

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**PROJEKTU ANEKSU DO
PLANU URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA WISŁA**

na okres gospodarczy
od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r.
według stanu na 01.01.2023 r.

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków
tel. 12 421 95 42, faks 12 421 66 94 sekretariat@krakow.buligl.pl www.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
Kraków, marzec 2023 r.

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie
ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków
tel. 12 421 95 72, faks 12 421 66 94
e-mail: sekretariat@krakow.buligl.pl

Zespół autorów:

Kierownik zespołu mgr inż. Aleksandra Jasińska-M'Bodj

mgr inż. Łukasz Soboń

mgr inż. Jan Górniak

Spis treści

1. Wstęp.....	5
2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	5
3. Położenie administracyjne.....	8
4. Położenie fizyczno-geograficzne.....	8
5. Zakres prognozy.....	8
6. Główne cele projektu aneksu do Planu.....	9
7. Drzewostany.....	10
8. Rezerваты przyrody.....	10
9. Obszary Natura 2000.....	12
10. Siedliska przyrodnicze.....	13
11. Parki krajobrazowe.....	15
12. Pomniki przyrody.....	16
13. Stanowiska dokumentacyjne.....	16
14. Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt.....	16
15. Flora, gatunki prawnie chronione.....	16
16. Fauna, gatunki prawnie chronione.....	16
17. Gatunki specjalnej troski.....	17
18. Hodowla głuszca.....	17
19. Leśny Kompleks Promocyjny.....	18
20. Ocena stanu środowiska.....	19
21. Ochrona lasu.....	19
22. Zagrożenia biotyczne.....	20
23. Zagrożenia abiotyczne.....	20
24. Stan zdrowotny.....	21
25. Stan sanitarny.....	21
26. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji projektu aneksu do planu.....	21
27. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną.....	21
28. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu aneksu do planu.....	23
29. Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	24
30. Przewidywane oddziaływanie Projektu aneksu do Planu, na środowisko i obszary Natura 2000.....	25
31. Wpływ zapisów projektu aneksu do Planu, wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.....	25
32. Przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do Planu na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.....	25
33. Przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do Planu urzędzenia lasu na obszary Natura 2000.....	26
34. Wpływ ustaleń projektu aneksu do Planu na przedmioty ochrony w zasięgu obszaru o znaczeniu wspólnotowym Beskid Śląski PLH240005.....	32
35. Wpływ ustaleń aneksu do PUL na inne formy ochrony przyrody.....	55
36. Przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do PUL na środowisko.....	56
37. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na różnorodność biologiczną.....	58
38. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na ludzi.....	58
39. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na stanowiska chronionych gatunków zwierząt i roślin.....	59
40. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.....	61
41. Możliwości minimalizacji negatywnego oddziaływania skutków projektu aneksu do PUL na środowisko.....	62

42.	Możliwości transgranicznego oddziaływania projektu aneksu do PUL	62
43.	Mapa sporządzona na potrzeby Prognozy	64
44.	Załączniki	65

WSTĘP

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu aneksu do Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła na okres 01.01.2017 – 31.12.2026 r., wg. stanu na 01.01.2023 r. wykonanego przez BULiGL Oddział w Krakowie na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Prognoza opracowana została w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aneksu do Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła na lata 2017 – 2026, wg. stanu na 01.01.2023 r. wynika z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Zawartość prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r., natomiast zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w aneksie do Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach, co zostało sformułowane w piśmie z 15 października 2021 r. (WPN.410.4.2021.AJ1).

Zasadniczym celem sporządzenia aneksu jest dostosowanie etatów użytkowania głównego do faktycznego stanu zasobów drzewnych. Zasoby te uległy istotnym zmianom w wyniku kłęskowego zamierania drzewostanów świerkowych – zasadniczych drzewostanów Nadleśnictwa Wisła. W wyniku osłabienia uaktywniły się grzyby patogeniczne, głównie opieńki i korzeniowiec, oraz owady kambiofagiczne, głównie kornik drukarz i rytownik pospolity. W warunkach Nadleśnictwa Wisła największą rolę w ostatecznym osłabieniu świerków przypisuje się chrząszczom z podrodziny kornikowatych. Ich żerowanie prowadzi do redukcji lub zaniku tkanki twórczej i w konsekwencji do zamierania drzewa, o ile nie zostanie wcześniej powalone albo złamane przez wiatr lub okiść.

W Nadleśnictwie Wisła wzmożone zamieranie drzewostanów trwa od początku obowiązywania aktualnego Planu urządzenia lasu, tj. od 01.01.2017 r. Przez pierwsze 6 lat obowiązywania planu zrealizowano ok. 80% etatu miąższościowego mimo wstrzymania planowanych cięć rębnych i trzebieży późnych. Przewiduje się, że miąższość zaległych i bieżących trzebieży osiągnie rozmiar ponad 100 tys. m³, podczas gdy z etatu obliczonego na cały okres gospodarczy pozostało 34 tys. m³. Podobnie w grupie cięć rębnych potrzeby wynoszą 197 tys. m³, a z etatu planowanego pozostało 83 tys. m³.

W związku z tym, i z przewidywanym dalszym zamieraniem drzewostanów, przeprowadzono weryfikację wskazań gospodarczych w celu zwiększenia etatu miąższościowego użytków głównych. Nowy etat ma głównie umożliwić zadbanie o właściwy stan sanitarny lasów i ewentualnie pozwolić na realizację zadań planowych, a także dostosować formalno-prawny stan dokumentacji gospodarczej do stanu faktycznego.

Wszystkie informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła.

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Nadleśnictwo Wisła prowadzi gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu opracowany na lata 2017 - 2026 i zatwierdzony przez Ministra Środowiska dnia 10 maja 2017 roku (znak spr. DL-I.611.24.2017).

W planie został określony rozmiar pozyskania drewna w użytkowaniu rębnym oraz cięciach pielęgnacyjnych (etat miąższościowy użytków głównych). Zgodnie z zapisami ustawy o lasach wielkość etatu użytków rębnych zatwierdzona przez Ministra Środowiska nie może zostać przekroczona. Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w Nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub kłęską żywiołową (art. 18 i 23 ustawy o lasach). Wystąpienie ww. zjawisk stało się formalną podstawą do sporządzenia aneksu do planu.

Zaplanowane w planie wielkości nie uwzględniały, niemożliwych do przewidzenia zdarzeń losowych typu kłęski i szkody natury abiotycznej i biotycznej, które zaistniały na przestrzeni

ostatnich lat i spowodowały wymuszoną, pilną potrzebę uprzętnienia drewna w uszkodzonych drzewostanach w ramach cięć sanitarnych. Sytuacja zdrowotno-sanitarna drzewostanów wynikająca z nasilenia czynników szkodliwych wymaga szybkiego reagowania na pojawiające się szkody. Dynamika zachodzących zjawisk wymusza podjęcie działań ratowniczych celem odbudowy i zachowania biocenoz leśnych, w tym dominującego składnika jakim jest drzewostan z jego potencjałem produkcyjnym i możliwością pełnienia różnorodnych funkcji.

W ramach sporządzenia projektu aneksu do PUL zweryfikowano zaplanowane w pierwotnym planie wskazania gospodarcze pod kątem wykonanych w latach 2017-2022 cięć sanitarnych o charakterze użytkowania rębne. Korekta sankcjonuje już zaistniałe zdarzenia i ustala konieczne do wykonania zadania do końca obowiązującego planu.

Zaprojektowane w Aneksie do PUL zmiany zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. W ramach tej procedury została opracowana niniejsza prognoza. Zgodnie z zakresem wskazanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z 15 października 2021 r., WPN.410.4.2021.AJ1) prognoza zawiera między innymi:

- I. Analizę i ocenę, czy ustalenia przedmiotowego projektu Aneksu PUL nie wpłyną negatywnie na zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Beskid Śląski PLH240005, a także nie pogorszą integralności lub powiązań pomiędzy kompleksami obszaru Beskid Śląski PLH240005.
- II. Analizę oddziaływania realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:
 1. Leśne siedliska przyrodnicze
 - kwaśne buczyny górskie (*Luzulo-Fagetum*) - kod 9110,
 - żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*) – kod 9130,
 - górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) - kod 9410,
 - łągi olszowe i jesionowe (*Alnenion glutinoso-incanae*) - kod *91E0,
 - bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii- Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) - kod *91D0;
 2. Nieleśne siedliska przyrodnicze
 - ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) - kod 6430,
 - jaskinie niedostępne do zwiedzania - kod 8310;
 3. Gatunki roślin
 - tojad morawski (*Aconitum moravicum*) - kod 4109
 4. Gatunki zwierząt
 - wilk (*Canis lupus*) - kod *1352,
 - ryś (*Lynx lynx*) - kod 1361,
 - nietoperze
 - kumak górski (*Bombina variegata*) - kod 1193,
 - traszka karpacka (*Triturus Montandowi*) - kod 2001,
 - biegacz urozmaicony (*Carabus variolosus*) - kod 4014;
- III. Analizy pod kątem oddziaływania realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na rośliny i zwierzęta rzadkie i zagrożone oraz podlegające ochronie gatunkowej, a w szczególności na gatunki ptaków gniazdujących w dziuplach oraz głąszca (*Tetrao urogallus*).
- IV. Ocenę wpływ Aneksu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.
- V. Rozwiązania mające na celu minimalizację, zapobieganie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w wyniku realizacji Aneksu PUL.

Przeprowadzone analizy wykazały, że realizacja zaprojektowanych czynności gospodarczych (odnowień, pielęgnacji upraw i młodników, trzebieży i rębni) nie wpłynie

negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005.

W przypadku siedlisk: 9110 kwaśne buczyny górskie (*Luzulo-Fagetum*) oraz 9130 żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) wykazano, że zabiegi gospodarcze wymuszone zamieraniem drzewostanów świerkowych, we wszystkich fazach rozwojowych, w dłuższej perspektywie pozytywnie wpłyną na stan zachowania tych siedlisk. Stopniowa eliminacja świerka prowadzi do przebudowy drzewostanów na lepiej dostosowane do tych siedlisk. Zapisy aneksu do PUL pozwalają na osiągnięcie celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005. Możliwa jest poprawa lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, dla których określono szczegółowe cele działań ochronnych.

W przypadku zajmujących nieduże powierzchnie siedlisk: 91E0 łągi olszowe i jesionowe (*Alnion glutinoso-incanae*), 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne) oraz nieleśne siedliska przyrodnicze nie planowano zabiegów z zakresu użytkowania lasu – nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania realizacji zapisów aneksu do PUL na stan zachowania tych siedlisk.

Analiza możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 dla siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) wykazała, że założone wskaźniki dla niektórych parametrów mogą być trudne do osiągnięcia. Ze względu na naturalne zamieranie drzewostanów świerkowych i ewolucyjnie postępujące procesy przebudowy w kierunku drzewostanów z większym udziałem buka i jodły (zwłaszcza na żyzniejszych siedliskach LMG) należy się spodziewać w dłuższej perspektywie czasowej zmniejszenia powierzchni siedliskach, ze względu na zmiany klimatyczne i całkowicie niezależne od zapisów aneksu do PUL. Zwłaszcza podtyp 9410-3 dolnoregłowy bór mieszany, będzie w sposób naturalny, niezależny od gospodarki leśnej stopniowo ewoluował w kierunku kwaśnych buczyn. Podkreślenia wymaga fakt, iż te nieuchronne naturalne zmiany nie wynikają jednak z negatywnego oddziaływania zaprojektowanych w aneksie do PUL wskazań gospodarczych. Potwierdza to stan drzewostanów na siedlisku 9410 w rezerwacie przyrody „Barania Góra”, gdzie ze względu na ochronę ścisłą gospodarka leśna nie była prowadzona i nie planuje się żadnych zabiegów. Naturalne procesy obserwowane w rezerwacie doprowadziły do tego, że na ok. 313 ha siedliska 9410 w rezerwacie „Barania Góra”, 26% zajmują tereny pozbawione drzewostanu, 39% to uprawy i młodniki w wieku do 25 lat, 25% to drzewostany w wieku 30 do 90 lat, a tylko 10% powierzchni zajmują drzewostany 100-letnie i starsze. Podkreślić należy dodatkowo, że w rezerwacie znajdują się 48% powierzchni tego siedliska i że przeważa tam wariant 9410-1 acydofilny bór górnoregłowy, którego stan powinien lepiej zachowany, ze względu na warunki klimatyczne (wyższe położenie n.p.m., niższe temperatury, wyższa suma opadów).

Stan ochrony siedliska 9410 ściśle związany jest z kondycją drzewostanów świerkowych, która uzależniona jest głównie od czynników klimatycznych (opadów, wilgotności, itd.), a gospodarka leśna nie ma na nią żadnego wpływu (w rezerwacie) lub jej wpływ jest bardzo ograniczony. Obecny stan i tendencje w procesie zamierania świerka nie pozwalają na całkowite zrezygnowanie z zabiegów gospodarczych polegających na usuwaniu drzew zamierających w ramach zabiegów wymuszonych stanem sanitarnym – ich zaniechanie mogłoby skutkować jeszcze szybszym i znaczniejszym pogorszeniem stanu siedliska. Niewykonywanie cięć sanitarnych mogłoby spowodować niekontrolowany rozwój populacji owadów kambio- i ksylofagicznych i dalsze nasilenie procesu zamierania świerka, a tym samym przyspieszyłoby proces zmiany stanu ochrony siedliska 9410.

Przewidziane w projekcie Aneksu do PUL zabiegi gospodarcze mają na celu spowolnienie procesu zamierania świerka i w tym kontekście można ocenić, że jego oddziaływanie będzie łagodziło skutki negatywnych zmian stanu tego siedliska.

Mając na uwadze nieuniknione (niezależne od gospodarki leśnej) pogorszenie stanu siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*), w projekcie Aneksu do PUL przewidziano działania o charakterze kompensacyjnym, których efektem powinno być

poprawienie stanu zachowania innych siedlisk przyrodniczych. W stosunku do pierwotnego PUL zrezygnowano z użytkowania rębego na siedlisku 91D0* bory i lasy bagienne (*Sphagno-Piceetum*, *Bazzanio-Piceetum*), a na siedlisku 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo Fagenion*) na wielu pozycjach obniżono procent poboru miąższności w użytkowaniu rębnym.

Projekt Aneksu do Planu nie będzie miał też negatywnego oddziaływania na integralność obszarów oraz funkcjonowanie istniejących korytarzy ekologicznych istotnych dla sieci Natura 2000. Ze względu na zakres projektowanych prac nie spowoduje on negatywnych, trwałych skutków w szlakach migracji ptaków – nie przewiduje się zalesień ani wyłączeń gruntów z produkcji leśnej, to znaczy, że powierzchnia leśna nie ulegnie zmianie.

Prognoza zawiera również między innymi: ocenę wpływu ustaleń aneksu do PUL na inne formy ochrony przyrody, przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do PUL na środowisko, możliwości transgranicznego oddziaływania projektu aneksu do PUL, oddziaływanie projektu aneksu do PUL na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Pomimo spodziewanego pogorszenia stanu zachowania siedliska przyrodniczego 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*), co wynika z naturalnych procesów (obserwowanych również w rezerwacie przyrody „Barania Góra” objętym ochroną ścisłą) można przyjąć, że gospodarka leśna prowadzona na podstawie Aneksu do PUL nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na przedmioty i cele ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

2. Położenie administracyjne

Nadleśnictwo należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Składa się z dwóch obrębów leśnych – Wisła i Istebna. Podzielone jest na 12 leśnictw: Gańczorka, Beskidek, Olza, Bukowiec, Zapowiedź, Wyrchczadeczka, Malinka, Barania, Przysłup, Czarne, Dziehcinka, Łabajów.

Nadleśnictwo Wisła położone jest na terenie województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim, w zasięgu administracyjnym gminy Istebna oraz gminy miejskiej Wisła.

Obecna siedziba Nadleśnictwa Wisła usytuowana jest przy ul. Czarne 6, na terenie miasta Wisła, w oddziale 85o, obrębu Wisła, leśnictwa Czarne.

Adres siedziby nadleśnictwa: ul. Czarne 6; 43-460 Wisła

Telefon: (033) 855-24-26

Fax: (033) 855-11-60

Adres elektroniczny e-mail: wisla@katowice.lasy.gov.pl

Strona internetowa: <http://www.wisla.katowice.lasy.gov.pl/>.

Powierzchnia ogólna gruntów Nadleśnictwa wynosi 8 801,50 ha, w tym:

- grunty leśne – 8413,16 ha
- grunty związane z gospodarką leśną – 281,64 ha
- grunty nieleśne – 106,70 ha.

3. Położenie fizyczno-geograficzne

Położenie fizyczno - geograficzne wg Kondrackiego:

Podobszar: 5 - Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska

Prowincja: 51-52 - Karpaty i Podkarpacie

Podprowincja: 513 - Zewnętrzne Karpaty Zachodnie

Makroregion: 513.4-5 - Beskidy Zachodnie

Mezoregion: 513.45 - Beskid Śląski

4. Zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko opiera się na wytycznych wyszczególnionych w art. 51 i 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Przedmiotem niniejszej

prognozy jest analiza oddziaływania na środowisko zadań gospodarczych określonych w aneksie do PUL dla Nadleśnictwa Wisła, których realizacja może mieć wpływ na podstawowe elementy środowiska lub na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

Prognozą objęto grunty Nadleśnictwa w tym szczególnie:

- grunty Nadleśnictwa położone w zasięgu obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski, odnośnie wpływu zaprojektowanych w aneksie do PUL zabiegów gospodarczych na przedmioty ochrony tego obszaru
- rośliny i zwierzęta chronione występujące na gruntach Lasów Państwowych oraz pozostałe formy ochrony występujące na obszarze Nadleśnictwa, odnośnie wpływu na niezaprojektowanych w aneksie do PUL zabiegów gospodarczych

Celem sporządzenia prognozy oddziaływania aneksu Planu urządzania lasu na środowisko jest:

- określenie wpływu zaprojektowanych w aneksie działań na cele i przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000
- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia potrzeb ochrony przyrody w aneksie do Planu urządzania lasu;
- ocena skutków środowiskowych realizacji aneksu do Planu urządzania lasu.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne, oddziałujące na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny,
- prognoza przedstawia również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

5. Główne cele projektu aneksu do Planu

Głównym celem opracowania projektu aneksu do Planu urządzania lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej zgodnie z polskim prawodawstwem. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego Planu urządzania lasu.

Zgodnie z zapisami Ustawy o lasach z dn. 28 września 1991 r., jeżeli nie ma możliwości utrzymania przewidzianego w planie urządzania lasu etatu miąższościowego użytków rębnych dokonuje się zmiany tego planu aneksem, przy czym zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową.

Celem sporządzenia projektu aneksu do PUL dla Nadleśnictwa Wisła jest skorygowanie rozmiaru zadań gospodarczych, w tym zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna. Umożliwi to realizację zadań z zakresu pielęgnowania i hodowli lasu, których wykonanie zostało zakłócone klęskami żywiołowymi i zjawiskiem zamierania świerczyn.

6. Drzewostany

Nie jest możliwy opis aktualnej struktury drzewostanów Nadleśnictwa z powodu braku pełnej inwentaryzacji zasobów na pierwszy dzień obowiązywania Aneksu do PUL, tj. na 01.01.2023 r. Według przeprowadzonej symulacji średnia zasobność, na koniec okresu gospodarczego, spadnie ze 189 m³/ha do 155 m³/ha, powierzchniowy udział świerka (wg gat. panujących) spadnie z 85% do 81%, udział buka wzrośnie z 12% do 15%, a jodły wzrośnie do 3%.

Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa Wisła

Rodzaj formy ochrony	Liczba [sztuk]	Pow. ogólna na gruntach LP (N-ctwa Wisła) [ha]	Pow. ogólna form ochrony [ha]
Obszary Natura 2000 – siedliskowe	1	6426,30	26405,25
Parki krajobrazowe	1	7571,94	38620,00
Rezerваты	2	383,33	383,33
Pomniki przyrody	4	-	-
Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej	1	-	-

Zestawienie form ochrony przyrody na gruntach Nadleśnictwa Wisła

7. Rezerваты przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Wisła znajdują się dwa rezerваты przyrody:

- Barania Góra położony na stokach Baraniej Góry w oddziałach: 120, 121, 123, 124 (leśnictwa Przysłup) oraz w oddziałach: 128, 129, 135-138 (leśnictwa Barania)
- Wisła, rezerwat utworzony w celu ochrony pstrąga w najbardziej naturalnych warunkach bytowania. Rezerwat stanowi potok Czarna Wiselka ze wszystkimi dopływami, potok Biała Wiselka ze wszystkimi dopływami, odcinek rzeki Wisły od miejsca połączenia się potoków Czarna i Biała Wiselka do ujścia potoku Malinka wraz ze wszystkimi dopływami oraz potok Malinka od jej źródeł do ujścia wraz ze wszystkimi dopływami. Część gruntów rezerwatu jest w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice.

Wszelkie działania Nadleśnictwa w rezerwatach podejmowane są po uzgodnieniu z RDOŚ.

Nazwa	Forma ochrony	Położenie		Data utworzenia pow. ogólna wg Planu U.L.	Podstawa prawna	Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości
		Obręb/ Leśnictwo Oddział /pododdział	Gmina, obręb ewidencyjny					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Barania Góra	ściśly	Nadleśnictwo: Wisła, obręb leśny: Wisła, leśnictwo Przysłop, oddz.: 120, 121, 123, 124; leśnictwo Barania, oddz. 128, 129, 135-138	powiat: cieszyński, gmina: Wisła, miejscowość: Wisła	5.11. 1953 r. Zmiana: 1965 r. Pow. wg aktów normatywnych: 383,04 ha. Pow. wg PUL: 383,33 ha. Nowelizacja: Rozporządzenie Nr 66/07 Wojewody Śląskiego z dn. 08.11. 2007 r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 194, poz. 3691.	Powołanie rezerwatu: Zarządzenie ML z dn. 5.11. 1953 r. M.P.Nr.107, poz.1436 Zmiana: Zarządzenie MLIpD z dn. 03.05. 1965 r. M.P. Nr 26, poz. 131.	Leśny (L): I – PFizl Fitocenotyczny (PFi) zbiorowisk leśnych (zl); II – ELbmg leśny i borowy (EL), borów mieszanych górskich i podgórskich (bmg).	Zachowanie obszaru leśnego na Baraniej Górze, w postaci naturalnych zbiorowisk roślinnych w reglu górnym i dolnym, reprezentujących typowy układ pięter roślinnych na terenie Beskidu Śląskiego.	Obszar leśny na Baraniej Górze. Górski las mieszany, przechodzący w bór wysokogórski, tereny źródłkowe Białej i Czarnej Wiselki. Zbiorowiska roślinne: <i>Abieti-Piceetum (montanum)</i> , <i>Plagiothecio - Piceetum</i> , <i>Luzulo luzuloidis - Fagetum</i> , <i>Caltho-Alnetum</i> , <i>Alnetum incanae</i> , <i>Betulo-Adenostyletea</i> .
Wisła	częściowy	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice Nadleśnictwo Wisła Obręb Wisła odcinki i cieki wodne na gruntach w zarządzie LP	powiat: cieszyński, gmina miejska Wisła, gmina Istebna	25.06. 1959 r. Pow. wg aktów normatywnych: 17,61 ha.	Powołanie rezerwatu: Zarządzenie MLIpD z dn. 25.06.1959 r. M.P.Nr.62, poz. 321. Obwieszczenie Woj. Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 r.	Wodny (W): I – PFny Faunistyczny (PFn) ryb (ry); II – EWrp Wodny (EW), rzek i ich dolin, potoków i źródeł (rp).	Ochrona pstrąga w najbardziej naturalnych warunkach bytowania.	Pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta morpha fario</i>). Naturalne warunki bytowania (Biała i Czarna Wiselka, Malinka).

Rezerwat Barania Góra

Utworzony został zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 5 listopada 1953 r. (M.P. z 1953 r. Nr 107, poz. 1436), z późniejszymi zmianami określonymi zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 3 maja 1965 r. (M P Nr 26, poz 131), a także Rozporządzeniem Nr 66/07 Wojewody Śląskiego z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody Barania Góra. Powstał w celu zachowania w stanie naturalnym ze względów naukowych i społeczno-kulturowych obszarów leśnych na Baraniej Górze, na których bierze swój początek rzeka Wisła. Jest to rezerwat fitocenotyczny zbiorowisk leśnych.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie obszaru leśnego na Baraniej Górze, w postaci naturalnych zbiorowisk roślinnych w reglu górnym i dolnym, reprezentujących typowy układ pięter roślinnych na terenie Beskidu Śląskiego.

Jest to rezerwat objęty ochroną ścisłą, utworzony w celu zachowania w stanie naturalnym górskiego lasu mieszanego, przechodzącego w bór wysokogórski. Obszar ten jest jednym

z nielicznych w regionie Beskidu Śląskiego, w którym ochronie podlega zespół roślinny zachodniokarpackiej świerczyny górnoreglowej (*Plagiothecio-Piceetum*).

Z rzadkich i chronionych w Polsce gatunków w rezerwacie rośnie tocja karpacka.

W niższych położeniach pojawia się dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy (*Abieti-Piceetum montanum*). W drzewostanie obok świerka, osiągającego tu imponujące rozmiary, pojawia się jodła i buk.

Rezerwat przyrody Barania Góra posiada aktualny plan ochrony obowiązujący do 18.04.2033 r. Ustanowiony plan ochrony dla rezerwatu przyrody wskazuje obszary i miejsca udostępnione dla celów edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz określa sposoby ich udostępniania. Ww. plan ochrony nie określa działań ochronnych na obszarze Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem.

Plan ochrony rezerwatu został zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Barania Góra (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014 r. poz. 2836).

Należy też zaznaczyć, że ww. formalne udostępnienie rezerwatu dla potrzeb pieszego ruchu turystycznego odbywa się na podstawie Zarządzenia Nr 20/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 września 2022 r. w sprawie wyznaczenia szlaków ruchu pieszego w rezerwacie przyrody Barania Góra.

Zapisy projektu Planu urządzenia Lasu nie oddziałują bezpośrednio na obszar rezerwatu.

Rezerwat nie posiada wyznaczonej otuliny.

Rezerwat Wisła jest faunistycznym rezerwatem wodnym położonym na terenie miasta Wisła oraz Gminy Istebna w powiecie cieszyńskim. Znajduje się w centrum Pasma Baraniej Góry w Beskidzie Śląskim. Rezerwat stanowi potok Czarna Wisielka ze wszystkimi dopływami, potok Biała Wisielka ze wszystkimi dopływami, odcinek rzeki Wisły od miejsca połączenia się potoków Czarna i Biała Wisielka do ujścia potoku Malinka wraz ze wszystkimi dopływami oraz potok Malinka od jej źródeł do ujścia wraz ze wszystkimi dopływami.

Rezerwat został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 25 czerwca 1959 r. (M.P. z 1959 r. Nr 62, poz. 321) oraz Obwieszczeniem Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody. Celem ochrony rezerwatu jest ochrona pstrąga w najbardziej naturalnych warunkach bytowania. Powierzchnię określono na 17,61 ha.

Rezerwat położony jest częściowo na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wisła, a częściowo na gruntach w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice.

Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.

Od początku istnienia rezerwatu niejasne były zarówno jego precyzyjna lokalizacja jak i stosunki własnościowe na jego terenie i w najbliższym sąsiedztwie. Funkcje rezerwatu stały od początku w sprzeczności z lansowaną rozbudową miasta Wisły i propagowaniem jej, jako głównego ośrodka turystycznego w Beskidzie Śląskim. Regulacja znacznych odcinków wymienionych potoków i budowa zapory w Wiśle Czarnem, a także zakwaszenie i zanieczyszczenie wody spowodowały, że funkcje rezerwatu są obecnie bardzo wątpliwe.

Na oficjalnej stronie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> zwizualizowana jest lokalizacja.

Rezerwat Wisła nie posiada planu ochrony, nie posiada zadań ochronnych. Rezerwat nie posiada również wyznaczonej otuliny.

8. Obszary Natura 2000

Sieć Natura 2000 w Nadleśnictwie Wisła tworzy jeden obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty - (OZW) - PLH240005 Beskid Śląski o pow. 26405,25 ha w tym na gruntach Nadleśnictwa 6426,30 ha.

Powierzchnia i lokalizacja obszaru w granicach Nadleśnictwa nie uległy zmianie w stosunku do stanu na 01.01.2017 r.

Beskid Śląski PLH240005 - został zatwierdzony, jako OZW w marcu 2008 roku Decyzją Komisji Europejskiej.

Obszar położony jest w masywie Beskidu Śląskiego, z niewielkimi fragmentami w obrębie Pogórza Śląskiego i w Kotlinie Żywieckiej. Trzon obszaru tworzą dwa pasma górskie: Stożka i Czantorii oraz Baraniej Góry.

Jest to obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich jednymi z cenniejszych są zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym (północno-wschodnie stoki Baraniej Góry). Obszar jest też jednym z centrów występowania dolnoreglowego boru jodłowo-świerkowego (dolnoreglowa forma siedliska 9140); występuje tu unikatowy ekotyp tzw. świerka istebniańskiego.

Beskid Śląski charakteryzuje się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych (siedlisko 8310) w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Tutaj też znajduje się największa z jaskiń Beskidów - jaskinia Wiślańska o długości korytarzy 2073,0 m. W obszarze liczne są wychodnie skalne, na których wykształcają się zbiorowiska szczelin skalnych (kod 8220).

Stwierdzono tu 21 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to ostoja fauny typowej dla puszczy karpackiej. Na obszarze odnaleziono też liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców. Jest tu jedno z 4 stanowisk tojadu morawskiego w Polsce i jeden z 4 rejonów występowania tocji karpackiej. Z początkiem XX wieku stwierdzono tu jedno z 3 znanych w Polsce stanowisk konarka tajgowego (*Phryganophilus ruficollis*), ale od tego czasu brak potwierdzenia jego obecności.

Projekt Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski jest w trakcie realizacji.

Siedliska przyrodnicze z I Dyrektywy Siedliskowej – por. POP, POS wg stanu na 01.01.2017 r.

Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, występujące na obszarze PLH240005 Beskid Śląski – por. POP, POS wg stanu na 01.01.2017 r.

Gatunki roślin wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, występujące na obszarze PLH240005 Beskid Śląski – por. POP, POS wg stanu na 01.01.2017 r.

9. Siedliska przyrodnicze

Zestawienie siedlisk przyrodniczych i reprezentujących je zespołów roślinnych na obszarze Natura 2000 Beskid Śląski na gruntach Nadleśnictwa Wiśla.

Kod siedlisk	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Ranga siedliska	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Orientacyjna pow. siedliska przyrodniczego wg shp pzo [ha]
1	2	3	4	5	6
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	-	-	-	0,20
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatoris</i>)	-	-	-	-
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>) (Łąki rajgrasowe)	-	-	-	16,26

Kod siedlisk	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Ranga siedliska	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Orientacyjna pow. siedliska przyrodniczego wg shp pzo [ha]
1	2	3	4	5	6
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (Młaki górskie)	-	-	-	0,09
9110-2	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>) - reprezentowane przez 9110-2 - Kwaśną buczynę górską (<i>Luzulo luzuloidis-Fagetum</i>)	BMGśw, LMGśw, LGśw	-	D-stany bukowe z domieszką Św, Jd lub Jw Bk Bk-Jd Bk-Św	266,15
9130-3	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Gallio odorati-Fagenion</i>) - reprezentowane przez 9130-3 - Żyzną buczynę karpacką (<i>Dentario glandulosae-Fagetum</i>)	LMGśw, LGśw	-	D-stany Bk i Jd z domieszką Św lub Jw; Bk-Jd, Bk-Jd-Św z domieszką Jw, Jd z domieszką Jw	82,05
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	LGw	priorytetowe	D-stany Ol, Ol-Js, Js-Ol z domieszką Jw i Klz, Gb, Św.	0,67
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion-abietis</i>) (część – zbiorowiska górskie) - reprezentowane przez 9410-1 Acydofilne bory górnoreglowe (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>) - górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka	BWG, BMGśw, BMGw	-	D-stany świerkowe z niewielką domieszką Jrz	299,29
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion-abietis</i>) (część – zbiorowiska górskie) - reprezentowane przez 9410-3 Dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy (<i>Abieti-Piceetum montanum</i>)	BMGśw, BMGw LMGśw, LMGw	-	D-stany świerkowe z domieszką Jd i Bk	350,49

Kod siedlisk	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Ranga siedliska	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Orientacyjna pow. siedliska przyrodniczego wg shp pzo [ha]
1	2	3	4	5	6
91D0*	Bory i lasy bagienne Reprezentowane przez 91D0-4 Podmokła i torfowiskowa świerczyna górska (<i>Sphagno-Piceetum</i> , <i>Bazzanio-Piceetum</i>)	LMGw	priorytetowe	D-stany świerkowe z niewielką domieszką Jd	24,09

W powyższej tabeli przedstawiono powierzchnie siedlisk przyrodniczych, występujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu, na gruntach leśnych oraz na gruntach nieleśnych w zasięgu obszaru Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Wisła.

Dla tych siedlisk przyrodniczych dopuszcza się modyfikacje w składzie gatunkowym odnowień, przyjętych na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Wisła, w celu dostosowania składu gatunkowego w najwyższym stopniu zgodnego z zespołami naturalnymi i siedliskiem.

W obrębie jednego wydzielenia często występują mniejsze fragmenty innych siedlisk tzw. *mikrosiedliska*. W zestawieniu dla każdego wydzielenia jest podany typ siedliskowy lasu przeważający w danym wydzieleniu. Siedliska przyrodnicze mogą zajmować czasami, tylko fragmenty wydzieleni na mikrosiedliskach.

10. Parki krajobrazowe

Na terenie Nadleśnictwa Wisła znajduje się jeden park krajobrazowy - Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego, będący w zarządzie ZPK woj. śląskiego.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony został rozporządzeniem nr 10/98 wojewody bielskiego z dnia 16.06.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Biel. nr 9, poz. 111), w celu zachowania, popularyzacji i upowszechniania szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego, w warunkach racjonalnego gospodarowania zgodnie z zasadami ekorozwoju.

Powierzchnia ogólna parku wynosi 38620,00 ha, zaś otuliny 22285,00 ha.

W granicach Nadleśnictwa powierzchnia parku obejmuje 7571,94 ha (w tym prawie cały obręb Wisła (4733,71 ha) i część obrębu Istebna (2838,23 ha), co stanowi 86,03 % obszaru Nadleśnictwa.

Poza zasięgiem Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, ale jednocześnie w jego otulinie znajduje się całe leśnictwo Zapowiedź, nieznaczna część leśnictwa Beskidek a także część południowa leśnictwa Bukowiec oraz mniejsze fragmenty innych leśnictw.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego obejmuje dwa pasma górskie: Czantorii (995 m n.p.m.) oraz Baraniej Góry (1220 m n.p.m.). Pasma Czantorii stanowi zachodnie, mniejsze ramię Beskidu Śląskiego. Grzbietem tego pasma od Kiczory do Ostrego przebiega granica naszego państwa z Republiką Czeską. Drugą, większą i bardziej rozczłonkowaną odnogę Beskidu Śląskiego stanowi pasmo Baraniej Góry. Leży ono na wschód od pasma Czantorii. Od wschodu ograniczają go Kotlina Żywiecka i Brama Wilkowicka. Najwyższym szczytem jest Skrzyczne (1257 m n.p.m.).

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego nie posiada planu ochronny.

Na analizowanym terenie znajduje się również otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, która na gruntach Nadleśnictwa Wisła, obejmuje 1229,56 ha.

Gospodarka leśna prowadzona zgodnie z projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła nie narusza zakazów obowiązujących na obszarze Parku.

11. Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Wisła znajdują się 4 pomniki przyrody: jedna jaskinia oraz 3 skały grzybowe i o charakterze wychodni. Wykaz pomników – zawarty jest w POP wg stanu na 01.01.2017 r.

12. Stanowiska dokumentacyjne

Na obszarze Nadleśnictwa Wisła ustanowiono jedno stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej – Jaskinia Miecharska odkryta w roku 2004. Stanowisko powołano Uchwałą Rady Miasta Wisły w 2010 roku. Zostało ono objęte ochroną indywidualną, jako stanowisko dokumentacyjne pod nazwą Jaskinia Miecharska (Uchwała Nr XLV/558/2010 Rady Miasta Wisły z dnia 27 maja 2010 roku, opublikowana w Dz. U. Województwa Śląskiego z dnia 04.08.2010 r., Nr 143, poz. 2376).

Jaskinia Miecharska położona jest na południowo-zachodnim stoku Malinowskiej Skały w obrębie leśnym Wisła, w leśnictwie Malinka, w oddziale 112b.

Jaskinia jest obecnie drugą pod względem długości formą jaskiniową Beskidów i jedną z największych niekrasowych jaskiń Europy Środkowej.

13. Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt

Występujące na obszarze Nadleśnictwa gatunki chronionych i rzadkich grzybów, porostów, mszaków, roślin naczyniowych oraz zwierząt, przedstawiono w Prognozie oraz w POP 2017 r., w wykazie tabelarycznym na podstawie danych otrzymanych w toku prac urzędniowych, z inwentaryzacji florystycznej w roku 2015, a także z dostępnych opracowań przyrodniczych dotyczących obszaru Nadleśnictwa.

14. Flora, gatunki prawnie chronione

W Prognozie oceniono wpływ gospodarki leśnej prowadzonej wg PUL na gatunki uwzględnione w Rozporządzeniu o ochronie gatunkowej roślin i grzybów, do których zaliczono występujące na gruntach Nadleśnictwa taksony wykazane w Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz inne niezwykle rzadkie i cenne gatunki roślin wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”.

Listę roślin występujących w Nadleśnictwie Wisła, zestawiono na podstawie uzupełnionej w 2015 i w 2016 roku waloryzacji przyrodniczej terenu Nadleśnictwa, dokumentacji dotyczącej rezerwatu przyrody oraz poprzednio obowiązującego Programu Ochrony Przyrody. Wykorzystano również wyniki inwentaryzacji przy pracach urzędniowych, istniejący operat glebowo-siedliskowy oraz dostępne opracowania dotyczące istniejących form ochrony przyrody itp. Wykazy i lokalizacje roślin chronionych i rzadkich znajdują się w opracowaniu POP i zestawieniu danych wrażliwych, wg stanu na 01.01.2017 r.

15. Fauna, gatunki prawnie chronione

Na terenie Nadleśnictwa Wisła nie przeprowadzono szczegółowej kompleksowej inwentaryzacji fauny. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w opracowanej Prognozie, uwzględniono również dane zawarte w inwentaryzacji ptaków zrealizowanej przez Biuro Urządzania Lasu (BULiGL, 2009, „Ostoje ptaków w Polsce - wyniki inwentaryzacji”). Brak jednak aktualnej pełnej szczegółowej inwentaryzacji dotyczącej fauny na obszarze Nadleśnictwa, nie pozwala jednakże określić obecnie liczebności zwierząt, a czasami również nawet przybliżonych ich lokalizacji.

Z dostępnych źródeł (SDF, dokumentacja dotycząca rezerwatu i obszaru Natura 2000, projekt PZO, literatura naukowa, itp.), stwierdzono na tym terenie występowanie 158

gatunków zwierząt. Liczebność w poszczególnych gromadach przedstawia się następująco: owady – 4 gat., mięczaki – 1 gat., płazy – 10 gat., gady – 5 gat., ptaki – 95 gat., ryby – 10 gat. oraz ssaki – 33 gat.

Wykazy i lokalizacje zwierząt chronionych i rzadkich znajdują się w opracowaniu POP i zestawieniu danych wrażliwych, wg stanu na 01.01.2017 r.

16. Gatunki specjalnej troski

W Nadleśnictwie spośród zwierząt i roślin chronionych wybrano gatunki specjalnej troski, do których zaliczono stwierdzone na gruntach Nadleśnictwa gatunki wymienione w Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków oraz Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory) oraz gatunki wymagające objęcia ochroną strefową.

Gatunki specjalnej troski podlegają obserwacji i są odnotowane w wyciągach POP dla leśniczych. Są to następujące gatunki:

- Głuszc – *Tetrao urogallus*
- Kumak górski – *Bombina variegata*
- Traszka karpcka – *Triturus montandoni*
- Niedźwiedź brunatny – *Ursus arctos*
- Ryś – *Lynx lynx*
- Wilk – *Canis lupus*
- Wydra – *Lutra lutra*
- Nocek duży – *Myotis myotis*
- Nocek orzęsiony – *Myotis emarginatus*
- Podkowiec mały – *Rhinolophus hipposideros*
- Tojad morawski – *Aconitum firmum subsp. moravicum*
- Cieszynianka wiosenna – *Hacquetia epipactis*
- Tocja karpcka – *Tozzia carpatica*
- Mieczyk dachówkowaty – *Gladiolus imbricatus*

Dla ww. gatunków dokładne dane lokalizacyjne zostały zawarte w załączniku – dane niejawne.

17. Hodowla głuszcza

Celem reintrodukcji głuszcza w Beskidach, w 2002 roku Nadleśnictwo Wisła rozpoczęło wolicerową hodowlę tego gatunku. Wolicerowa hodowla głuszcza znajduje się w oddz. 103A a i 103A b obrębu Istebna.

Wolicerową hodowlę głuszcza założono na terenie szkółki w Wyrchczadeczcze w Nadleśnictwie Wisła w 2000 r. po uzyskaniu zgody Ministra Środowiska. W okresie od 2004 – 2006 roku wypuszczono do naturalnych stanowisk 105 głuszców odchowanych w wolicerach. Uwalnianie do odpowiednich stanowisk, odchowanych głuszców jest jednym ze sposobów uchronienia i zasilenia żyjącej jeszcze na wolności populacji. Jest to jednak ostateczna forma ratunku dla ginącego gatunku i musi być prowadzona równocześnie z pracami na rzecz poprawy warunków jego bytowania w naturze.

W Nadleśnictwie Wisła poprzez wielokierunkowe działania, prowadzone w oparciu o wolicerową hodowlę zamierza się zwiększyć liczebność głuszców, powiększyć areał ich występowania i zapewnić trwałość funkcjonowania populacji głuszcza.

Projekt reintrodukcji głuszcza w Beskidach nie ogranicza się do hodowli i wypuszczania ptaków na wolność, ale obejmuje także kontrolę liczebności drapieżników oraz analizę wpływu gospodarki leśnej na populację głuszcza.

Równocześnie z uruchomieniem hodowli wykonywano w lasach Nadleśnictwa Wisła prace mające na celu poprawę warunków bytowania głuszców. Prowadzono przebudowę

drzewostanów zmierzającą do polepszenia warunków bytowania oraz akcją ograniczania liczebności drapieżników (kun i lisów).

Sposoby prowadzenia gospodarki leśnej w drzewostanach objętych reintrodukcją głuszca.

Wymagania głuszca odnośnie struktury drzewostanów są znane i sprowadzają się do obecności niepofragmentowanych drzewostanów świerkowych w wieku ponad 100 lat, o zwarcie przerywanym lub luźnym, w ilości ponad 100 ha na jednego osobnika. Warstwa podszytu nie może przekraczać 20% pokrycia, a w runie powinna występować borówka czarna na powierzchni minimum 40%. Ponadto drzewostany nie powinny podlegać użytkowaniu. Ten ostatni warunek jest spełniony w rezerwacie Barania Góra oraz w całorocznych strefach ochronnych wyznaczonych dla ochrony głuszca.

Główną zasadą prowadzenia gospodarki leśnej w drzewostanach będących obszarami funkcjonalnymi głuszca, (niebędących obszarami rozrodczymi i tokowiskami) jest stosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej, tj. IV d, a ponadto wymagane są:

- * rezygnacja z gradzenia upraw siatką metalową lub jej odpowiednie oznakowanie ostrzegawcze
- * pozostawianie na powierzchniach rębnych kęp wyłączonych z użytkowania o łącznej powierzchni minimum 5% powierzchni manipulacyjnej i minimalnej powierzchni kępy 0,06 ha, a wg alternatywnej interpretacji – pozostawianie na powierzchni objętej użytkowaniem w postaci cięcia uprzątającego minimum 5% masy drzewostanu
- * utrzymywanie zasobów drewna martwego na poziomie min. 10% zapasu (w odniesieniu do obrębu leśnego) określonego na pierwszy dzień obowiązywania PUL.

Opisane zasady prowadzenia gospodarki leśnej są od szeregu lat stosowane w lasach górskich, niezależnie od wymagań ochronnych głuszca i innych gatunków chronionych. Największym problemem jest aktualnie zapewnienie odpowiedniej powierzchni dojrzałych drzewostanów świerkowych, co ma związek z utratą stabilności biologicznej tego gatunku. Według stanu na początek obowiązywania PUL Nadleśnictwa Wisła drzewostany świerkowe w wieku ponad 100 lat, zajmowały 5% powierzchni leśnej zalesionej, tj. nieco ponad 400 ha. Jednak w pierwszych 6 latach obowiązywania PUL uprzątnięto – głównie w cięciach sanitarnych – około 30% całego zapasu tego gatunku, z czego zapewne większość z najstarszych klas wieku. W związku z tym należy sądzić, że rzeczywista powierzchnia starych drzewostanów świerkowych, lub z panującym świerkiem, jest obecnie znacznie mniejsza. Drzewostany świerkowe młodych klas wieku, tj. do 60 lat, zajmowały dotychczas 57% powierzchni leśnej zalesionej, jednak w świetle zmian klimatycznych i zmniejszonej stabilności biologicznej świerka, nie jest pewne utrzymanie jego udziału na dotychczasowym poziomie i osiągnięcia wieku drzewostanu dojrzałego. Według obliczeń symulacyjnych udział drzewostanów świerkowych VI i starszych klas wieku zmniejszy się do nieco ponad 4% powierzchni leśnej zalesionej, a udział świerczyn w wieku do 60 lat wzrośnie do około 62%.

W gospodarce leśnej reakcją na osłabienie świerka jest zwiększenie udziału innych gatunków – głównie jodły i buka – w składzie gatunkowym upraw, a także bardziej rygorystyczna pielęgnacja drzewostanów świerkowych i z udziałem świerka.

18. Leśny Kompleks Promocyjny

Nadleśnictwo Wisła wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”. Został on utworzony Zarządzeniem nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 19.12.1994 r. (ZO-72-15/94). W skład LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” wchodzi 4 nadleśnictwa: Wisła, Bielsko, Ustroń i Węgierska Górka.

Łączna powierzchnia LKP Lasy Beskidu Śląskiego wynosi 39 883 ha, w tym N-ctwo Wisła – 8801,50 ha.

Jedną z przesłanek powołania LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” było stworzenie możliwości lepszej i skuteczniejszej ochrony i restytucji walorów przyrodniczo-leśnych, do których należą:

- * tereny źródliskowe Wisły;
- * potoki Białej i Czarnej Wisłki;

- * fragmenty lasów naturalnych w rezerwach Barania Góra, Czantoria i Stok Szendzielni;
- * fragmenty naturalnej świerczyny górnoreglowej w rezerwacie Romanka;
- * drzewostany z wysokoprodukcyjnym ekotypem świerka istebniańskiego w Nadleśnictwie Wisła;

- * cenne drzewostany nasienne buka pospolitego w Nadleśnictwie Bielsko;
- * obszary północno-zachodniej części Nadleśnictwa Ustroń stanowiące fragment Bramy Morawskiej (będącej miejscem wędrówki z południa Europy wielu gatunków roślin i zwierząt na teren Polski).

W Beskidzie Śląskim występują ponadto duże chronione ssaki: niedźwiedź, ryś, wilk. Pasma Baraniej Góry i Romanki są ostoją głuszca. Zbiorniki wodne na terenie LKP to miejsce żerowania m.in. bociana czarnego, ślepowrona i kormorana. Powszechnie występuje salamandra plamista, zlokalizowano tu również rzadko spotykaną traszkę karpacką.

Całość lasów na terenie LKP ma status lasów ochronnych, wśród których największy udział mają lasy uszkodzone przez przemysł oraz lasy wodochronne.

19. Ocena stanu środowiska

20. Ochrona lasu

Drzewostany Nadleśnictwa Wisła należą do szczególnie narażonych na występowanie szkód atmosferycznych. Dla Nadleśnictwa został określony 4 (silny) stopień zagrożenia od szkód abiotycznych, to znaczy, że dla 30 – 40% drzewostanów istnieje bardzo wysokie prawdopodobieństwo uszkodzenia przez wiatr – wyższy stopień ryzyka określono jedynie dla Nadleśnictwa Ujsoły. Wysoki rozmiar cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Wisła nie jest niczym nowym – w okresie gospodarczym 1997 – 2006 osiągnął poziom 47 tys.m³/rok, w następnym okresie przekroczył 110 tys.m³/rok, a obecnie (w ciągu 6 pierwszych lat obowiązywania planu) przekroczył już 54 tys.m³/rok. Zasadniczą przyczyną wysokich cięć sanitarnych jest osłabienie odporności świerka spowodowane zapewne zmianami klimatycznymi, a ponadto szeregiem czynników, które usystematyzowano jak niżej:

- * Czynniki przysposabiające - należą do nich niekorzystne, naturalne lub antropogeniczne, warunki glebowo-siedliskowe, położenie drzewostanu w ukształtowaniu terenu i związane z tym warunki klimatyczne, zasobność gleb w związki pokarmowe, genetyczne cechy drzew, niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanu oraz brak pielęgnacji. Czynniki te, znane od lat pod nazwą predyspozycji chorobowych lasu, działają długookresowo i same nie powodują wielkoobszarowych wylesień.
- * Czynniki inicjujące - mrozy, susze, silne wiatry, gradacje owadów liściożernych, uszkodzenia mechaniczne drzew, gazowe i pyłowe zanieczyszczenia atmosfery i kwaśne deszcze. Ich działanie jest krótkie, ostre i zwykle śmiertelne, często na dużą skalę.
- * Czynniki towarzyszące - mają charakter wtórny, ich następstwem są szkodniki pni (owady kambio- i ksylofagiczne) oraz choroby grzybowe powodujące ostateczne zamieranie drzew i drzewostanów.

W efekcie nakładania się na siebie tych niekorzystnych czynników w ekosystemach leśnych w Nadleśnictwie Wisła i w szeregu innych nadleśnictwach karpackich, do rozpadu na znacznym obszarze drzewostanów starszych i średnich klas wieku i zastąpienie ich na znacznej powierzchni uprawami i młodnikami.

Zestawienie cięć sanitarnych* w Nadleśnictwie Wisła w latach 2017 – 2021.

Rok	Cięcia sanitarne [m ³]				
	świerk			Posusz ogółem	
	wywroty i złomy	posusz	ogółem	wszystkie gatunki	w tym udział świerka [%]
2017	12626	41669	54295	55917	97,10
2018	18412	34202	52614	57275	91,86
2019	31756	28048	59804	62177	96,18
2020	13320	41755	55075	57169	96,33

Cięcia sanitarne [m ³]					
Rok	świerk			Posusz ogółem	
	wywroty i złomy	posusz	ogółem	wszystkie gatunki	w tym udział świerka [%]
2021	3944	47999	51943	53522	97,05
Razem	80058	193673	273731	286060	95,69

*dane opinia ZOL w Opolu, uzupełniona o pełny rok 2021

Drzewostany uszkodzone – nasilenie posuszu czynnego NPC

Zestawienie drzewostanów uszkodzonych sporządza się na podstawie ilości uprzętniętego posuszu czynnego z powierzchni wydzielenia w określonym przedziale czasowym – w tym przypadku w ostatnich 7 latach. Ewidencją objęto 53% powierzchni leśnej zalesionej, tj. drzewostany uszkodzone w stopniu od 0 do 5, przy czym stopnie 4 i 5 obejmują uszkodzenia katastrofalne (posusz w ilości od 10 do ponad 20 m³/ha). Uszkodzenia objęły ponad 4400 ha w tym prawie 650 ha (7,8% pow. leśnej zalesionej) w stopniu katastrofalnym.

21. Zagrożenia biotyczne

Największe znaczenie gospodarcze wśród grupy szkodliwych czynników biotycznych mają patogeniczne grzyby (opieńkowa zgnilizna korzeni, huba korzeni oraz zdecydowanie rzadziej szara pleśń i osutka modrzewia). Ich negatywne oddziaływanie przejawia się w kształtowaniu predyspozycji chorobowej i stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów, czy wreszcie w stymulowaniu zamierania drzew i wydzielenia posuszu.

Głównymi szkodnikami owadzimi na terenie Nadleśnictwa Wisła są kornik drukarz i rytownik pospolity.

Stale występujące, choć gospodarczo mało istotne są szkody powodowane przez zwierzynę płową w uprawach podokapowych, podrostach i młodnikach. Szkody wyrządzone przez zwierzynę w uprawach i młodnikach są przyczyną obniżenia ich jakości hodowlanej. Uszkodzane są głównie jodła i buk oraz gatunki domieszkowe (Jw, Js), zgryzane lub spalowane przez jelenie i sarny.

22. Zagrożenia abiotyczne

Czynniki abiotyczne zagrażające lasom, to: niskie i wysokie temperatury, susze, ulewne deszcze (w tym powodzie), obfite opady śniegu, silne wiatry, przymrozki, okiść, wyładowania atmosferyczne oraz pożary. Główne czynniki z tej grupy powodujące szkody w drzewostanach to silne wiatry, nadmierne opady śniegu, podtopienia i susze. Duży wpływ na osłabienie drzewostanów miała susza w 2006 roku, a także powodzie w latach 1997, 2002 i 2010. Szkody wystąpiły szczególnie w już osłabionych drzewostanach świerkowych. Wywalane i łamane były pojedyncze drzewa lub grupy drzew. W związku z postępującym przersedzeniem drzewostanów świerkowych wzrasta zagrożenie wystąpienia znacznych szkód w razie huraganowych wiatrów.

Z czynników abiotycznych należy również wspomnieć o okresowych nasilonych opadach atmosferycznych, które w sytuacji wypełnienia retencyjności powodują zwiększenie spływu powierzchniowego, będącego przyczyną erozji gleby oraz w przypadku specyficznej budowy geologicznej są przyczyną powstawania niewielkich osuwisk. Na terenie osuwisk obfite opady deszczu powodują wzrost ciężaru gleby, usuwanie się lub spływ gleby po stromym zboczu, (co jest spowodowane wypływami wody na kontakcie wodonośnych piaskowców z nieprzepuszczalnymi łupkami). Zjawisko to występuje lokalnie, a nasiliło się w ostatnich latach.

Szkody powodowane przez szadź lodową (lub oblodzenie) dotyczą prawie wyłącznie drzewostanów w partiach przygrzbietowych powyżej 800 m n.p.m. przy wahaniach temperatury w okolicach 0°C. Przy dużych opadach mokrego śniegu występują szkody od okiści.

23. Stan zdrowotny

Stan zdrowotny lasu Nadleśnictwa Wisła w ostatnim okresie planowania urzędniowego charakteryzował się słabą zdrowotnością drzewostanów świerkowych oraz dobrą zdrowotnością buka i dość dobrą zdrowotnością jodły.

Zły stan zdrowotny drzewostanów świerkowych wymaga stałej pracy nad utrzymaniem możliwie poprawnego stanu sanitarnego lasu poprzez bieżące prowadzenie cięć sanitarnych i przygodnych (usuwanie posuszu, złomów i wywrotów).

24. Stan sanitarny

Stan sanitarny drzewostanów, dzięki bieżącemu usuwaniu posuszu, wywrotów i złomów, uznaje się za dobry. Posusz w drzewostanach jest usuwany na bieżąco za wyjątkiem części przeznaczonych do akumulacji drewna martwego.

25. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji projektu aneksu do planu

Najistotniejszym problemem ochrony przyrody z punktu widzenia realizacji projektu aneksu do PUL jest oparcie procedowanego obecnie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 na ekspertyzach wykonanych w latach 2015-2018. Ekspertyza dotycząca m.in. identyfikacji zagrożeń siedlisk leśnych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 była wykonana w 2016 r. Ekspertyza ta, podobnie jak Plan urządzenia lasu na lata 2017-2026 była wykonana w czasie, kiedy korzystne warunki atmosferyczne spowodowały czasowe spowolnienie procesu zamierania świerka w Beskidzie Śląskim. Efektem tego było zaprojektowanie w PUL rozmiaru użytkowania drewna nieuwzględniającego ewentualnego nasilenia zamierania drzewostanów świerkowych. Nie uwzględniono tego zagrożenia również w Planie zadań ochronnych. Problemem, który z tego wynika jest obawa, że określone w PZO cele działań ochronnych (zwłaszcza dla leśnych siedlisk przyrodniczych z dużym udziałem świerka w drzewostanach) mogą być trudne do osiągnięcia.

26. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną

Analiza stanu środowiska przyrodniczego terenów Nadleśnictwa pozwala na określenie miejsc oraz zagadnień, gdzie może wystąpić potencjalny konflikt pomiędzy gospodarką leśną, a ochroną przyrody.

Obszary potencjalnej kolizji między celami ochrony, a gospodarka leśna

Rodzaj zagadnienia	Istota kolizji	Ograniczanie negatywnych skutków
1	2	3
1. Przyjęty TD a naturalny typ lasu w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych (zespołów).	Większe zróżnicowanie składów gatunkowych przewidywanych dla siedlisk przyrodniczych w stosunku do TD przyjętych dla typów siedliskowych lasu, co w pewnych warunkach może skutkować eliminacją z upraw niektórych pożądanych gatunków. Kolizję może stanowić również propozycja uwzględnienia modrzewia w składzie gatunkowym zinwentaryzowanych leśnych siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony ostoi Beskid Śląski PLH240005 - gatunek ten na występujących siedliskach leśnych jest obcy ekologicznie.	Uwzględnianie przy planowaniu odnowień lokalnego zróżnicowania siedliskowego a także zasięgu siedlisk przyrodniczych i przynależnych im składów gatunkowych. PUL dla Nadleśnictwa Wisła spełnia te wymagania. Jako sposób ograniczenia negatywnych skutków wprowadzenia do składu gatunkowego modrzewia przewidziano w PUL i POP zapis, że może on być planowany do odnowień jedynie w uzasadnionych przypadkach. Należy podkreślić, że w przypadku tego gatunku może on być planowany do odnowień jedynie w uzasadnionych przypadkach na powierzchniach pokłeskowych, jako składnik drzewostanów przejściowych (przedplonowych), a nie docelowych.

Rodzaj zagadnienia	Istota kolizji	Ograniczanie negatywnych skutków
1	2	3
2. Ochrona lasu a konieczność pozostawiania martwego drewna.	<p>W warunkach naturalnego obiegu materii i energii obojętne jest jakie gatunki i w jakiej ilości składają się na martwą masę drzewną występującą na powierzchni leśnej.</p> <p>Obecnie wprowadzana Instrukcja Ochrony Lasu docenia potrzebę akumulacji martwego drewna, wprowadza m.in. pojęcie drzewa biocenotycznego.</p> <p>Dotychczasowa praktyka opiera się na indywidualnie opracowanych zasadach obowiązujących na ściśle określonych obszarach – zwykle są to obszary leśne specjalnego przeznaczenia – np. rezerваты, a także na dążeniu do akumulacji martwej masy drzewnej.</p>	<p>W celu wyjaśnienia szeregu wątpliwości i optymalizacji tego procesu, niezbędne jest opracowanie przez ALP stosownej instrukcji.</p> <p>Instrukcja Ochrony Lasu dopuszcza pozostawianie martwego drewna po opuszczeniu go przez owady żerujące pod korą, ale zasiedlone przez owady żerujące w drewnie.</p> <p>Lasy Państwowe pozostawiają 5% zapasu powierzchni zrębowej w postaci przestoi do następnej kolei rębny, lub do naturalnej śmierci i rozkładu.</p> <p>Instrukcja urządzania lasu uwzględnia inwentaryzację drewna martwego.</p> <p>Wykonane pomiary potwierdzają występowanie znacznej ilości drzew martwych w Nadleśnictwie Wisła (102141 m³). Średni zapas zakumulowanego drewna martwego wynosi 19,08 m³/ha, co stanowi 6,49 % zapasu. Należy stwierdzić, że ilość drewna martwego zapewnia odpowiednie warunki bytowania wielu organizmów, co oddziałuje korzystnie na zwiększenie bioróżnorodności biologicznej ekosystemów leśnych.</p>
3. Wykonywanie prac leśnych przez cały rok, a ochrona lęgów niektórych gatunków ptaków.	<p>Konflikt ten nie dotyczy gatunków ptaków, dla których zostały wyznaczone strefy ochronne.</p> <p>W projekcie Planu wyznaczono obecnie strefy ochrony gatunków „strefowych” (głuszca).</p> <p>W przypadku stwierdzenia dodatkowych gniazd gatunków „strefowych” (np. głuszca, sóweczki), należy niezwłocznie złożyć wniosek o utworzenie stref ochronnych.</p> <p>Ornitologiczne zasady ochrony wymieniają szereg gatunków wymagających ochrony strefowej, a nie uwzględnionych w ustawodawstwie.</p> <p>Gospodarka leśna jest prowadzona zgodnie z wymogami ochrony przyrody i nie wpływa w istotny sposób na lęgi ptaków.</p>	<p>Minimalizacja strat w lęgach wszelkich gatunków ptaków (nie licząc koncentracji prac w okresie pozalegowym) jest możliwa przy ornitologicznym, nawet pobieżnym, rozpoznaniu drzewostanu, lub fragmentu drzewostanu w którym zaplanowano cięcia rębne lub selekcyjne. Możliwe jest wtedy wyłączenie z użytkowania pojedynczych drzew, lub całych fragmentów lasu w celu ochrony gniazd.</p> <p>Ważne jest również racjonalne wyznaczenie szlaków transportowych i egzekwowanie prawidłowości ich wykorzystania.</p> <p>PUL w zasadzie nie ustosunkowuje się do terminowości prac leśnych, ale POP zawiera wskazania w tym zakresie.</p> <p>W Nadleśnictwie wyznaczono obecnie strefy ochrony gatunków „strefowych” (głuszca).</p> <p>Generalnie należy stwierdzić, że zaplanowane w projekcie PUL zabiegi gospodarcze będą dotyczyły jedynie niewielkiej powierzchni drzewostanów (stanowiących biotopy niektórych, istotnych gatunków ptaków), co w połączeniu z rozłożeniem ich w czasie (zabiegi będą wykonywane w ciągu całego roku, z wyłączeniem okresu lęgowego), pozwala wysnuć jednoznaczny wniosek, o nieznacznym oddziaływaniu projektu PUL na lęgi ptaków.</p>
4. Ochrona lęgów niektórych gatunków ptaków a powszechna dostępność lasów.	<p>Obowiązujące ustawodawstwo nie ogranicza dostępu do lasów w zależności od pory roku, chyba że wymaga tego bezpieczeństwo pożarowe.</p> <p>Zasada powszechnej dostępności lasów może przyczynić się do wystąpienia strat w lęgach chronionych gatunków ptaków (w rejonach o większym nasileniu ruchu turystycznego).</p> <p>Ustawodawca sankcjonuje powszechną dostępność lasu. Nie wydaje się jednak aby to zjawisko miało istotne znaczenie. O wiele szkodliwsza jest penetracja lasu przez psy i koty z obszarów zabudowanych bezpośrednio przy granicy lasu.</p>	<p>Sposobem minimalizowania negatywnego wpływu może być np. ograniczanie dostępu do lasu do wyznaczonych szlaków i miejsc postoju, co jest trudne do realizacji.</p> <p>Administracja leśna ma prawo zabronić okresowo wstępu do określonych fragmentów lasu z przyczyn ochronnych.</p>

Rodzaj zagadnienia	Istota kolizji	Ograniczanie negatywnych skutków
1	2	3
5. Wykonywanie prac leśnych. Zrywka drewna.	Przy prowadzeniu prac leśnych zachodzi potrzeba wyznaczenia szlaków zrywkowych udostępniających las. Plan U.L. nie odnosi się do ich planowania i sposobu wykonania.	Wyznaczenie szlaków zrywkowych powoduje przemyślane poruszanie się po drzewostanie, ograniczenie niszczenia gleby i uszkodzeń drzew. Ważnym jest aby po zakończeniu prac szlaki zrywkowe zabezpieczyć przed erozją gruntu i przekształcaniem w rynny odprowadzające wodę. Nieczynne szlaki zrywkowe podlegają zabudowie w ramach programu małej retencji górskiej.

27. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu aneksu do planu

Prowadzenie gospodarki leśnej na terenie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, opiera się na wykonywanych dla każdego nadleśnictwa planach urządzenia lasu. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, sporządzanie planu urządzenia lasu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym.

Plany są opracowywane w cyklu 10-cio letnim, a podstawowa działalność nadleśnictwa jest związana z zapisami planu.

Zmiana planu urządzenia lasu może być dokonana w formie aneksu do tego planu, np. z powodu szkody lub klęski żywiołowej, skutkującej brakiem możliwości utrzymania zatwierdzonego etatu cięć użytkowania głównego. Zmiana planu urządzenia lasu dokonywana jest na wniosek nadleśniczego. Wniosek ten jest weryfikowany przez dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, który sporządza niezbędną dokumentację uzasadniającą wnioskowaną zmianę oraz kieruje ją do ministra właściwego do spraw środowiska, poprzez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, wraz z wnioskiem o zatwierdzenie projektu aneksu do planu urządzenia lasu. Ewentualnie dołączona do wniosku Prognoza do projektu aneksu do PUL powinna dotyczyć oceny aktualnego stanu lasu (zmienionego szkodą lub klęską żywiołową). W tym wypadku do wniosku nadleśniczego należy dołączyć opinię właściwego Zespołu Ochrony Lasu.

Zakres dokumentacji aneksu oraz sposób jej sporządzenia (w tym inwentaryzacja uszkodzeń oraz miąższości uszkodzonych drzew i drzewostanów) – jako specyficzne elementy kompleksowego programu usuwania skutków szkód powstałych w danym nadleśnictwie – ustalane są zgodnie z „Instrukcją ochrony lasu”.

Zgodnie z zapisami (Art. 23) Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r.:

1. Zmiana planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu może być dokonana aneksem, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4 oraz zachowaniem przepisów art. 22.

2. Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu etatem miąższościowym użytków rębnych może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową.

3. W razie braku możliwości utrzymania przewidzianego w planie urządzenia lasu etatu cięć użytków rębnych z przyczyn wymienionych w ust. 2, dokonuje się zmiany planu urządzenia lasu w trybie określonym w ust. 1.

W związku z powyższymi zapisami ustawowymi brak realizacji projektu aneksu do PUL może spowodować następujące skutki:

- * Brak realizacji projektu aneksu do PUL może w znacznym stopniu przyczynić się do pogorszenia stanu zdrowotnego lasów Nadleśnictwa Wisła. Może też prowadzić do zmniejszenia odporności kształtujących się nowych drzewostanów na zagrożenia biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne.
- * Zaniechanie pielęgnowania drzewostanów prowadzi do ich przegęszczenia, co przyczynia się nie tylko do pogorszenia stanu zdrowotnego lasu, ale również do obniżenia jakości surowca drzewnego i zwiększenia zagrożenia pożarowego. W drzewostanach takich jest dużo drzew osłabionych, które przegrywając konkurencję z silniejszymi osobnikami tego samego gatunku lub gatunkami o lepszej strategii

życiowej, stają się siedliskiem szkodników owadzych (są także bardziej podatne na potencjalne gradacje korników) i bardziej narażone na szkody abiotyczne.

- * Pogorszenie warunków dla rozwoju młodego pokolenia drzew, występujących w postaci nalotów, podrostów, II piętra.
- * Zaniechanie przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu.
- * Nadmierny wpływ powierzchniowy w przypadku rozpadu drzewostanów oraz obniżenie retencji i nasilenie zjawisk powodziowych.
- * Spowoduje utrudnienie realizacji zasad wielofunkcyjnej, trwale zrównoważonej, opartej na podstawach ekologicznych, gospodarki leśnej.
- * Brak zabiegów hodowlano-ochronnych może spowodować zmniejszenie dopływu światła do dna lasu, co w konsekwencji spowoduje ustąpienie światłożądnych gatunków roślin chronionych.
- * Przy realizacji projektu aneksu do Planu znajdzie zatrudnienie wiele podmiotów gospodarczych związanych z branżą usług leśnych oraz przetwórstwem drewna. Do skutków społecznych wynikających z braku realizacji przedmiotowego dokumentu należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. Przełożyłoby się to na utratę często jedyne źródła utrzymania dla wielu rodzin, na terenie gdzie znalezienie alternatywnego zajęcia jest dość trudne.

Brak realizacji zapisów zawartych w projekcie aneksu do PUL, uniemożliwi zatrzymanie gradacji szkodników wtórnych, co spowoduje jeszcze większe szkody w środowisku.

Zaniechanie zabiegów hodowlano-ochronnych, o charakterze sanitarnym, może spowodować daleko posunięte zmiany w strukturze pionowej jak i poziomej zespołów leśnych oraz przyczynić się do zubożenia gatunkowego.

Istnienie niektórych siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Wisła nie jest możliwe bez ingerencji zewnętrznej. Dotyczy to szczególnie siedlisk nieleśnych: 6430, 6510, 6520 7230. Wątpliwe jest także naturalne odtworzenie kwaśnych buczyn (9110-2) w otoczeniu drzewostanów świerkowych. Także odtworzenie optymalnej struktury lasu w realnym czasie nie jest możliwe bez odpowiednich zabiegów hodowlano-ochronnych. Samodzielne i niekontrolowane odnawianie się drzewostanów o niewłaściwym składzie gatunkowym, może doprowadzić do dominacji jednego gatunku, a tym samym do całkowitej zmiany danej fitocenozy.

Należy również podkreślić, że projekt aneksu do PUL przewiduje wyłączenie niektórych obszarów z czynności gospodarczych, o ile zachodzi taka potrzeba.

Podsumowując powyższe rozważania należy podkreślić, że sporządzanie projektu aneksu do Planu jest wymogiem ustawowym, z którego nie można zrezygnować. Przedmiotowy projekt aneksu Planu jest zatwierdzanym przez Ministra właściwego do spraw środowiska dokumentem, z którego realizacji administracja leśna będzie rozliczana pod koniec okresu gospodarczego.

28. Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Projekt aneksu do planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła nie przewiduje wykonywania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839, § 2, § 3). Obszary objęte przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko na terenie Nadleśnictwa Wisła nie występują.

29. Przewidywane oddziaływanie Projektu aneksu do Planu, na środowisko i obszary Natura 2000

30. Wpływ zapisów projektu aneksu do Planu, wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko

Analiza projektu aneksu do Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła nie wykazała obecności zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839, § 2-3).

Zamierzenia w nim zawarte nie są przedsięwzięciami inwestycyjnymi, ani też działaniami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, wymienionymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.

31. Przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do Planu na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000

Analizując przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do Planu na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 w sposób szczególny skupiono się na siedliskach przyrodniczych, zajmujących znaczącą powierzchnię, w których zaprojektowano użytkowanie rębne:

- 9110 kwaśne buczyny górskie (*Luzulo-Fagetum*)
- 9130 żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*)
- 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*)

Wzięto pod uwagę, że dodatkowe wskazania gospodarcze z zakresu użytkowania lasu wynikają wyłącznie z konieczności wykonania cięć sanitarnych w zamierających drzewostanach świerkowych. Stwierdzone i spodziewane w dalszym ciągu pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych związanych ściśle z drzewostanami świerkowymi (9410 górskie bory świerkowe) nie jest wynikiem negatywnego oddziaływania gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie planu urządzenia lasu, a naturalnych procesów zamierania drzewostanów świerkowych, których pierwotnych przyczyn należy szukać w zmianach klimatycznych.

W analizach szczególną uwagę zwrócono na możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005. W przypadku siedlisk przyrodniczych 9110 kwaśne buczyny górskie (*Luzulo-Fagetum*) oraz 9130 żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*) możliwa jest poprawa lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, dla których określono szczegółowe cele działań ochronnych. Wynika to przede wszystkim z ograniczenia występowania świerka. Stopniowa eliminacja świerka prowadzi do przebudowy drzewostanów na lepiej dostosowane do tych siedlisk.

Analiza możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych dla siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) wykazała, że założone wskaźniki dla niektórych parametrów mogą być trudne do osiągnięcia. Ze względu na naturalne zamieranie drzewostanów świerkowych i ewolucyjnie postępujące procesy przebudowy w kierunku drzewostanów z większym udziałem buka i jodły (zwłaszcza na żyzniejszych siedliskach LMG) należy się spodziewać w dłuższej perspektywie czasowej zmniejszenia powierzchni siedlisk, ze względu na zmiany klimatyczne i całkowicie niezależne od zapisów aneksu do PUL. Zwłaszcza podtyp 9410-3 dolnoreglowy bór mieszany, będzie w sposób naturalny, niezależny od gospodarki leśnej stopniowo ewoluował w kierunku kwaśnych buczyn. Podkreślenia wymaga fakt, iż te nieuchronne naturalne zmiany nie wynikają jednak z negatywnego oddziaływania zaprojektowanych w aneksie do PUL wskazań gospodarczych.

Przeprowadzone analizy wykazały, że realizacja zaprojektowanych czynności gospodarczych (odnowień, pielęgnacji upraw i młodników, trzebieży i rębni) nie wpłynie negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta występujące na obszarach Natura 2000.

Mając na uwadze nieuniknione (niezależne od gospodarki leśnej) pogorszenie stanu siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*), w projekcie Aneksu do PUL przewidziano działania o charakterze kompensacyjnym, których efektem powinno być polepszenie stanu zachowania innych siedlisk przyrodniczych. W stosunku do pierwotnego PUL zrezygnowano z użytkowania rębego na siedlisku 91D0* bory i lasy bagienne (*Sphagno-Piceetum, Bazzanio-Piceetum*), a na siedlisku 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo Fagenion*) na wielu pozycjach obniżono procent poboru miąższości w użytkowaniu rębnym.

Przez integralność obszaru Natura 2000 rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych dla ochrony których został zaprojektowany i wyznaczony obszar Natura 2000.

W projekcie Aneksu do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wisła nie ma zaplanowanych zabiegów mogących naruszyć integralność obszaru Natura 2000. Realizacja zabiegów gospodarczych zaplanowanych w projekcie Aneksu do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wisła nie wpłynie znacząco na stan całego ekosystemu, nie zaburza spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych dla ochrony których zaprojektowano sieć obszarów Natura 2000.

Ochrona integralności obszaru jest pochodną zachowania jej trzech głównych składowych, tj.: zachowania tzw. korzystnego stanu ochrony kluczowych gatunków i siedlisk, zachowania kluczowych struktur obszaru, zachowania kluczowych procesów i relacji.

Projekt Aneksu do Planu nie będzie miał negatywnego oddziaływania na integralność obszarów oraz funkcjonowanie istniejących korytarzy ekologicznych istotnych dla sieci Natura 2000. Ze względu na zakres projektowanych prac nie spowoduje on negatywnych, trwałych skutków w szlakach migracji ptaków – nie przewiduje się zalesień ani wyłączeń gruntów z produkcji leśnej, to znaczy, że powierzchnia leśna nie ulegnie zmianie.

32. Przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do Planu urządzenia lasu na obszary Natura 2000

Prognoza oddziaływania projektu aneksu do Planu urządzenia lasu obejmuje wpływ zadań gospodarczych na chronione siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt na obszarze Natura 2000. Na terenie Nadleśnictwa Wisła znajduje się jeden obszar Natura 2000, ostoja siedliskowa - Obszar o znaczeniu wspólnotowym Beskid Śląski PLH240005.

W opracowaniu zostały zestawione informacje dotyczące przedmiotów ochrony i zaprojektowanych w PUL zabiegów gospodarczych, które mogą na nie oddziaływać. Powierzchnię Obszaru i siedlisk przyrodniczych przyjęto wg PUL 2017 r. W projekcie Aneksu skorygowano pobór miąższości cięć rębnych. Na zaktualizowanych danych wykonano prognozę zmian struktury powierzchniowo wiekowej i powierzchniowo-gatunkowej drzewostanów w obszarze Natura 2000.

Struktura powierzchniowo-miąższościowa

Na obszarze Natura 2000 wg stanu na 2017 r. w powierzchniowej strukturze klas wieku udział około 35% mają uprawy i młodniki do 20 lat. Starsze młodniki i drzewostany do 40 lat zajmują około 18% powierzchni, a drzewostany od 41- do 60 lat blisko 13%. Tak więc grupa drzewostanów młodszych w strukturze wiekowej Obszaru stanowi około 66% powierzchni. Czwartą o znaczącym udziale w strukturze Obszaru jest grupa drzewostanów z dużym (najczęściej >30% pokryciem) udziałem w młodego pokolenia opisana jako drzewostany klasy odnowienia (KO) – około 22%. Drzewostany od 61- do 160 lat i więcej mają udział nieco ponad 12%. W prognozie wg stanu na 2017 r. powierzchnia upraw i młodników złożonych ulegnie zmniejszeniu o 2/3. Powierzchnia starszych młodników na koniec 10-lecia przejdzie do II klasy wieku i drzewostany do 40 lat będą miały około 31% udział w strukturze powierzchniowej. Powierzchnia drzewostanów 41- 60 lat zwiększy się o około 5%. Ogółem udział powierzchniowy drzewostanów od 1 do 60 lat w prognozie zmniejszy się o około 4% na rzecz drzewostanów starszych IV i wyższych klas wieku.

W prognozie wg aneksu grupa drzewostanów młodszych stanowić będzie około 63% struktury powierzchniowo-wiekowej. W porównaniu do stanu wyjściowego ulegnie zmniejszeniu o ponad 3%. Drzewostany przejdą do wyższych klas wieku 61-160 lat – 15%.

W obu prognozach grupa drzewostanów klasy odnowienia w zasadzie nie ulegnie zmianie i jej udział stanowić będzie około 22% w strukturze miąższościowo-powierzchniowej obszaru Natura. W drzewostanach, w których młode pokolenie drzew nie potrzebuje osłony starodrzewu i może samodzielnie tworzyć nowy drzewostan zostaną wykonane cięcia uprzętające z zachowaniem biogrup drzewostanu macierzystego. Natomiast w wyniku planowanych cięć i uzyskaniu odnowienia o dobrej jakości hodowlanej i pokryciu co najmniej 30% nowe drzewostany zasilą tę grupę.

Średni wiek

Średni wiek drzewostanów na obszarze Natura w 2017 r. wynosił 49 lat, przeciętny zapas 169 m³/ha. W prognozie wg Aneksu na 2027 r., średni wiek wynosić będzie 46 lat, przeciętny zapas 136 m³/ha. Według prognozy wykonania PUL na 2017 r., średni wiek miał wynosić 54 lata, a przeciętny zapas 173 m³/ha.

Gatunki panujące i typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze

W strukturze gatunkowej na obszarze Natura wg stanu na 2017 r., blisko 85% stanowią drzewostany z panującym świerkiem, drugą istotną grupą są drzewostany z panującym bukiem, które zajmują nieco ponad 13% powierzchni zalesionej. Jedliny i drzewostany jodłowe mają udział ponad 1%. W symulacji wykonania projektowanych wskazówek w Aneksie, udział drzewostanów z panującym świerkiem ulegnie zmniejszeniu o około 3,5%, wzrośnie udział drzewostanów z panującym bukiem o około 2% i jedlin o blisko 1,5%.

Na obszarze Natura dominuje siedlisko LMGśw – około 70% powierzchni obszaru, drugim z istotnym udziałem powierzchniowym jest BMGśw – około 24%. Dla lasu mieszanego świeżego przyjęto typ drzewostanu jodłowo-bukowo-świerkowy, dla BMGśw – bukowo-świerkowy.

W obszarze Natura na gruntach Nadleśnictwa wyróżnione zostały leśne siedliska przyrodnicze: 9110, 9130, 9410, 91E0*, 91D0* na około 1223 ha. W PUL na 2017 r. siedliska przyrodnicze zostały zapisane do wydzieleń. W tych wydzieleniach typ drzewostanu został zapisany jako typ drzewostanu o kierunku przyrodniczym. Użytkowanie drzewostanów oparte zostało o rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną IVd.

Analizując drzewostany na Obszarze pod kątem zgodności składu gatunkowego z docelowym typem drzewostanu około 40% drzewostanów ma skład gatunkowy odpowiadający docelowemu typowi drzewostanu w danym typie siedliskowym lasu. Natomiast blisko 60% to drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym. Do tej grupy kwalifikowano drzewostany z panującym świerkiem lub dużym jego udziałem, większym niż przewidziany w typie drzewostanu.

Ogółem skład gatunkowy drzewostanów na siedliskach przyrodniczych jest zgodny z przewidzianym typem przyrodniczym w 67%, częściowo zgodny w 33%. Drzewostanów niezgodnych nie stwierdzono. W poszczególnych siedliskach przyrodniczych przedstawia się następująco:

- 9410 górskie bory świerkowe o największym udziale w powierzchni siedlisk leśnych - 58%, w typie dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy, drzewostany o składzie zgodnym stanowią 44%. Drzewostany o składzie częściowo zgodnym 48%. W górnoreglowej acydofilnej świerczynie wszystkie drzewostany zostały zakwalifikowane do zgodnych z typem przyrodniczym.

- w kwaśnej buczynie górskiej 9110 o udziale 35% w powierzchni siedlisk leśnych, około 86% drzewostanów ma skład zgodny z typem przyrodniczym drzewostanu, częściowo zgodny 14%

- w żyznej buczynie karpackiej 9130 o udziale 7% w powierzchni siedlisk leśnych, 97% drzewostanów ma skład zgodny z typem przyrodniczym drzewostanu, częściowo zgodny 3%. Na siedlisku łęgowym – nadrzecznej olszynie górskiej, borach i lasach bagiennych skład drzewostanu jest zgodny z typem przyrodniczym drzewostanu.

Tabela. Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 Beskid Śląski.

Kod	Nazwa siedliska	TSL	Typ drzewostanu o kierunku przyrodniczym	Pow. siedliska przyrodniczego wg shp pzo [ha]	Sposób zagospodarowania
9110	Kwaśna buczyna górską (<i>Luzulo luzulooidis-Fagetum</i>)	BMGśw	Bk	266,15	IVd
		LMGśw			
		LGśw			
9130	Żyzna buczyna karpacza (<i>Dentario glandulosae-Fagetum</i>)	LGśw	Bk	82,05	IVd
		LMGśw			
9410	Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacza (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	BWG	Św	299,29	IVd
		BMGśw			
9410	Dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy (<i>Abieti-Piceetum montanum</i>)	BMGśw	Jd Św	350,49	IVd
		BMGw			
		LMGśw			
		LMGw			
91E0	Nadrzeczna olszyna górską	LGw	Olsz	0,67	bez rębni
91D0	Bory i lasy bagienne	LMGw	Św	24,09	bez rębni

Młode pokolenie drzew

Młode pokolenie drzew odnotowano już w zasadzie w drzewostanach od 50 lat sporadycznie w młodszymi. Przeciętne pokrycie podrostów, nalotów, podsadzeń w drzewostanach bliskorębnych i starszych wynosi średnio 59%, w klasie odnowienia nawet 77%.

Podrost zinwentaryzowano na około 32% drzewostanów obszaru Natura. Przeciętne pokrycie podrostu wynosi 36%, a gatunkiem panującym lub przeważającym jest świerk najczęściej z odnowienia naturalnego w wieku od 7 do 30 lat często z udziałem buka i jodły. Udział podrostów z panującym świerkiem wynosi około 71%, z panującym bukiem 27%. Nieduży jest udział podrostów jodłowych niecałe 1,6%, jaworowe i modrzewiowe około 0,4%.

Blisko 27% obszaru Natura zostało odnowione poprzez podsadzenia. Przeciętne pokrycie kształtuje się na poziomie 30%. W podsadzeniach jako gatunek panujący udział 55% ma jodła, 39% buk, pozostałe 6% to świerk, sosna i modrzew.

Samosiewy odnotowano na około 33% obszaru Natura. Naloty to najczęściej świerk, z udziałem jodły, buka generalnie o pokryciu do 20% powierzchni wydzielenia. Przy czym należy zaznaczyć, iż jako nalot zakwalifikowano część samosiewu dobrej jakości, który ma szansę przeżyć i który powinien być uwzględniony w czynnościach hodowlanych i docelowo tworzyć drzewostan. Podobne kryteria stosowano przy kwalifikowaniu drzewek z samosiewu lub sadzenia do warstwy podrostu.

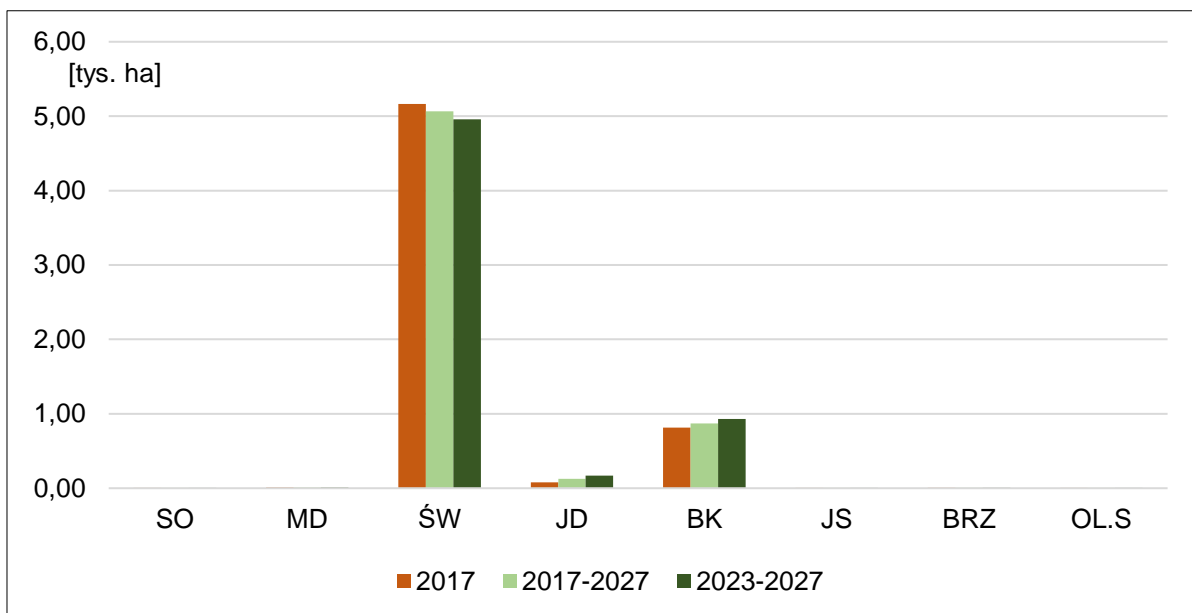
Pojawienie się młodego pokolenia już w młodszymi drzewostanach związane jest z rozpadem świerczyn, odstonięciem powierzchni i dopuszczeniem światła do dnia lasu. Przy braku odnowienia naturalnego lub w celu przywróceniu w miejsce litych świerczyn gatunków pożądanym na określonych siedliskach istnieje konieczność szybkiego odnowienia powierzchni - podsadzenia, aby nie dopuścić do degradacji gleby, zachwaszczenia i w konsekwencji utrudnienia w przywróceniu drzewostanu. W miejscach odstoniętych, lukowatych wprowadzane są gatunki przewidziane w typie drzewostanu dla danego typu siedliska lasu, oraz przewidziane dla siedlisk przyrodniczych wyróżnionych w Obszarze Natura 2000.

Martwe drewno

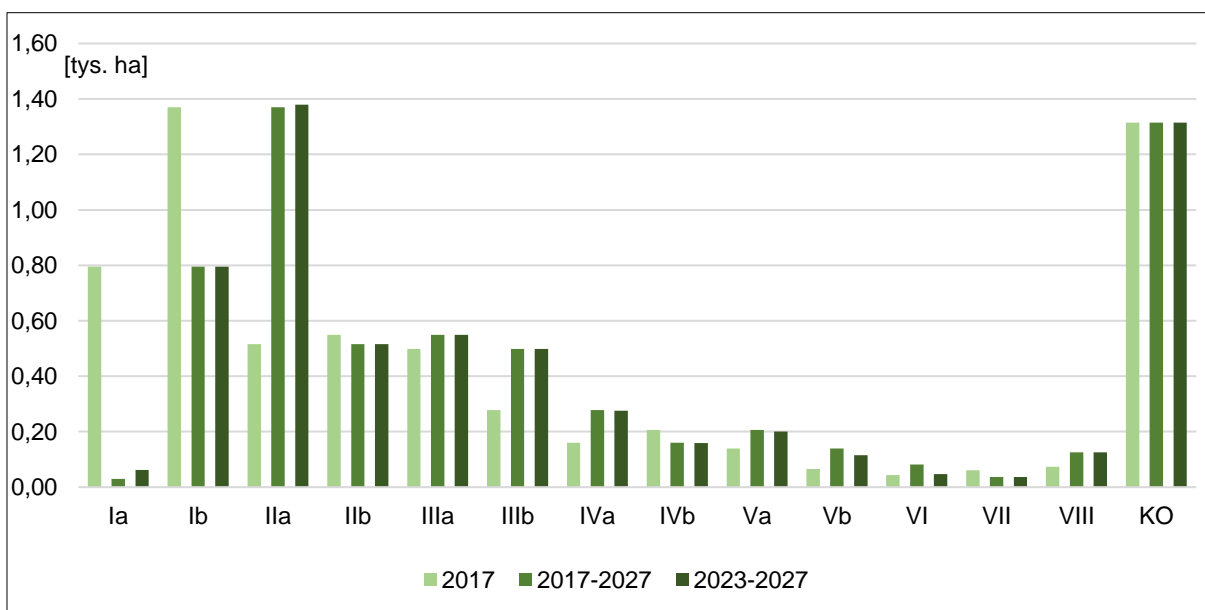
W 2017 r. na obszarze Natura zinwentaryzowane zostało 19,10 m³/ha drewna martwego. Należy mieć jednak na uwadze, iż faktyczny udział martwego drewna leżącego jest wyższy, ponieważ część leżaniny z uwagi na stopień rozkładu nie podlegała pomiarowi. Natomiast, drzewa stojące – świerki - nawet z częściowym igliwem kwalifikowane były do drzew żywych.

Zwierzęta i rośliny – przedmioty ochrony – gatunki specjalnej troski

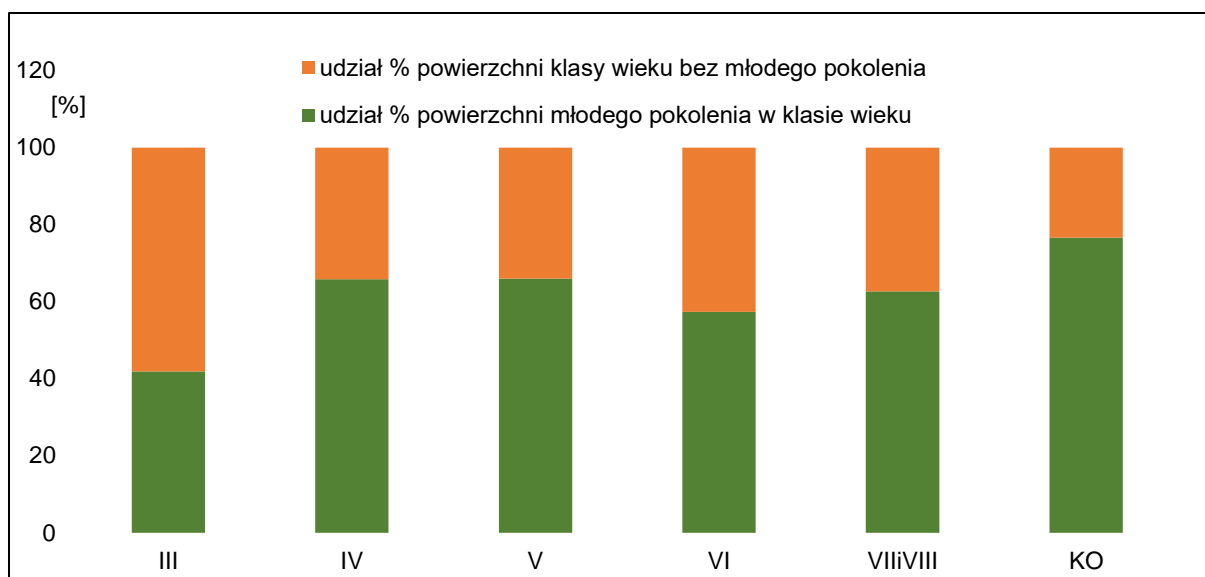
Stanowiska roślin są znane i omijane podczas prac leśnych. Podobnie ze stanowiskami zwierząt. Strefy ochrony ostoi ptaków są znane i prace leśne wykonywane są poza okresem ochrony z uwzględnieniem ewentualnego pobytu ptaków w pobliżu gniazda.

Ryc. Struktura gatunkowa wg gatunków panujących na obszarze Natura 2000 wg stanu na 2017 r., prognozy zmian wg wykonania PUL 2017r., prognozy zmian wg projektowanego Aneksu PUL 2023 r.

Ryc. Struktura klas wieku na obszarze Natura 2000 wg stanu na 2017 r., prognozy zmian wg wykonania PUL 2017r., prognozy zmian wg projektowanego Aneksu PUL 2023 r.

Ryc. Udział procentowy młodego pokolenia w powierzchni klasy wieku.

Paradoksalnie, wymuszona sytuacją zdrowotną świerka i stanem sanitarnym, potrzeba przebudowy drzewostanów świerkowych, przyspieszyła proces wymiany świerka, wprowadzanego sztucznie na obszarze Beskidu Śląskiego w XIX/XX w. Projektowane wskazania gospodarcze zarówno cięcia rębne jak i cięcia pielęgnacyjne oraz zabiegi hodowlane mają docelowo przywrócić i utrzymać drzewostany o właściwym składzie gatunkowym dla siedliska leśnego. Ponieważ proces zamierania świerka trwa już co najmniej dwa okresy gospodarcze i w strukturze drzewostanów (powierzchniowo-miąższościowo-gatunkowej) zaszły zmiany, które projektowane pozyskanie w Aneksie w zasadzie niewiele zmieni. Grupa drzewostanów młodszych (1-60 lat) na początku tego okresu stanowiła 66%, drzewostany 61-160 lat około 12%, KO – 22%. Po wykonaniu wskazań wg Aneksu przewidywany udział drzewostanów młodszych wyniesie 63%, starszych 61-160 lat – 15%, KO w zasadzie pozostanie o tym samym udziale procentowym. W strukturze gatunkowej wg stanu wyjściowego 85% stanowią drzewostany z panującym świerkiem, drugą istotną grupą są drzewostany z panującym bukiem 13% powierzchni zalesionej. W prognozie wykonania projektowanych wskazówek w Aneksie, udział drzewostanów z panującym świerkiem ulegnie zmniejszeniu o około 3,5%, wzrośnie udział drzewostanów z panującym bukiem o około 2% i jedliń o blisko 1,5%. Prognozowany średni wiek na obszarze na koniec okresu gospodarczego zmniejszy się o 3 lata do 46 lat. Prowadzona systematycznie od kilku 10-leci przebudowa świerczyn zmienia skład gatunkowy drzewostanów. Jakkolwiek z uwagi na zasięg świerczyn, ich gwałtowny rozpad, nie jest możliwe jednorazowe odnowienie powierzchni gatunkiem głównym typu drzewostanu na danym siedlisku, jak jodła czy buk. Już około 50% powierzchni drzewostanów jest odnowionych. Młode pokolenie opisane zostało w postaci podrostu, nalotu lub podsadzenia. Jest dobrej jakości hodowlanej. W odnowieniu wykorzystywane są samosiewy świerkowe, powierzchnie luk i przerzedzeń dosadza się jodłą i bukiem. Dopiero w zabiegach hodowlanych promuje się gatunki istotne w docelowym składzie odnowienia z uwzględnieniem gatunków domieszkowych. Na siedliskach przyrodniczych w zasadzie tylko w dolnoreglowym borze jodłowo-świerkowym 48% drzewostanów posiada zawyżony udział świerka. W tych drzewostanach należy w odnowieniu promować jodłę i gatunki domieszkowe.

Drewno martwe jest pozostawiane na gruncie w cięciach rębnych jak też cięciach pielęgnacyjnych. W 2017 r. zasobność martwego drewna została zinwentaryzowana w wysokości 19,08 m³/ha. Jest to w zasadzie wartość przyjęta jako wskaźnik zasobu martwego drewna celem zachowania dobrego stanu siedliskach przyrodniczych w Obszarze.

Działania Nadleśnictwa mają na celu spowolnienie rozpadu świerczyn poprzez utrzymanie właściwego stanu sanitarnego lasu i ograniczenie populacji kornikowatych oraz jak najszybsze skuteczne odnowienie powierzchni pokłęsowych. W drzewostanach gdzie świerk jest pożądanym składnikiem piętra drzew także w formie domieszki, pozostawia się go oceniając

kondycję zdrowotną i ewentualne zagrożenie sanitarne. Na siedliskach przyrodniczych projektowane użytkowanie rębne w Aneksie w 16 wydzieleniach z 30, zwiększa pobór miąższności od 15 do 40%. Intensywność cięć rębnych w PUL na obszarze Natura projektowana była na poziomie 2,7 m³/ha/rok, po korekcie w Aneksie wzrosła do 3,9 m³/ha/rok, tj. o 44%. W cięciach pielęgnacyjnych projektowana intensywność w Aneksie wzrasta o 73% w porównaniu do PUL z 2,2 m³/ha/rok do 3,8 m³/ha/rok. Korekta poboru miąższności użytków głównych jest usankcjonowana stanem drzewostanów na gruncie. Intensywnym wydzieleniem się świerka. Przy projektowaniu wskazań PUL na 2017 r., niekiedy zachowawczo ustalano niski procent cięcia mając na uwadze ówczesne warunki środowiskowe. Niestety, w okresie ostatnich 6 lat wystąpiły znaczące szkody od czynników atmosferycznych i zaszła potrzeba wykonania cięć sanitarnych.

Biorąc pod uwagę całość powierzchni Obszaru na gruntach Nadleśnictwa Wisła, projektowane wskazania gospodarcze o zwiększonej intensywności w porównaniu do PUL generalnie nie pogorszą ogólnych parametrów drzewostanów Obszaru. Powierzchnia leśna pozostanie bez zmian. Ponieważ, proces rozpadu świerczyn trwa co najmniej od 3 okresów gospodarczych drzewostany już są częściowo w 50% powierzchni odnowione. Skład gatunkowy drzewostanów konsekwentnie dostosowywany jest do siedliska leśnego z uwzględnieniem specyfiki siedlisk przyrodniczych. Na całym obszarze prognozuje się zwiększenie powierzchni drzewostanów w wieku 61 i więcej lat o 3%. W cięciach rębnych uwzględniane jest pozostawienie co najmniej 5% grubizny na powierzchni zrębowej, często nawet do 20%, w postaci grup i pojedynczych drzew do naturalnego rozpadu. W inwentaryzacji PUL 2017 r. wskaźnik miąższności martwego drewna wyniósł 19 m³/ha. Ponieważ, drzewostany użytkowane są rębnią stopniową, w piętrze drzew występują gatunki domieszkowe, młodsze i starsze przedrosty, dorosty, które zostawiane są na powierzchniach, a ich miąższność nie jest uwzględniana w planowanym poborze miąższności. Stąd, też po wykonaniu cięcia uprzętającego 95%, w wydzieleniu rośnie już młodnik o zróżnicowanej strukturze gatunkowo-wiekowej. Struktura przestrzenna drzewostanów na obszarze się zmienia, lecz nie następuje trwałe przerwanie ciągłości ekosystemu leśnego.

Generalnie, z wyjątkiem siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) w dłuższej perspektywie czasowej planowane zabiegi poprawią parametry i wskaźniki stanu siedlisk przyrodniczych Obszaru szczególnie w części, zniekształconej wskutek nadmiernego udziału świerka wprowadzanego sztucznie na przełomie XIX/XX w. Poprzez wykonanie zabiegów stan zdrowotny i sanitarny lasu będzie utrzymywany na dobrym poziomie, a tym samym ograniczone zostaną czynniki biologiczne stwarzające zagrożenie dla drzew i drzewostanów. W dłuższej skali czasowej niż jeden okres gospodarczy kształtowana będzie przestrzenna mozaika drzewostanów różnych faz rozwojowych. W drzewostanach otaczających płaty siedlisk przyrodniczych planowane czynności w pierwszej kolejności poprawią przede wszystkim ich strukturę gatunkową zniekształconą nadmiernym udziałem świerka, w dłuższej perspektywie wpłyną na strukturę wiekową, pionową, zagęszczenie, runo i rośliny dna lasu. Konsekwencją może być ograniczenie podatności Obszaru na zaburzenia związane z niekorzystnym oddziaływaniem gwałtownych, występujących z dużym natężeniem czynników klimatycznych jak np. wiatr, deszcz, śnieg, temperatura i czynników biologicznych nadmiernych populacji patogenicznych owadów i grzybów.

Lokalizacja nieleśnych siedlisk przyrodniczych, stanowisk roślin jest znana. Na czas wykonywania czynności gospodarczych należy oznaczyć je w sposób nietrwały w terenie, aby nie nastąpiło przypadkowe ich zniszczenie lub uszkodzenie. Prace prowadzone w drzewostanie nie powinny mieć wpływu na stan ich zachowania, a w przypadku ziołorośli może nawet ich stan poprawić poprzez pobór świerka i ograniczenie nadmiernego zakwaszenia gleby, a także poprawienia warunków świetlnych.

Dla gatunków zwierząt będących przedmiotem ochrony, i występujących na Obszarze w Nadleśnictwie Wisła, przy opracowaniu PUL na lata 2017-2026, przyjęto zasady postępowania które powinny zabezpieczyć ich biotopy. Zasady te obowiązują także w aneksowanym planie.

33. Wpływ ustaleń projektu aneksu do Planu na przedmioty ochrony w zasięgu obszaru o znaczeniu wspólnotowym Beskid Śląski PLH240005

W granicach ostoi Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005, w obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wisła opisano 16 typów siedlisk przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym i 18 gatunków roślin i zwierząt objętych Art. 4 dyrektywy ptasiej i wymienionych w załączniku II dyrektywy siedliskowej. Natomiast ściśle na gruntach Nadleśnictwa przyjęto do oceny 10 typów siedlisk przyrodniczych (w tym 5 nieleśnych), 9 gatunków zwierząt i 2 gatunki roślin. Siedliska przyrodnicze i gatunki roślin mają określone lokalizacje, a także zasięg terytorialny, natomiast lokalizacje zwierząt mają charakter bardziej ogólny.

W tabeli poniżej przedstawiono zmiany projektowanego poboru miąższości drewna w wydzieleniach położonych na siedliskach przyrodniczych. Do realizacji przyjęto wartości przedstawione w kolumnie „Aneks 2023 r. II propozycja”. Porównanie z pierwotnym planem (kolumna „PUL 2017 r.”) w przypadku siedliska 9110 wskazuje na rozmiar działań kompensacyjnych.

Tabela. Zmiany poboru miąższoci cięć rębnych i kompensacje w projekcie Aneksu PUL w wydzieleniach planowanych do cięć rębnych w 2017 r., położonych na siedliskach przyrodniczych.

Adres leśny	Pow. wydz. [ha]	Kod siedliska przyrod.	PUL 2017 r.			Wykonanie 2017-2022./plan/ % planu netto				Aneks 2023 r. I propozycja			Aneks 2023 r. II propozycja	
			Opis	Rębnia	Procent	wyk	plan	%wyk/plan	CS % wyk	Rębnia	Procent	Opis	Rębnia	Procent
02-37-1-01-72 -c -00	1,21	9110	8BK145-0.3	IVDU	95	130	188	69	2	IVDU	95	3BK25-0.9	IVD	70
02-37-1-04-138 -b -00	5,79	9110	6BK140-0.6	IVD	50	25	1093	2	100	IVDU	95	6BK145-0.5	IVD	30
02-37-1-04-144 -a -00	15,85	9110	KO 10BK135-0.3	IVDU	95	455	2632	17	40	IVDU	95	KO 10BK135-0.3	IVD	50
02-37-2-12-29 -b -00	10,25	9110	9BK105-0.5	IVD	50	103	1048	10	100	IVDU	95	9BK110-0.4	IVD	50
02-37-2-12-29 -c -00	3,00	9110	10BK105-0.6	IVD	30	41	268	15	100	IVD	30	10BK110-0.7	IVD	30
02-37-2-12-30 -b -00	3,33	9110	10BK115-0.9	IVD	40	306	776	39	23	IVD	40	10BK120-0.9	IVD	40
02-37-2-12-31 -b -00	7,36	9110	9BK110-0.7	IVD	30	160	785	20	100	IVD	30	9BK115-0.7	IVD	30
02-37-2-12-33 -f -00	6,34	9110	3ŚW100-0.4	IVD	50	267	675	40	100	IVDU	95	3ŚW105-0.3	IVD	50
02-37-2-10-58 -l -00	3,87	9110	9BK125-0.6	IVD	50	565	550	103	7	IVDU	95	9BK130-0.4	IVD	60
02-37-2-10-59 -c -00	2,79	9110	8BK125-0.6	IVD	50	339	478	71	9	IVDU	95	8BK130-0.4	IVD	50
02-37-2-10-59 -d -00	3,76	9110	KO 8BK115-0.6	IVD	50	268	484	55	0	IVDU	95	KO 9BK115-0.6	IVD	50
02-37-2-08-94 -h -00	9,09	9110	5BK105-0.3	IVD	50	251	600	42	92	IVDU	95	6BK110-0.2	IVD	50
02-37-2-08-94 -f -00	3,64	9110	4BK105-0.6	IVD	30	153	324	47	40	IVD	30	4BK110-0.6	IVD	30
02-37-2-08-95 -h -00	2,89	9110	6BK100-0.6	IVD	30	115	248	46	46	IVD	30	6BK105-0.6	IVD	30
02-37-2-08-96 -a -00	6,15	9110	4BK90-0.4	IVD	60	117	603	19	3	IVDU	95	4BK95-0.3	IVD	20
02-37-2-08-99 -c -00	3,93	9110	4BK95-0.3	IVD	50	25	233	11	100	IVDU	95	5BK100-0.2	IVD	10
Razem 9110	89,25													
02-37-1-03-14 -a -00*	6	9410	10ŚW75-0.4	IVD	40	732	654	112	34					
02-37-1-02-54 -c -00*	3,88	9410	8ŚW85-0.4	IVD	50	452	533	85	23					
02-37-1-02-58 -b -00*	10,53	9410	10ŚW95-0.5	IVD	40	2531	1632	155	87					
02-37-1-01-87 -g -00*	7,81	9410	3JD65-0.7	V	10	560	270	207	57					
02-37-1-01-88 -b -00*	7,43	9410	10ŚW90-0.6	IVD	50	1444	1600	90	61					
02-37-1-04-146 -h -00	2,02	9410	10ŚW110-0.4	IVDU	95	208	575	36	88	IVDU	95	10ŚW115-0.3	IVDU	95
02-37-1-04-160 -b -00	6,74	9410	7ŚW120-0.3	IVDU	80	41	1216	3	100	IVDU	80	7ŚW125-0.3	IVD	20
02-37-1-04-146 -c -00	2,38	9410	10ŚW60-0.7	IVD	50	71	370	19	100	IVDU	95	10ŚW65-0.6	IVD	50
02-37-2-07-2 -g -00	2,34	9410	5JD105-0.3	IVD	40	94	170	55	5	IVD	40	5JD110-0.4	IVD	40

Adres leśny	Pow. wydź. [ha]	Kod siedliska przyrod.	PUL 2017 r.			Wykonanie 2017-2022./plan/ % planu netto				Aneks 2023 r. I propozycja			Aneks 2023 r. II propozycja	
			Opis	Rębnia	Procent	wyk	plan	%wyk/plan	CS % wyk	Rębnia	Procent	Opis	Rębnia	Procent
02-37-2-12-39 -c -00	5,84	9410	10ŚW120-0.4	IVDU	95	1048	1306	80	49	IVDU	95	10ŚW125-0.1	IVDU	95
02-37-2-09-122 -k -00*	3,69	9410	10ŚW80-0.2	IVDU	80	418	360	116	53					
02-37-2-09-119 -a -00*	7,88	9410	10ŚW75-0.2	IVDU	80	546	760	72	63					
Razem 9410	66,54													
02-37-2-07-86 -d -00	4,69	9130	KO 8BK85-0.7	IVD	30	630	390	162	22	IVD	30	KO 8BK90-0.4	IVD	50
02-37-2-07-86 -h -00	7,32	9130	KO 8BK110-0.9	IVD	40	1035	1330	78	4	IVD	40	KO 8BK115-0.7	IVD	40
Razem 9130	12,01													
Ogółem	167,80					13130	22151	59	50					

- * Pozycje wskazane w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 13 kwietnia 2023 r. (WPN.410.4.2021.AJ1), w których należy odstąpić od cięć rębnych. W pozycjach tych nie wprowadzono zmian w ramach aneksu, jednak z uwagi na zaawansowanie wykonania PUL w latach 2017-2022 pozostawiono pierwotnie planowane (w ramach PUL) zabiegi.

Etatu powierzchniowego cięć w użytkowaniu przedrębny nie korygowano, oprócz dwu pozycji, których wycofanie z planu wymaga projekt PZO obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005. Dostosowując Aneks do projektu PZO Beskid Śląski z czynności gospodarczych wykreślono dwie pozycje cięć pielęgnacyjnych na siedlisku przyrodniczym bór bagienny (91E0*) obrębie Istebna w oddziałach: 13c – 0,78 ha TW, 15a – 15,82 ha TP. Ponadto, w wyniku przedłożenia do opiniowania w RDOŚ projektu Aneksu, w obrębie Wisła wycofano zabieg TP w wydzieleniu 81i na pow. 1,55 ha, gdzie weryfikacji poddany zostanie zasięg siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – kod 91E0.

W pierwotnym PUL cięcia pielęgnacyjne projektowano w wydzieleniach gdzie stan zdrowotny świerka jest zły, a stan sanitarny określony wymogami ochrony lasu należy utrzymać na dobrym poziomie nie dopuszczając do nadmiernego rozmnożenia się kornikowatych. Stąd też w aneksie etatu powierzchniowego nie zmieniono (oprócz trzech ww. pozycji), natomiast zwiększono szacowaną miąższość cięć pielęgnacyjnych z 176 080 m³ grubizny netto do 310 000 m³ grubizny netto tj. o około 76%. Intensywność zwiększyła się z 65 m³/ha do 115 m³/ha.

Lista wydzieleń położonych na siedliskach przyrodniczych, gdzie utrzymano zabiegi pielęgnacyjne w użytkowaniu przedrębny przedstawia się następująco:

Adres leśny	Pow. wydz. [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek panujący	Wiek gatunku panującego	Wskazanie gospodarcze
02-37-1-04-148 -a -00	3,05	9110	BK	65	TP
02-37-2-07-2 -d -00	2,65	9110	BK	60	TP
02-37-2-07-2 -f -00	2,28	9110	BK	80	TP
02-37-2-07-4 -d -00	0,73	9110	BK	60	TP
02-37-2-07-7 -f -00	2,84	9110	JD	90	TP
02-37-2-07-89 -g -00	3,38	9110	BK	55	TP
02-37-2-07-91 -g -00	5,38	9110	BK	170	TP
02-37-2-07-106 -f -00	4,11	9110	BK	35	TW
02-37-2-07-107 -h -00	4,16	9110	BK	105	TP
02-37-2-07-107 -m -00	3,71	9110	BK	80	TP
02-37-2-07-110 -b -00	1,90	9110	BK	55	TP
02-37-2-07-116 -c -00	2,59	9110	BK	50	TP
02-37-2-08-75 -b -00	10,19	9110	BK	35	TW
02-37-2-08-75 -d -00	6,31	9110	BK	50	TP
02-37-2-08-78 -c -00	2,30	9110	JD	40	TW
02-37-2-08-94 -b -00	7,24	9110	BK	40	TW
02-37-2-08-95 -d -00	13,64	9110	BK	55	TP
02-37-2-08-98 -a -00	6,54	9110	BK	95	TP
02-37-2-08-98 -f -00	4,50	9110	BK	90	TP
02-37-2-08-99 -a -00	5,59	9110	ŚW	35	TW
02-37-2-08-100 -d -00	5,62	9110	BK	55	TP
02-37-2-08-101 -b -00	6,26	9110	BK	25	TW
02-37-2-08-101 -h -00	1,91	9110	BK	65	TP
02-37-2-08-103 -g -00	14,01	9110	BK	55	TP
02-37-2-08-131 -c -00	6,29	9110	BK	40	TW
02-37-2-08-131 -h -00	6,02	9110	ŚW	35	TW
02-37-2-09-71 -b -00	7,74	9110	BK	60	TP
02-37-2-12-31 -l -00	3,86	9110	BK	105	TP
02-37-2-12-33 -b -00	2,52	9110	BK	50	TP
02-37-2-12-34 -j -00	1,17	9110	BK	60	TP
02-37-2-12-35 -g -00	5,67	9110	BK	70	TP
02-37-2-12-43 -b -00	11,90	9110	ŚW	50	TP

Adres leśny	Pow. wydz. [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek panujący	Wiek gatunku panującego	Wskazanie gospodarcze
02-37-2-12-43 -f -00	0,95	9110	BK	50	TP
Razem 9110	167,01				
02-37-2-07-6 -b -00	12,19	9130	BK	60	TP
02-37-2-07-6 -c -00	4,69	9130	BK	60	TP
02-37-2-10-85 -b -00	15,96	9130	BK	80	TP
02-37-2-10-87 -a -00	19,36	9130	BK	80	TP
02-37-2-10-118 -g -00	1,10	9130	BK	70	TP
Razem 9130	53,3				
02-37-1-02-46 -a -00	3,13	9410	JD	70	TP
02-37-1-02-46 -m -00	2,46	9410	ŚW	60	TP
02-37-1-02-54 -a -00	9,94	9410	JD	65	TP
02-37-1-02-54 -b -00	2,89	9410	ŚW	50	TP
02-37-1-03-14 -b -00	0,73	9410	ŚW	50	TP
02-37-1-03-14 -c -00	0,99	9410	ŚW	30	TW
02-37-1-03-28 -f -00	8,42	9410	ŚW	40	TW
02-37-1-03-29 -b -00	1,48	9410	ŚW	60	TP
02-37-1-03-30 -b -00	8,95	9410	ŚW	60	TP
02-37-1-03-34 -a -00	16,48	9410	ŚW	45	TP
02-37-1-03-34 -d -00	5,81	9410	ŚW	35	TW
02-37-1-03-34 -g -00	1,06	9410	ŚW	35	TW
02-37-1-03-34 -h -00	3,09	9410	ŚW	25	TW
02-37-1-03-34 -i -00	2,07	9410	ŚW	40	TW
02-37-1-03-34 -j -00	7,29	9410	ŚW	55	TP
02-37-1-03-35 -a -00	9,68	9410	ŚW	25	TW
02-37-1-03-36 -a -00	10,45	9410	ŚW	30	TW
02-37-1-04-160 -c -00	1,86	9410	ŚW	25	TW
02-37-2-07-7 -c -00	9,72	9410	ŚW	40	TW
02-37-2-07-114 -a -00	4,79	9410	ŚW	25	TW
02-37-2-07-114 -d -00	10,85	9410	ŚW	25	TW
02-37-2-07-143 -b -00	5,52	9410	ŚW	30	TW
02-37-2-08-78 -b -00	2,78	9410	ŚW	45	TW
02-37-2-08-79 -f -00	2,54	9410	ŚW	50	TP
02-37-2-08-80 -j -00	4,77	9410	ŚW	50	TP
02-37-2-08-95 -g -00	1,76	9410	ŚW	35	TW
02-37-2-08-98 -h -00	2,79	9410	ŚW	50	TP
02-37-2-08-98 -j -00	3,27	9410	ŚW	30	TW
02-37-2-08-133 -i -00	3,84	9410	ŚW	45	TW
02-37-2-09-126 -j -00	4,37	9410	ŚW	30	TW
02-37-2-09-63 -b -00	16,91	9410	ŚW	50	TP
02-37-2-10-118A -i -00	3,49	9410	ŚW	40	TW
02-37-2-12-117 -a -00	3,49	9410	ŚW	45	TW
02-37-2-12-117 -d -00	8,31	9410	ŚW	35	TW
Razem 9410	79,26				
	299,57				

Na innych siedliskach przyrodniczych zabiegów z zakresu użytkowania przedrębnego nie planowano.

Kwaśne buczyny (*Luzulo Fagenion*) – 9110, na gruntach Nadleśnictwa reprezentowane przez kwaśną buczynę górską (*Luzulo luzuloidis – Fagetum*) – 9110-2. Zespół leśny ubogi florystycznie i siedliskowo, skoncentrowany w niższych i środkowych położeniach – zwykle na stokach i wypukłych formach terenu, dostatecznie uwilgotnionych, zwykle na wys. 500 do 1100 m n.p.m. W typologii leśnej siedliskiem najczęściej jest LMG, rzadziej LG, na których drzewostan tworzy buk z domieszką świerka, jodły i jaworu.

W fazie rozwojowej drzewostanów rębnych dominują klasy odnowienia, z zawansowanym procesem odnowienia. W projekcie Aneksu ogólna powierzchnia cięć rębnych nie ulega zmianie, lecz z uwagi na zły stan zdrowotny świerka i w konsekwencji intensywne wydzielanie się, w drzewostanach z zawyżonym, nadmiernym udziałem świerka usankcjonowano lub zaproponowano zwiększenie poboru miąższości i uprzątnięcie w cięciach rębnych wydzielającego się świerka. Generalnie na siedlisku cięcia rębne nakierowane są na uprzątnięcie posuszowego zamierającego świerka, stworzenie lepszych warunków dla istniejącego odnowienia bukowego poprzez częściowe uprzątnięcie z okapu zamierających świerków i starych rębnych buków i zainicjowanie odnowienia bukowego z ewentualnym wprowadzeniem gatunków domieszkowych jak jodła i jawor. W cięciach uprzątających w formie kęp pozostawia się zwarty płat drzewostanu do naturalnego rozpadu który w przyszłości stanie się dynamicznym elementem różnicującej się biochory. W ramach kęp lub jako pojedyncze drzewa pozostawiane są drzewa biocenotyczne. Użytkowanie zaprojektowane w PUL 2017 r., miało na celu utrwalenie lub promowanie obecności buka w drzewostanie. Pierwsza analiza do projektu Aneksu wykonania cięć rębnych za lata 2017-2022 pozwoliła na wytypowanie drzewostanów w których zrealizowano planowe użytkowanie. Następnie, biorąc pod uwagę aktualny opis taksacyjny drzewostanu: skład gatunkowy, wiek, zadrzewienie oraz potrzeby hodowlane młodego pokolenia zweryfikowano planowany w 2017 roku pobór miąższości. Stwierdzono, tylko w jednym drzewostanie potrzebę zwiększenia o 10 procent miąższość cięcia rębego w Aneksie. W pozostałych 15 wydzieleniach, w 5 (30%) obniżono procent poboru miąższości od 20 do 45%, w 10 wydzieleniach pozostawiono na poziomie PUL 2017 r. Wg obecnego stanu drzewostanów wydaje się, że tak poczyniona kompensacja cięć w obszarze siedliska jest adekwatna do możliwości zachowania struktury i funkcji oraz perspektywy ochrony stanu siedliska.

W fazie rozwojowej żerdziowin i drągowin drzewostany na tym siedlisku to przede wszystkim buczyny ze znacznym udziałem świerka i jodły. W kilku przypadkach dominuje świerk lub jodła. Zabiegi z zakresu użytkowania przedrębego na siedlisku 9110 utrzymano na powierzchni 167.01 ha (TW 48.00 ha, TP 119.01 ha). Intensywności zabiegu dla poszczególnych wydziałów nie określano. Jest ona uzależniona od stwierdzonych w trakcie wykonywania zabiegu potrzeb hodowlanych i sanitarnych. Należy się spodziewać, że w drzewostanach na siedlisku kwaśnych buczyn ze znacznym udziałem świerka intensywność cięć przedrębnych ulegnie zwiększeniu z przyczyn sanitarnych. Ukierunkowanie zabiegów na cięcia sanitarne pozytywnie wpływa na stan siedliska – przyspiesza proces przebudowy drzewostanu na lepiej dostosowany do wymagań siedliska przyrodniczego. Zabiegi pielęgnacyjne pozytywnie wpłyną też na mikrosiedliska - zapisy PUL obligują do pozostawiania drzew biocenotycznych.

Młodniki i uprawy na siedlisku 9110 zajmują niedużą powierzchnię (ok. 40 ha). W zależności od stopnia rozwoju zaprojektowano w nich czyszczenia wczesne lub czyszczenia późne. Zabiegi te planowano również dla podrostów w innych fazach rozwojowych. Oddziaływanie tych zabiegów na stan siedliska należy ocenić pozytywnie. Dają one możliwość poprawy parametrów dla takich wskaźników jak: skład drzewostanów czy struktura pionowa i przestrzenna roślinności. Dają też możliwość eliminacji gatunków obcych w podszycie i drzewostanie oraz kształtowania mikrosiedlisk.

Ograniczenie udziału świerka we wszystkich warstwach drzewostanu, zwłaszcza w sytuacji gdy jego stan zdrowotny jest zły (wydzielający się posusz) i może wpływać na kondycję otaczających drzewostanów należy uznać za działanie wpływające pozytywnie na kształtowanie docelowego właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego buczyn.

Możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 dla siedliska 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) przedstawiają się następująco:

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Zapisy aneksu do PUL pozwalają na osiągnięcie celu działań ochronnych
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni co najmniej 6500 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Siedlisko na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wiśla zajmuje 266,15 ha. Brak przesłanek wskazujących na zmniejszenie powierzchni siedliska.
Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika - charakterystyczna kombinacja florystyczna jest typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego (z uwzględnieniem specyfiki regionalnej i zróżnicowania fitosocjologicznego (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	Ze względu na zmniejszenie rozmiaru pozyskania drewna w ramach rębni VIId, w wydzieleniach z siedliskiem 9110, kształtowane będą warunki środowiskowe do utrzymania właściwej kombinacji florystycznej.
Skład drzewostanu	Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - drzewostan jedno- lub wielogatunkowy z dominującym udziałem buka (zwykle więcej niż 50%), bez gatunków obcych ekologicznie i/lub geograficznie (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	W wyniku procesu zamierania świerka i działań wynikających z aneksu do PUL następuje poprawa parametru poprzez zwiększenie udziału buka.
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak gatunków obcych o charakterze inwazyjnym (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	W ramach cięć pielęgnacyjnych (CW, CP) istnieje możliwość eliminacji gatunków obcych w podszycie.
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	Zaprojektowane ekstensywne użytkowanie wskazuje że kształtowane będą warunki środowiskowe nie pozwalające na rozwój ekspansywnych gatunków rodzimych w runie.
Struktura pionowa i przestrzena roślinności	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika - zróżnicowana; drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarcie, zawsze z grupami i kępami starych drzew (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika - jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennie zwarcie (U1), na co najmniej 5 stanowiskach.</p>	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje cięć uprzętających, a zaplanowana rębnia VIId o niskiej intensywności będzie korzystnie wpływać na zróżnicowanie struktury pionowej i przestrzennej roślinności.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika - >10% udział drzew starszych niż 100 lat (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje cięć uprzętających. Na siedlisku 9110 średni wiek drzewostanu będzie wzrastał.
Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika - obecne, wypełniające dogodne do odnowienia miejsca, w szczególności naturalne luki i prześwietlenia, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu; przy rębniach nie wymagające uzupełnienia odnowieniem sztucznym (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika - obecne, lecz mało intensywne, słabo reagujące na luki i prześwietlenia lub na działania gospodarcze mające sprowokować odnowienie, część powierzchni o odpowiednich do rozwoju młodego pokolenia warunkach świetlnych pozostaje bez odnowienia (U1), na co najmniej 5 stanowiskach.</p>	Na wszystkich pozycjach, gdzie zaplanowano użytkowanie rębne występuje odnowienie naturalne (podrosty i naloty z przeważającym udziałem buka). Zaplanowane w niektórych przypadkach odnowienie w ramach rębni VI d powinno być zrealizowane poprzez uznanie odnowienia naturalnego, a dopiero w przypadku jego braku przez odnowienie sztuczne.
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika - gatunki obce w drzewostanie <5% udziału powierzchniowego, tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje wprowadzania gatunków obcych. W ramach cięć rębnych i pielęgnacyjnych (we wszystkich fazach rozwojowych) istnieje możliwość eliminacji gatunków obcych w drzewostanie.
Martwe drewno (łączne zasoby)	<p>Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - >20 m³/ha (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Poprawa oceny wskaźnika - 10-20 m³/ha (U1), na co najmniej 10 stanowiskach.</p> <p>Osiągnięcie poprawy oceny wskaźnika z uwagi na długotrwały proces formowania/inicjowania zasobów martwego drewna może wykraczać poza okres 10 lat.</p>	Wg pomiarów wykonanych na potrzeby PUL średni zapas zakumulowanego drewna martwego w N-ctwie Wisła wynosi 19,08 m ³ /ha. Prawdopodobnie na siedlisku 9110 wskaźnik jest bliski osiągnięcia. Zapisy PUL obligują do działań zwiększających ilość drewna martwego.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Martwe drewno wielkowymiarowe, martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	<p>Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - > 5 szt./ha (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Poprawa oceny wskaźnika - 3-5 szt./ha (U1), na co najmniej 10 stanowiskach.</p> <p>Osiągnięcie poprawy oceny wskaźnika z uwagi na długotrwały proces formowania/inicjowania zasobów martwego drewna może wykroczać poza okres 10 lat.</p>	Wykonane pomiary nie wyszczególniają drewna wielkowymiarowego. Zapisy PUL obligujące do działań zwiększających ilość drewna martwego pozwalają w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu.
Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika - >20 szt./ha (FV), na 5 stanowiskach.	Zapisy PUL obligują do pozostawiania drzew biocenotycznych, co może być realizowane przy cięciach rębnych i zabiegach pielęgnacyjnych we wszystkich fazach rozwojowych.
Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oraz poprawa oceny wskaźnika - brak zniekształceń (FV), na co najmniej 10 stanowiskach.	Zalecenia w PUL wskazują na potrzebę prowadzenia prac leśnych minimalizujących zniekształcenia runa i gleby.

Generalnie należy przyjąć, iż brak jest długotrwałych zagrożeń i negatywnych trendów wobec tego siedliska przyrodniczego. Rozważne zaplanowanie czynności gospodarczych, przestrzenne jak i czasowe, w średniej i długiej perspektywie czasowej powinno przywrócić lub zachować w stanie niepogorszonym właściwe parametry i wskaźniki siedliska przyrodniczego. Zapewniając tym samym dobrą perspektywę ochrony siedliska.

Można zatem kompleksowo przyjąć, iż nie zachodzi negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego.

Żyżne buczyny – 9130 w Nadleśnictwie Wiśla reprezentowane są przez podtyp 9130-3 *Dentario glandulosae-Fagetum*. Zespół występuje w szerokim zakresie orograficznym, ale rzadko w dnach dolin, w przedziale wysokości od 300 do 1100 m n.p.m., właściwy drzewostan tworzy buk z domieszką jodły i świerka. W Nadleśnictwie występuje w trzech niedużych płatach na siedlisku lasu górskiego rzadziej lasu mieszanego górskiego. Z przyczyn historycznych skład gatunkowy drzewostanów na części płatów jest zdominowany przez świerka lub jest z nadmiernym jego udziałem. Wskazania gospodarcze w PUL 2017 r. planowane były pod kątem promowania obecności buka we wszystkich warstwach drzewostanu. Zaprojektowano czyszczenia wczesne i późne dla podrostów i nalotów oraz młodników powstałych w wyniku planowego użytkowania przez poprzednie okresy gospodarcze, cięcia pielęgnacyjne – trzebieże, a także cięcia rębne.

W fazie rozwojowej drzewostanów rębnych (klasy odnowienia) cięcia rębne zaprojektowano w dwu wydzieleniach, w których jeszcze w 2 poprzednich okresach gospodarczych rozpoczęto proces odnawiania i przemiany pokoleń drzewostanów. Analizując wykonanie cięć rębnych za okres 6 lat obowiązywania Planu, stwierdzono, iż w jednym

wydzieleniu należy pozostawić niezmieniony procent poboru miąższności. W drugim wydzieleniu z uwagi na znaczącą domieszkę zamierającego świerka i wydzielający się jesion oraz potrzeby hodowlane spontanicznie odnawiającego się w powstałych lukach buka, należy usankcjonować i wesprzeć samoistnie zachodzące procesy i z warstwy górujących drzew usunąć te, które znacznie ograniczają dostęp światła do dna lasu. Tym samym zwiększyć przeżywalność inicjującego się nowego pokolenia drzew. W tym drzewostanie do projektu Aneksu proponuje się podniesienie poboru miąższności o 20% tj. do 50%. Na tym siedlisku przyrodniczym kompensacją cięć byłoby wyprowadzenie młodników i uzyskanie przyszłościowego, dobrej jakości młodego pokolenia w mozaice pozostawionych kęp starodrzewu bukowego z udziałem jodły i ewentualnie zdrowych egzemplarzy świerka. Tym samym zaistniałaby szansa na uzyskanie wielogeneracyjnej, zróżnicowanej przestrzennie struktury drzewostanów na siedlisku i odłożenia w czasie upraszczania się struktury pionowej powodowanej nie tylko przez zabiegi gospodarcze, ale też konkurencji między drzewami w dążeniu do światła. Negatywne oddziaływanie na strukturę drzewostanu, runo leśne i glebę w zasadzie ograniczone zostałyby tylko do krótkiego czasu wykonywania cięcia i zrywki drewna w celu zainicjowania lub odświeżenia młodszych warstw drzewostanu.

W fazie rozwojowej żerdziowin i drągowin drzewostany na tym siedlisku to to lite buczyny lub buczyny z nieznacznym udziałem świerka. Zabiegi z zakresu użytkowania przedrębne na siedlisku 9130 utrzymano na powierzchni 53.30 ha (tylko TP). Intensywności zabiegu dla poszczególnych wydziałów nie określano. Jest ona uzależniona od stwierdzonych w trakcie wykonywania zabiegu potrzeb hodowlanych i sanitarnych. Należy się spodziewać, że w drzewostanach na siedlisku żyznych buczyn intensywność cięć przedrębnych nie ulegnie zmianom. Właściwie wykonane zabiegi trzebieży pozytywnie wpłyną na stan siedliska – możliwa jest poprawa parametrów dla takich wskaźników jak: charakterystyczna kombinacja florystyczna, skład drzewostanu, struktura pionowa i przestrzenna fitocenozy, naturalne odnowienie drzewostanu czy zasoby drewna martwego. Zabiegi pielęgnacyjne pozytywnie wpłyną też na mikrosiedliska - zapisy PUL obligują do pozostawiania drzew biocenotycznych.

Młodniki i uprawy na siedlisku 9130 to tylko jedno wydzielenie na powierzchni ok. 2 ha (obr. Wisła oddz. 118 h). W tym przypadku z uwagi na dominację świerka i znaczny udział gatunków docelowych (buk, jodła) zaplanowany zabieg czyszczeń późnych daje możliwość poprawy składu gatunkowego na lepiej dostosowany do siedliska. Zabiegi czyszczeń wczesnych lub czyszczeń późnych planowano również dla podrostów w innych fazach rozwojowych. Oddziaływanie tych zabiegów na stan siedliska należy ocenić pozytywnie. Dają one możliwość poprawy parametrów dla takich wskaźników jak: skład drzewostanów czy struktura pionowa i przestrzenna roślinności. Dają też możliwość eliminacji gatunków obcych w podsycie i drzewostanie oraz kształtowania mikrosiedlisk.

Możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 dla siedliska 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) przedsatwiają się następująco:

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Zapisy aneksu do PUL pozwalają na osiągnięcie celu działań ochronnych

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni co najmniej 1100 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Siedlisko na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wisła zajmuje 82,05 ha. Brak przesłanek wskazujących na zmniejszenie powierzchni siedliska.
Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika - charakterystyczna kombinacja florystyczna jest typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego (z uwzględnieniem specyfiki lokalnej i regionalnej). W szczególności, we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe. Runo zdominowane przez gatunki leśne, a nie porębowe ani łąkowe (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Ze względu na minimalne zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w ramach rębni VIId, w wydzieleniach z siedliskiem 9130, kształtowane będą warunki środowiskowe do utrzymania właściwej kombinacji florystycznej.
Skład drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika - gatunki obce ekologicznie buczynom stanowią <15% drzewostanu (co najwyżej 1 w opisie taksacyjnym według metodyki urządzania lasu). Drzewostan zdominowany (>50%) przez gatunki buczynowe (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	W dwóch wydzieleniach z siedliskiem 9130, gdzie zaplanowano użytkowanie rębne drzewostany w 100% zbudowane są z buka. Cel został osiągnięty, a realizacja aneksu do PUL nie doprowadzi do zmiany. Zabiegi pielęgnacyjne we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanu pozwalają na poprawę parametrów dla wskaźnika.
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Zaprojektowane ekstensywne użytkowanie wskazuje że kształtowane będą warunki środowiskowe nie pozwalające na rozwój ekspansywnych gatunków rodzimych w runie.
Struktura pionowa i przestrzenna fitocenozy	Utrzymanie oceny wskaźnika - zróżnicowana; drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarcie, zawsze z grupami i kępami starych drzew (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje cięć uprzątających, a zaplanowana rębnia VIId o niskiej intensywności będzie korzystnie wpływać na zróżnicowanie struktury pionowej i przestrzennej fitocenozy. Również zabiegi pielęgnacyjne we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanu pozwalają na poprawę parametrów dla wskaźnika.
Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika - >10% udział drzew starszych niż 100 lat (1 lub więcej w opisie taksacyjnym według metodyki urządzania lasu) (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje cięć uprzątających. Na siedlisku 9130 średni wiek drzewostanu będzie wzrastał.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika - obecne, wypełniające dogodne do odnowienia miejsca, w szczególności naturalne luki i prześwietlenia, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu; przy rębniach nie wymagające uzupełnienia odnowieniem sztucznym więcej niż 10% (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Na wszystkich pozycjach, gdzie zaplanowano użytkowanie rębne występuje odnowienie naturalne (podrosty i naloty z przeważającym udziałem buka). Nie planowano odnowień. Zaplanowane działania pozwalają na pielęgnowanie istniejących odnowień naturalnych.
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika - gatunki obce w drzewostanie <5%, tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje wprowadzania gatunków obcych. W ramach cięć rębnych i pielęgnacyjnych (we wszystkich fazach rozwojowych) istnieje możliwość eliminacji gatunków obcych w drzewostanie.
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak inwazyjnych gatunków obcych (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	W ramach cięć pielęgnacyjnych (CW, CP) istnieje możliwość eliminacji gatunków obcych w podszycie.
Martwe drewno (łączone zasoby)	Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - >20m ³ / ha (FV), na co najmniej 5 stanowiskach. Poprawa oceny wskaźnika - 10-20 m ³ /ha (U1), na 3 stanowiskach. Osiągnięcie poprawy oceny wskaźnika z uwagi na długotrwały proces formowania/inicjowania zasobów martwego drewna może wykraczać poza okres 10 lat.	Wg pomiarów wykonanych na potrzeby PUL średni zapas zakumulowanego drewna martwego w N-ctwie Wiśla wynosi 19,08 m ³ /ha. Prawdopodobnie na siedlisku 9130 wskaźnik jest bliski osiągnięcia. Zapisy PUL obligują do działań zwiększających ilość drewna martwego.
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - >5 szt./ha (FV) na co najmniej 5 stanowiskach. Poprawa oceny wskaźnika - 3-5 szt./ha (U1), na 3 stanowiskach. Osiągnięcie poprawy oceny wskaźnika z uwagi na długotrwały proces formowania/inicjowania zasobów martwego drewna może wykraczać poza okres 10 lat.	Wykonane pomiary nie wyszczególniają drewna wielkowymiarowego. Zapisy PUL obligujące do działań zwiększających ilość drewna martwego pozwalają w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu.
Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak zniekształceń (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Zalecenia w PUL wskazują na potrzebę prowadzenia prac leśnych minimalizujących zniekształcenia runa i gleby.

Planowane czynności gospodarcze, umiejętnie rozłożone przestrzennie jak i czasowo, nawet w krótkiej perspektywie powinny przywrócić lub utrzymać właściwe parametry i wskaźniki siedliska przyrodniczego, zapewniając tym samym dobrą perspektywę ochrony siedliska żyznych buczyn, a zabiegi wykonywane w sąsiadujących drzewostanach przy wykorzystaniu obsiewu buczyn mogą stopniowo poszerzać granice siedliska.

Można zatem kompleksowo przyjąć, iż brak jest przesłanek na negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego.

Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) – 9410. Jest to największe powierzchniowo siedlisko w Obszarze Natura na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wisła (ok. 650 ha - 63% siedlisk przyrodniczych). Należy jednak podkreślić, że 48% powierzchni tego siedliska znajduje się w rezerwacie przyrody „Barania Góra”, gdzie ze względu na ochronę ścisłą gospodarka leśna nie była prowadzona i nie planuje się żadnych zabiegów. Naturalne procesy obserwowane w rezerwacie doprowadziły do tego, że na ok. 313 ha siedliska 9410 w rezerwacie „Barania Góra”, 26% zajmują tereny pozbawione drzewostanu (najczęściej pokryte odnowieniem od 10% do 30%), 39% to uprawy i młodniki w wieku do 25 lat, 25% to drzewostany w wieku 30 do 90 lat, a tylko 10% powierzchni zajmują drzewostany 100-letnie i starsze. Sytuacja ta potwierdza, że obecny stan siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) tylko w nieznacznym stopniu uzależniony jest od gospodarki leśnej, a wynika przede wszystkim z naturalnych procesów zamierania drzewostanów świerkowych. W Nadleśnictwie Wisła siedlisko 9410 występuje w dwu podtypach:

- 9410-1 acydofilny bór górnoreglowy
- 9410-3 dolnoreglowy bór mieszany.

Acydofilny bór górnoreglowy 9410-1 – według nomenklatury fitysocjologicznej górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (*Plagiothecio-Piceetum*). W Nadleśnictwie Wisła występuje w trzech płatach na siedlisku boru mieszanego górskiego. Największy zwarty obszarowo płat zlokalizowany jest w rezerwacie Barania Góra. Rezerwat posiada plan ochrony.

W dwu pozostałych płatach, które tworzą zróżnicowane zwarte wiekowo i wysokościowo młodniki, zaplanowano wskazania z zakresu hodowli lasu i pielęgnacji. Zabiegi w głównej mierze służą do kształtowania zróżnicowanej struktury młodników zarówno wiekowo-pionowej jak też gatunkowej i przestrzennej. W jednym z płatów w PUL 2017 r., położonym w oddziale 114, zaplanowano uprzętnięcie przestoi, które dotyczyło już zamierającego, opanowanego przez kornika świerka. W drugim wydzieleniu 114 c przylegającym do płatu planowana jest rębnia stopniowa. Z uwagi na sąsiedztwo i położony w zasięgu tego wydzielenia okrajek siedliska na którym rośnie młodnik, ta część około 0,30 ha będzie w pielęgnowana zależności od potrzeb hodowlanych podrostu.

W obecnej sytuacji gwałtownego zamierania świerka istotnym jest zabezpieczenie drzewostanów przed gradacjami kornika. Posusz jałowy, należy pozostawić we wnętrzu młodników celem odtworzenia i wzbogacenia struktury i funkcji tego siedliska przyrodniczego, istotnych dla właściwego stanu zachowania. Przy szlaku turystycznym ze względów bezpieczeństwa poruszających się ludzi, nie należy pozostawiać stojących martwych drzew.

Dolnoreglowy bór mieszany 9410-3 – wg nomenklatury fitysocjologicznej dolnoreglowy bór jodłowo–świerkowy (*Abieti-Piceetum*). W Nadleśnictwie występuje w rozproszeniu, w kilkunastu płatach znacznie zróżnicowanych powierzchniowo, na siedlisku boru mieszanego górskiego i lasu mieszanego górskiego w wariacie uwilgotnienia świeżym i wilgotnym. Gatunkiem panującym w drzewostanach w 95% jest świerk, w ponad 4% panująca jest jodła a około 0,5% buk. Drzewostany użytkowane są gospodarczo poprzez cięcia rębne, cięcia pielęgnacyjne dostosowane do faz rozwojowych z uwzględnieniem wymagań ekologicznych i potrzeb hodowlanych gatunków budujących piętro drzew oraz odnowienia w postaci podrostów i nalotów.

Przy analizie czynności gospodarczych w projekcie Aneksu skupiono się przede wszystkim na stanie zdrowotnym świerka wyrażonym wskaźnikiem wydzielanego się posuszu czynnego, także stanem sanitarnym obszaru oraz potrzebami hodowlanymi drzewostanów różnych faz rozwojowych, które na tym obszarze przebudowywane są sukcesywnie od co najmniej 2 okresów gospodarczych. Analiza korelacji różnorodnych zależności środowiskowych, przyrodniczych i gospodarczych występujących na obszarze pozwoliła na modyfikację poboru miąższości cięć rębnych zaplanowanych w PUL 2017 r., gdzie do użytkowania rębного zaplanowano 12 drzewostanów, w tym do uprzątnięcia górnego piętra w 5-ciu wydzieleniach. Sankcjonując wykonanie cięć za okres 7 lat w pierwszym etapie weryfikacji wskazań gospodarczych w 7 wydzieleniach zwiększono procent poboru miąższości. Następnie, biorąc pod uwagę aktualny opis taksacyjny drzewostanu i wskaźnik nasilenia posuszu czynnego ponownie zweryfikowano wielkość pozyskania w wydzieleniach. Ostatecznie, w wyniku uzgodnień, biorąc pod uwagę wyżej wymienione czynniki wpływające na stan drzewostanów i perspektywę utrzymania górnego piętra z zachowaniem reżimu sanitarnego, ustalono, iż w 7 drzewostanach (60% ogółu rębni) w Aneksie zostanie zwiększone pozyskanie od 15 do 55%. Kompensacją będzie obniżenie nawet o 60% lub pozostawienie bez zmian rozmiaru użytkowania w pozostałych wydzieleniach, co wydaje się potrzebne i możliwe do zachowania struktury i funkcji oraz perspektywy ochrony stanu siedliska na Obszarze.

Proponowane w Aneksie zabiegi w zasadzie polegają na łagodzeniu zmian jakie zachodzą w drzewostanach z udziałem świerka wprowadzanego sztucznie na obszarze Beskidu Śląskiego i stopniowym przywracaniu naturalności biocenozy leśnym.

W fazie rozwojowej żerdziowin i drażgowin drzewostany na tym siedlisku to lite świerczyny lub świerczyny z domieszką buka i/lub jodły. Tylko w dwu przypadkach w drzewostanach dominuje jodła. Zabiegi z zakresu użytkowania przedrębного na siedlisku 9410 (niezależnie od podtypu siedliska) utrzymano na powierzchni 79.26 ha (TW 52.25 ha, TP 27.01 ha). Intensywności zabiegu dla poszczególnych wydziałów nie określano. Jest ona uzależniona od stwierdzonych w trakcie wykonywania zabiegu potrzeb hodowlanych i sanitarnych. Należy się spodziewać, że w drzewostanach na siedlisku górskich borów świerkowych intensywność cięć przedrębnych ulegnie zwiększeniu z przyczyn sanitarnych.

Ocena oddziaływania zabiegów pielęgnacyjnych ze wskazaniem na cięcia sanitarne dla siedliska górskich borów świerkowych nie jest jednoznaczna. Niektóre parametry poprawią się. Dotyczy to bez wątpienia wskaźnika „obecność kornika - posusz czynny” i wskaźników dotyczących drewna martwego. W przypadku cięć sanitarnych o charakterze grupowym czy gniazdowym możliwe jest powstawanie gniazd kornikowych, które z jednej strony sprzyjają różnicowaniu się struktury pionowej drzewostanów i inicjowaniu odnowienia naturalnego, ale zwłaszcza na żyzniejszych siedliskach (LMG) w składzie odnowień zaznaczy się znaczny udział buka i jodły, co stopniowo prowadzić będzie do przebudowy drzewostanów w stronę buczyn i zmniejszenia powierzchni siedliska górskich borów świerkowych.

Uwzględniając, że stopniowe ustępowanie świerka jest procesem naturalnym, którego gospodarka leśna nie może istotnie zmienić, można stwierdzić, że zwłaszcza z uwagi na utrzymanie stanu sanitarnego lasu, oddziaływanie zabiegów pielęgnacyjnych (przedrębne cięcia o charakterze sanitarnym) nie będzie miało negatywnego wpływu na utrzymanie stanu zachowania siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*).

Z uwagi na rozpad drzewostanów świerkowych i przyspieszoną tym zjawiskiem wymianę pokoleń, młodniki i uprawy na siedlisku 9410 zajmują znaczną powierzchnię (ok. 245 ha). Należy jednak zaznaczyć, że większość upraw i młodników (ok. 120 ha) na tym siedlisku znajduje się w rezerwacie „Barania Góra”, gdzie ze względu na ochronę ścisłą żadnych zabiegów się nie planuje. Na pozostałej powierzchni, w zależności od stopnia rozwoju zaprojektowano w nich czyszczenia wczesne lub czyszczenia późne. Zabiegi te planowano również dla podrostów w innych fazach rozwojowych. Oddziaływanie tych zabiegów na stan siedliska należy ocenić pozytywnie. Dają one możliwość poprawy parametrów dla takich wskaźników jak: skład drzewostanów czy struktura pionowa i przestrzenna roślinności. Dają też możliwość eliminacji gatunków obcych w podszycie i drzewostanie oraz kształtowania mikrosiedlisk.

Możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 dla siedliska 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) przedstawiają się następująco:

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Naturalne procesy zamierania drzewostanów świerkowych, na które gospodarka leśna nie ma żadnego wpływu (w rezerwacie „Barania Góra”) lub ma wpływ ograniczony mogą, w dłuższej perspektywie czasowej doprowadzić do przekształcenia siedliska. Ogólny cel ochrony może być trudny do osiągnięcia.
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni co najmniej 2100 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Siedlisko na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wisła zajmuje 649,78 ha (Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka 299,29 ha, Dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy 350,49 ha). 48% tej powierzchni znajduje się w rezerwacie „Barania Góra”. Ze względu na zamieranie drzewostanów świerkowych i postępujące procesy przebudowy w kierunku drzewostanów z większym udziałem buka i jodły (zwłaszcza na żyzniejszych siedliskach LMG) należy się spodziewać dłuższej perspektywie czasowej zmniejszenia powierzchni siedliska. Cel ochrony może być trudny do osiągnięcia.
Typowe gatunki roślin	Utrzymanie oceny wskaźnika - wśród gatunków o ilościowości 2 i więcej występują tylko gatunki typowe dla tego siedliska przyrodniczego (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	W związku z przerzedzeniem drzewostanów, zmianie będą ulegać warunki środowiskowe, co może utrudnić utrzymanie gatunków runa typowych dla siedliska 9410.
Ekspansywne gatunki obce w podszyciu i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak gatunków obcych (FV), na 10 stanowiskach.	Przerzedzenie drzewostanów stwarza dogodne warunki do rozwoju światłożądnych gatunków obcych w podszyciu i runie. Cel ochrony może być trudny do osiągnięcia.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika - co najwyżej pojedynczo (FV), na co najmniej 2 stanowiskach. Utrzymanie oceny wskaźnika - udział podwyższony, lecz nie bardzo ekspansywne (U1), na co najmniej 2 stanowiskach.	Przerzedzenie drzewostanów stwarza dogodne warunki do rozwoju światłożądnych gatunków rodzimych w runie. Cel ochrony może być trudny do osiągnięcia.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika - brak gatunków obcych (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.	Projekt aneksu do PUL nie przewiduje wprowadzania gatunków obcych.
Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptanie, zaśmiecenie)	<p>Utrzymanie oraz poprawa oceny wskaźnika - brak innych zniekształceń (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Poprawa oceny wskaźnika - występują, lecz mało znaczące (U1), na 3 stanowiskach.</p>	Konieczność uprzątnięcia zamierających drzewostanów świerkowych wiąże się ze wzmożonymi pracami z zakresu zrywki i wywozu drewna.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika - obfite, reagujące na luki i prześwietlenia (FV), na 5 stanowiskach.	Na wszystkich pozycjach, gdzie zaplanowano użytkowanie rębne występuje odnowienie naturalne (podrosty i naloty), jednak zwłaszcza na siedlisku LMG w składzie odnowień zaznacza się znaczny udział buka i jodły. Zaplanowane odnowienie w ramach rębni VI d powinno być zrealizowane poprzez uznanie odnowienia naturalnego, a dopiero w przypadku jego braku przez odnowienie sztuczne.
Obecność kornika - posusz czynny	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika - brak (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika - pojedyncze drzewa (U1), na co najmniej 2 stanowiskach.</p>	Zaplanowanie w ramach aneksu do PUL działania mają na celu ograniczenie występowania kornika, jednak znane metody zwalczania oraz brak możliwości zwalczania w obszarze rezerwatu objętego ochroną ścisłą, nie dają gwarancji na osiągnięcie celu ochrony.
Martwe drewno	<p>Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - >10% miąższości żywego drzewostanu (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Poprawa oceny wskaźnika - 3-10% miąższości żywego drzewostanu (U1), na 3 stanowiskach.</p> <p>Osiągnięcie poprawy oceny wskaźnika z uwagi na długotrwały proces formowania/inicjowania zasobów martwego drewna może wykroczyć poza okres 10 lat.</p>	Ilość martwego drewna w drzewostanach świerkowych w większości przypadków przekracza 10% miąższości żywego drzewostanu. Cel został osiągnięty, jednak nie wpływa to ogólną ocenę stanu siedliska.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów aneksu do PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	<p>Utrzymanie oraz Poprawa oceny wskaźnika - >5 szt./ha (FV), na co najmniej 5 stanowiskach.</p> <p>Poprawa oceny wskaźnika - 3-5 szt./ha (U1), na 3 stanowiskach.</p> <p>Osiągnięcie poprawy oceny wskaźnika z uwagi na długotrwały proces formowania/inicjowania zasobów martwego drewna może wykroczyć poza okres 10 lat.</p>	Ze względu na stan drzewostanów świerkowych można się spodziewać, że cel został osiągnięty, jednak nie wpływa to ogólną ocenę stanu siedliska.

Generalnie należy przyjąć, że ze względu na naturalny proces zamierania drzewostanów świerkowych, niezależny od gospodarki leśnej, stan zachowania siedliska może ulec pogorszeniu i nie ma gwarancji osiągnięcia założonych w projekcie PZO celów działań ochronnych.

Przewidziane w projekcie Aneksu do PUL zabiegi gospodarcze mają na celu spowolnienie procesu zamierania świerka i w tym kontekście można ocenić, że jego oddziaływanie będzie łagodziło skutki negatywnych zmian stanu siedliska.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olchowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnetum glutinosae*, *olsy źródliskowe*) – 91E0, siedlisko priorytetowe, prawdopodobnie są to: podgórski łęg jesionowy 91E0-5 (*Carici remotae-Fraxinetum*) i nadrzeczna olszyna górską 91E0-6 (*Alnetum incanae*). W Nadleśnictwie występuje w kilku bardzo małych płatach w drzewostanach na siedlisku LGw, LMGw, na wysiękach wód stokowych. W obecnych warunkach w zasadzie bez udziału jesionu drzewostan tworzy olcha szara z domieszką świerka, wierzby czasem jodły.

Drzewostany z płatami siedliska łęgowego nie zostały ujęte w planowanie cięć rębnych i pielęgnacyjnych PUL 2017 r. Tylko w jednym przypadku do odnowionego na gnieździe buka planowano czyszczenie późne. W projekcie Aneksu zakres czynności został utrzymany. Negatywne oddziaływanie czynności gospodarczych na powierzchnię, elementy struktury i funkcje siedliska w zasadzie na chwilę obecną nie występują. Mogłyby zaistnieć jedynie w sytuacji wykonywania cięć sanitarnych przy uprzążeniu zamierającego świerka w sąsiedztwie płatu, z przejazdem przez płat. Po rozpoznaniu na mapie położenia płatów i analizie czynności gospodarczych zaplanowanych w sąsiadujących wydzieleniach zagrożenie związane z utratą siedliska lub pogorszeniem jego parametrów nie powinno wystąpić.

W związku z powyższym można przyjąć, że projekt Aneksu do PUL nie wpływa na możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 dla siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olchowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnetum glutinosae*, *olsy źródliskowe*). Naturalne procesy, które będą zachodzić w siedlisku gwarantują osiągnięcie założonych celów.

Można zatem kompleksowo przyjąć, iż nie zachodzi negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego.

Bory i lasy bagienne 91D0, siedlisko priorytetowe

Na gruntach Nadleśnictwa Wisła wg danych pzo występuje podtyp 91D0-4 podmokła i torfowiskowa świerczyna górską w dwu zespołach fitosocjologicznych: bagienne świerczyna górską (*Sphagno-Piceetum*) i podmokła świerczyna górską (*Bazzanio-Piceetum*). W warunkach Nadleśnictwa siedlisko położone jest na wysokości 550 – 590 m n.p.m. Drzewostan tworzy świerk z domieszką jodły, brzozy, olszy szarej. W wyniku rozpoznania położenia na podstawie danych pzo, w projekcie Aneksu zrezygnowano z planowanej rębni stopniowej w

jednym wydzieleniu, które w 90% jest siedliskiem przyrodniczym. Zrezygnowano również z cięć pielęgnacyjnych (trzebieży) w dwu drzewostanach. Pozostawiono zabiegi hodowlane w odnowionych lukach, podrostach ponieważ zlokalizowane są poza zasięgiem wynikającym z warstwy siedliska. W dwu oddziałach, w dwu drzewostanach przylegających do siedliska przyrodniczego planowana jest rębnia stopniowa. Cięcia w strefie przyległej, w zasadzie należy zrealizować tylko w przypadku stwierdzenia nasilonego posuszu czynnego, celem zapobieżenia rozprzestrzeniania się kornika, i powinny mieć charakter cięć sanitarnych. Obecnie, płat ma charakter zróżnicowanej przestrzennie struktury, składa się z młodników, średnich klas wieku i 100-letniej świerczyny.

Na siedlisku po rezygnacji w projekcie Aneksu z planowego użytkowania głównego przyjętego w PUL 2017 r., nie będzie prowadzonej gospodarki leśnej. Płat boru bagiennego zostanie pozostawiony naturalnym procesom przyrodniczym i czynnikom klimatycznym. Na obszarze PLH Beskid Śląski stan zachowania tego płatu ma kluczowe znaczenie ponieważ nie zidentyfikowano innych lokalizacji. Zasięg i powierzchnia siedliska nie ulegnie zmianie, struktura drzewostanów przy rezygnacji z cięć rębnych, cięć pielęgnacyjnych i zabiegów hodowlanych w młodym pokoleniu drzew w obszarze płatu będzie kształtować się samoistnie. Nie wystąpi czasowe zniszczenie runa i gleby związane z pozyskaniem drewna i jego wywozem. Na obszarze nie są wykonywane prace melioracyjne, podobnie jest w otaczających oddziałach.

Po analizie czynności gospodarczych w płacie i jego otoczeniu zagrożenie związane z utratą siedliska lub pogorszeniem jego parametrów nie powinno wystąpić.

W związku z powyższym można przyjąć, że projekt Aneksu do PUL nie wpływa na możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 dla siedliska 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugos-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne). Naturalne procesy, które będą zachodzić w siedlisku gwarantują osiągnięcie założonych celów.

Można zatem kompleksowo przyjąć, iż nie zachodzi negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego.

Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne (*Adenostylion alliariae*, *Convolvuletalia sepium*) – 6430.

Na gruntach Nadleśnictwa Wisła w granicach obszaru Natura 2000 Beskid Śląski zidentyfikowano prawie 0,23 ha siedlisk należących do typu 6430. Są to wyłącznie fragmenty o charakterze punktowym – niekiedy o powierzchni poniżej 0,01 ha, położone w granicach 6 wydziałów leśnych zalesionych, 1 wydzielenia związanego z gospodarką leśną (skład drewna) i 3 wydziałów nieleśnych. Podtyp siedliska nie został sprecyzowany, jednak mogą to być podtypy górskie:

- 6430-1 Ziołorośla subalpejskie i reglowe
- 6430-2 Górskie, nadpotokowe ziołorośla lepiężnikowe.

W sensie fitosocjologicznym mogą to być wszystkie zespoły zaliczane do związku *Adenostylion alliariae*, tj. zespołów miłosny górskiej, wietlicy alpejskiej, tojadu mocnego, lepiężnika białego i wyłysiałego, parzydła leśnego z omiegim górskim ponieważ wszystkie te gatunki występują na terenie Nadleśnictwa. Większość powierzchni, i jednocześnie największe jednorodne płaty ziołorośli, opisano w rezerwacie Barania Góra – łącznie około 0,16 ha (71% powierzchni siedliska) w 3 wydzieleniach w części obszaru wyłączanego z czynności gospodarczych. W drzewostanach poza rezerwatem zaplanowano jedynie cięcia pielęgnacyjne (CP młodnika i podrostu), te zostały zachowane w aneksie w identycznej postaci.

Ze strony Nadleśnictwa zasadniczą czynnością ochronną jest wyraźne (nietrwale) oznakowanie w terenie płatów siedliska, omijanie podczas zrywki i transportu, wyłączenie ze składowania drewna i ściętych gałęzi. Takie zabezpieczenie płatów siedliska przyrodniczego

pozwole na zachowanie powierzchni i struktury siedliska z uwzględnieniem procesów naturalnych.

Można zatem przyjąć, że nie zachodzi negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego.

Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion – płaty bogate florystycznie*) 6230.

Na gruntach Nadleśnictwa Wisła wg projektu pzo Beskid Śląski opisano jedynie 11 m² murawy bliźniczkowej. Jest to okrajek większego płatu położonego poza gruntami w zarządzie LP. Ze strony Nadleśnictwa działania ochronne polegają na wyłączeniu tego miejsca z czynności transportowych i hodowlanych w celu uniknięcia fizycznego zniszczenia powierzchni zbiorowiska, a także przypadkowego zalesienia w ramach odnawiania luk. Niepożądanym jest dopuszczenie do zarastania gatunkami podszytowymi i ekspansywnymi gatunkami runa, a także samosiewem drzew. Niemniej jednak jest to bardzo mały powierzchniowo płat o charakterze przejściowym zlokalizowany na granicy las/łąka. Na zachowanie powierzchni siedliska, specyficznej struktury i funkcji, a w konsekwencji zapewnienia ochrony w znaczącym stopniu będą miały czynności gospodarcze lub działania ochronne podejmowane przez właścicieli gruntu.

Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion i Arrhenatherion*) – 6520.

Na obszarze Nadleśnictwa Wisła zinwentaryzowano łącznie nieco ponad 16 ha. Siedlisko występuje wyłącznie w formie punktowej w granicach wydzieleń leśnych na łącznej powierzchni nieco ponad 1,50 ha w 70 wydzieleniach. Większe powierzchnie występują na gruntach nieleśnych i związanych z gospodarką leśną, obejmując niekiedy prawie całe wydzielenia.

W ramach wydzieleń leśnych ochrona ma charakter bierny (łącznie 0,20 ha w 13 wydzieleniach), polegający na zachowaniu nienaruszalności płatu siedliska, z uwzględnieniem procesów naturalnych. Dlatego też proponuje się oznakowanie granic płatów siedliska w terenie w celu zapobieżenia ich zniszczenia, co pozwoli na zachowanie powierzchni i struktury siedliska z uwzględnieniem procesów naturalnych.

Na gruntach nieleśnych działania obligatoryjne i fakultatywne odbywają się wg zasad określonych w projekcie PZO Beskid Śląski w załączniku nr 5.

Można zatem przyjąć, że nie zachodzi negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego

Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk – 7230

W warunkach Nadleśnictwa Wisła siedlisko występuje w odmianie 7230-1 (młaki górskie) i może być reprezentowane przez zespół eutroficznej młaki górskiej (*Valeriano-Caricetum flavae*) lub zespół turzycy *Davalla* (*Caricetum davallianae*).

Na gruntach Nadleśnictwa młaki górskie opisano na powierzchni około 9 arów w 5 wydzieleniach, w tym w 2 drzewostanach na powierzchni 50 m². W ramach wydzieleń leśnych ochrona ma charakter bierny polegający na zachowaniu nienaruszalności płatu siedliska. Dlatego też proponuje się oznakowanie granic płatów siedliska w terenie w celu zapobieżenia zniszczenia, co pozwoli na zachowanie powierzchni i struktury siedliska z uwzględnieniem procesów naturalnych.

Na gruntach nieleśnych działania obligatoryjne i fakultatywne odbywają się wg zasad określonych w projekcie PZO Beskid Śląski w załączniku nr 5.

Można zatem przyjąć, że nie zachodzi negatywne oddziaływanie projektu aneksu PUL na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego

Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania – 8310

Na gruntach Nadleśnictwa w granicach obszaru Natura 2000 Beskid Śląski opisano 6 jaskiń – wyłącznie w obrębie Wisła:

1. Malinowska Studnia 143 b

2. Jaskinia Malinowska 142 a
3. Jaskinia Złamanego Krómpocza 142 a
4. Wiślanka 114 d
5. Jaskinia Miecharska 112 b
6. Jaskinia Mokra 127 b.

Jaskinia Malinowska jest udostępniona do zwiedzania tylko w sezonie letnim ze względu na pełnioną funkcję hibernakulum w sezonie zimowym, jest objęta ochroną w formie pomnika przyrody. Za stanowisko dokumentacyjne uznana została Jaskinia Miecharska. Wszystkie jaskinie mają pochodzenie niekrasowe.

Czynności gospodarcze, wykonywane zgodnie z wytycznymi zawartymi w projekcie PZO Beskid Śląski w załączniku nr 5, tj. ograniczenie prac leśnych w promieniu 60 m od znanego otworu lub otworów jaskiń, nie powinny negatywnie oddziaływać na stan zachowania tego siedliska przyrodniczego.

Tojad morawski (*Aconitum firmum* ssp. *Moravicum*) - 4109

Gatunek wieloletniej byliny, podgatunku tojadu mocnego (*Aconitum firmum*) objętego ochroną ścisłą, wymienionego w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. W granicach Nadleśnictwa Wiśla wykazywany jest wyłącznie na zachodnich stokach Pasma Baraniej Góry w 49 wydzieleniach leśnych. Wchodzi w skład wszystkich zespołów ziołoroślowych ze związku *Adenostylion alliariae* występujących na terenie Nadleśnictwa.

Lokalizacje tojadu są znane Nadleśnictwu, związane są z wydzieleniami leśnymi w których zaplanowano typowe czynności gospodarcze: cięcia rębne w rębni stopniowej, cięcia pielęgnacyjne, odnowienia, dolesienia luk. Podczas prac leśnych obowiązują procedury ochronne polegające na odpowiednim oznakowaniu obszarów występowania tojadu i wyłączenia z ingerencji.

Czynności zaplanowane w aneksie do PUL nie zmieniły się w sensie jakościowym w stosunku do PUL 2017 r., zwiększono jedynie intensywności cięć rębnych, przy czym jest to wzrost na ogół sankcjonujący stan faktyczny spowodowany zamieraniem świerka.

Należy zaznaczyć, że prowadzone czynności gospodarcze z zachowaniem ostrożności wokół płatów, nie spowodują ograniczenia zasięgu i pogorszenia warunków siedliskowych tojadu, wręcz przeciwnie, w pewnych warunkach mogą stabilizować jego występowanie przez poprawę warunków świetlnych i ograniczenie sukcesji gatunków drzewiastych w płatach ziołorośli.

Wilk (*Canis lupus*) 1352

W Nadleśnictwie Wiśla stałym obszarem występowania wilków jest Pasma Baraniogórskie, a także, w mniejszym stopniu, północne leśnictwa obrębu Istebna. Aktualnie, nie ma informacji o istnieniu w granicach Nadleśnictwa obszaru rozrodczego.

Według stanu na 01.01.2017 r. oznaki bytowania wilków stwierdzono w 25 wydzieleniach 13 oddziałów. Drzewostany w tych wydzieleniach, za wyjątkiem rezerwatu, objęte są typowymi czynnościami gospodarczymi: cięciami rębnymi (wyłącznie IV d i V), cięciami pielęgnacyjnym, odnowieniami, uprzątnięciem przestojów. Czynności planowane w Aneksie są powtórzeniem planowanych w PUL 2017 r., za wyjątkiem podwyższenia intensywności niektórych cięć rębnych, które są usankcjonowaniem stanu faktycznego, będącego skutkiem intensywnego zamierania świerka. Czynności gospodarcze mają na celu spowolnienie zmian zachodzących w ekosystemie leśnym związanych z gwałtownym zamieraniem świerka. Docelowo w dłuższej perspektywie czasowej przyczynią się do zróżnicowania struktury gatunkowo-wiekowej i przestrzennej drzewostanów.

Przestrzeń, w miarę zwarty obszar, mozaika siedlisk, młodników i starszych drzewostanów obszaru, pozostawianie wykrotów podnosi wartość biotycznych cech siedliska np. bazy żerowej, dostępności miejsc rozrodu, warunków do zakładania nor wilczych, schronień roślinożerców jak i drapieżników.

Generalnie, obszar Nadleśnictwa jest częścią odpowiedniego biotopu dla wilka. Pojedyncze osobniki i watahy, tropy i ślady bytowania odnotowywane są przez służbę leśną Nadleśnictwa przez cały rok. Nie zachodzi negatywne kompleksowe oddziaływanie czynności

gospodarczych na populację tego gatunku, przy czym należy mieć na uwadze, aby nie niszczyć zauważonych nor, a w czasie wychowu szczeniąt nie prowadzić prac przy gnieździe.

Ryś (*Lynx lynx*) 1361

Na terenie Nadleśnictwa Wisła obserwacje bezpośrednie i oznaki bytowania pochodzą wyłącznie z Pasma Baraniej Góry. Nie stwierdzono istnienia miejsc rozrodu. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego podaje się obecność jedynie 1 – 2 osobników. Zagrożenia ze strony gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Wisła mogą zaistnieć w przypadku koncentracji prac leśnych w pobliżu miejsca rozrodu i wychowu młodych.

Czynności planowane w Aneksie są powtórzeniem planowanych w PUL 2017 r., za wyjątkiem zwiększenia intensywności cięć rębnych, które są usankcjonowaniem stanu faktycznego, będącego skutkiem intensywnego zamierania świerka. Czynności gospodarcze mają na celu spowolnienie zmian zachodzących w ekosystemie leśnym związanych z gwałtownym zamieraniem świerka. Docelowo w dłuższej perspektywie czasowej przyczynią się do zróżnicowania struktury gatunkowo-wiekowej i przestrzennej drzewostanów.

Przestrzeń, w miarę zwarty obszar, mozaika siedlisk leśnych i nieleśnych, młodników i starszych drzewostanów obszaru, pozostawianie wykrotów podnosi wartość biotycznych cech siedliska np. bazy żerowej, dostępności miejsc rozrodu, warunków do zakładania gniazd i schronienia.

Generalnie, obszar Nadleśnictwa jest częścią odpowiedniego biotopu dla rysia. Pojedyncze osobniki, tropy i ślady bytowania odnotowywane są przez służbę leśną Nadleśnictwa przez cały rok. Nie zachodzi negatywne kompleksowe oddziaływanie czynności gospodarczych na populację tego gatunku, przy czym należy mieć na uwadze, aby nie niszczyć zauważonych gniazd, a w czasie wychowu kociąt nie prowadzić prac przy gnieździe.

Nietoperze

Podkowiec mały (*Rhinolopus hipposideros*) 1303.

Jeden z najmniejszych krajowych nietoperzy. W Nadleśnictwie obserwowany w czasie zimowania w jaskiniach – wyłącznie w Paśmie Baraniogórskim. Brak jest informacji o koloniach rozrodczych. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego gatunek wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja zimująca stwierdzona w 10 jaskiniach.

Według aktualnej wiedzy grunty Nadleśnictwa są, oprócz zimowisk w rozpoznanych jaskiniach, zasadniczo bazą żerowiskową tego gatunku. Podkowiec mały żeruje najczęściej w stokowych buczynach, w pobliżu zbiorowisk naskalnych, wzdłuż naturalnych potoków i rzek górskich z zachowanymi zbiorowiskami roślinnymi tarasów przypotokowych.

Mopek (*Barbastella barbastellus*) 1308.

Brak jest informacji o występowaniu na terenie Nadleśnictwa. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego gatunek wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja zimująca stwierdzona na dwóch stanowiskach. Gatunek o zasięgu ogólnopolskim, ale słabiej reprezentowany w Karpatach. Jest gatunkiem silnie związanym z lasami, a jako żerowiska preferuje drogi i inne liniowe nieciągłości w drzewostanach.

Nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*) 1321.

W Nadleśnictwie zimowanie stwierdzono jedynie w Jaskini Miecharskiej, w Paśmie Baraniogórskim. Brak jest informacji o koloniach rozrodczych. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego gatunek jest wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja zimująca – bez bliższych informacji o ilości i lokalizacji. Na gruntach leśnych preferowanymi żerowiskami są starsze lasy liściaste oraz nadwodne zbiorowiska leśne i zaroślowe.

Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) 1323.

Brak jest informacji o występowaniu na terenie Nadleśnictwa. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego gatunek jest wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja zimująca w Jaskini Wiślańskiej i, już poza zasięgiem ostoi i Nadleśnictwa Wisła, w Jaskini Salmopolskiej. Gatunek uważany jest za typowo leśny, preferujący starsze lasy liściaste, a ściślej brzegi drzewostanów, luki i nieciągłości liniowe. W siedlisku pożądane są także drobne zbiorniki wody.

Nocek duży (*Myotis myotis*) 1324.

Największy i najliczniejszy krajowy gatunek nietoperza. Na terenie Nadleśnictwa wykazywany w Jaskini Miecharskiej, Malinowskiej i Wiślańskiej I, w ilości kilku do kilkunastu osobników zimujących. Kolonie rozrodcze nie są rozpoznane. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego jest wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja zimująca w 8 jaskiniach. Gatunek uważany za leśny, żywiący się głównie dużymi chrząszczami z rodziny biegaczowatych.

Zasadnicze zagrożenia dla wszystkich gatunków nietoperzy nie są związane z gospodarką leśną, a wynikają z ogólnych przemian cywilizacyjnych – szczególnie z ubywaniem miejsc przydatnych na letnie kolonie rozrodcze, tj.: strychów, poddaszy, piwnic, wież kościelnych niedostępnych w wyniku przeprowadzanych remontów i zanikających w nowoczesnym budownictwie. Niebezpieczna jest także powszechna chemizacja rolnictwa i zmiana charakteru rolnictwa z gospodarki ekstensywnej na przemysłową. Konsekwencją jest drastyczne zmniejszenie populacji owadów i np. likwidacja zadrzewień śródpolnych i nadwodnych, bardzo ważnych dla większości gatunków nietoperzy. Realnym zagrożeniem jest także nieuprawniona penetracja jaskiń (turystyka jaskiniowa), szczególnie w okresie hibernacji nietoperzy. Na to zjawisko administracja leśna ma tylko ograniczony wpływ.

W gospodarce leśnej rzeczywistym zagrożeniem mogą być przypadkowe, nieświadome zniszczenia podczas prac leśnych otworów jaskiń dotychczas nie ujawnionych. Ochrona znanych wylotów jaskiń jest zapewniona: lokalizacja jest znana służbie leśnej, ponadto rodzaj czynności gospodarczych i sposób ich przeprowadzenia zostały sprecyzowane podczas lustracji terenowych. Określono wówczas dystans (wg proponowanego planu zadań ochronnych min. 60 m) i terminy użycia sprzętu mechanicznego (wykluczono okres hibernacji) – w niektórych przypadkach dopuszczono wyłącznie zrywkę konną. Pozostałe obowiązki ochronne adresowane do Nadleśnictwa sprowadzają się do prowadzenia zrównoważonej, racjonalnej gospodarki leśnej na ekologicznych podstawach w celu utrzymania obecnego areалу i ciągłości terenów leśnych – z naciskiem na drzewostany liściaste. Zastrzega się także ochronę drzew biocenotycznych – szczególnie dziuplastych. Wymienione zalecenia są od szeregu lat uwzględniane w gospodarce leśnej, niezależnie od istnienia obszarów ochronnych i przedmiotów ochrony. W warunkach Nadleśnictwa Wisła powierzchnia drzewostanów liściastych nie są duże, co wynika z zaszłości historycznych, ale obecnie prowadzona przebudowa zmierza do zwiększenia udziału buka, jawora i jodły. Obecnie w obrębie Wisła udział starszych buczyn (ponad 60 lat) wynosi niecałe 10%, a w odniesieniu do całego Nadleśnictwa niecałe 6%.

Bazą żerowiskową i obszarem funkcjonalnym nietoperzy jest w zasadzie cały obszar Nadleśnictwa, ale można sądzić, że szczególnie lasy w Paśmie Baraniogórskim. Zaplanowano tu wszystkie typowe czynności gospodarcze, tj.: cięcia rębne (wyłącznie IV d i V), cięcia pielęgnacyjne, odnowienia, uprzątnięcia przestojów. W aneksie do PUL czynności zostały powtórzone wg stanu na 01.01.2017 r., za wyjątkiem intensywności cięć rębnych zwiększonych do poziomu stanu faktycznego związanego z zamieraniem świerka, przy czym w drzewostanach bukowych cięcia rębne są podyktowane potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia, a w świerkowych najczęściej wynikają z potrzeb sanitarnych. Powierzchnia drzewostanów bukowych stanowi około 13% ogólnej powierzchni manipulacyjnej planowanej do użytkowania rębego (w całym Nadleśnictwie), a miąższość drewna przewidziana do pozyskania około 11% całkowitej miąższości.

Uprzątanie zamierających lub uszkodzonych drzewostanów nie powoduje zmniejszenia powierzchni leśnej ani przerwania jej ciągłości ponieważ wszędzie istnieje młode pokolenie zastępcze (podrost, nalot, podsadzenie, drzewostan podrzędny), przeważnie o składzie gatunkowym bardziej złożonym i zróżnicowanym wieku. Realizacja rębni przewiduje zalecaną akumulację drewna martwego, a także ochronę drzew biocenotycznych, szczególnie dziuplastych.

Uprzątnięcie zamierających drzewostanów świerkowych spowoduje doraźne zubożenie struktury lasu, ale prowadzi do powstania nowych drzewostanów, stabilnych, zróżnicowanych gatunkowo i wiekowo.

Płazy

Kumak górski (*Bombina variegata*) 1193.

Na obszarze Nadleśnictwa spotykany w rozproszeniu dość często, w niewielkich zbiornikach wody. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja osiadła.

Realnym zagrożeniem jest wykorzystywanie przez kumaka dróg gruntowych i szlaków zrywkowych z wyjeżdżonymi koleinami wypełnionymi wodą. Są to miejsca chętnie wykorzystywane przez kumaka do składania jaj, a więc przejazd pojazdów niszczy złoża jaj, postacię larwalną i dorosłą. W związku z tym projekt Planu Zadań Ochronnych nakłada na administrację leśną obowiązek przenoszenia, w razie potrzeby, wszystkich form rozwojowych kumaka do najbliższego, bezpiecznego zbiornika. Należy podkreślić, że ochrona mikrosiedlisk i lokalnych populacji kumaka jest możliwa na drogach i szlakach zrywkowych oraz w znanych drobnych zbiornikach. Nie jest w szerszym zakresie możliwa na powierzchni drzewostanów – szczególnie rozległych – ze znaczną ilością drzew do uprzątnięcia.

Traszka karpacka (*Triturus montandoni*) 2001.

W Nadleśnictwie Wiśla wykazano, według stanu na 01.01.2017 r., jedynie 3 stanowiska z nielicznymi osobnikami. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego gatunek wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja osiadła. W toku prac nad projektem Planu Zadań Ochronnych, w wyniku konsultacji społecznych, utrzymano znaczenie populacji tego gatunku jako C (znacząca).

Zasadnicze zagrożenia dla tego gatunku nie są związane z gospodarką leśną i zapisami PUL, lecz wynikają z ogólnych zmian środowiskowych i cywilizacyjnych: braku opadów w okresie rozrodczym, chemizacji rolnictwa, zaniku rolnictwa ekstensywnego, tworzenia barier ekologicznych w postaci asfaltowanych dróg leśnych i polnych. Ochrona traszek w lasach polega na tworzeniu małych zbiorników wody i ochronie istniejących – również w ramach małej retencji, i doraźnych działaniach ochronnych na drogach leśnych i szlakach zrywkowych, polegających na przenoszeniu wszystkich form rozwojowych traszki z kolein drogowych do najbliższego, bezpiecznego zbiornika.

W drzewostanach, w których zlokalizowano traszki zaplanowano cięcia rębne (IV d), cięcia pielęgnacyjne, odnowienia i uprzątnięcia przestojów. W aneksie czynności te nie uległy zmianie ilościowej i jakościowej. Żadna z tych czynności nie może zagrozić istnieniu przedmiotu ochrony, o ile prace zostaną przeprowadzone z uwzględnieniem zasad ochrony – w tym przypadku zbiorników wody i ich otoczenia.

Bezkręgowce

Biegacz urozmaicony (*Carabus variolosus*) 4014.

Występowanie na terenie Nadleśnictwa nie zostało potwierdzone. W opisie ostoi Beskidu Śląskiego wymieniony jako przedmiot ochrony – populacja osiadła. W proponowanym Planie Zadań Ochronnych podaje się lokalizację w oddz. 51 a obrębu Wiśla.

Pewne znaczenie może mieć zamieranie drzewostanów świerkowych ponieważ zmiany struktury drzewostanów, szczególnie na znacznych obszarach, mogą spowodować zmiany mikroklimatu, co uważa się za niekorzystne dla funkcjonowania gatunku. Potencjalnym zagrożeniem jest również możliwość mechanicznego niszczenia siedlisk podczas ścinki drzew i transportu.

W Lasach Państwowych siedliska przydatne dla biegacza urozmaiconego są zabezpieczone przed zniszczeniem ponieważ istnieją ogólne zasady regulujące czynności prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie potoków, a także nakładają obowiązek specjalnego traktowania wszelkich stanowisk gatunków chronionych. W myśl tych zasad zabroniony jest transport korytami potoków, wszelkie zbiorniki i ciekły wodne należy pozostawić w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego, w strefach przypotokowych należy pozostawiać

powalone drzewa, kamienie i podszyt w stanie naturalnym. Niezależnie od tego cały system wodny Białej Wisielki, Czarnej Wisielki i Malinki jest chroniony w ramach rezerwatu Wisła. Wcześniej wymienione możliwości zniszczenia siedlisk, tj. zabudowa potoków, odwadnianie, itp. nie mają związku z czynnościami gospodarczymi planowanymi w PUL i w aneksie. Wykonanie czynności gospodarczych w pobliżu potoków według obowiązujących zasad nie zmniejszy zasięgu siedliska ani nie pogorszy jego właściwości.

34. Wpływ ustaleń aneksu do PUL na inne formy ochrony przyrody

Rezerwaty przyrody

„Barania Góra” – obszar położony na zachodnich stokach masywu Baraniej Góry w oddziałach 120, 121, 123, 124, 128, 129, 135-138 obrębu Wisła, obejmujący ochroną ścisłą 383,33 ha lasów w najwyższej części masywu. Jako rezerwat nie podlega planowaniu gospodarczemu wyrażonemu w PUL, można jedynie analizować wpływ czynności gospodarczych realizowanych w sąsiedztwie rezerwatu.

W bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu planowane były cięcia rębne (wyłącznie rębnia IV d) w 4 drzewostanach na łącznej powierzchni 29,00 ha ze średnią intensywnością 56%. Aneks przewiduje cięcia rębne w tych samych drzewostanach, ale ze średnią intensywnością zwiększoną do 81%. Pozostałe czynności, tj.: cięcia pielęgnacyjne, odnowienia i uprzątnięcia przestojów pozostają na tym samym poziomie. Przy wschodniej granicy rezerwatu na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka nie ma drzewostanów rębnych, czynności dotyczą wyłącznie cięć pielęgnacyjnych w młodnikach i młodszych klasach wieku, wyjątkowo dotyczą uprzątnięcia przestojów.

Żadna z czynności gospodarczych nie powinna wpłynąć negatywnie na stan środowiska rezerwatu ponieważ nie spowoduje okresowych ani trwałych wylesień, ani nie spowodują zmiany sposobu użytkowania powierzchni leśnej. Cięcia rębne, nawet o charakterze uprzątającym, nie spowodują raptownego przzerwania ciągłości lasu ponieważ dotyczą drzewostanów o zadrzewieniu 0,2 – 0,4 tj. praktycznie bez zwarcia. Ponadto we wszystkich drzewostanach objętych cięciami rębnymi istnieją drzewostany zastępcze w postaci młodego pokolenia, pochodzenia naturalnego i sztucznego, złożonego z buków, jodeł i świerków w wieku (wg stanu na 01.01.2017 r.) od 3 do 20 lat i pokryciu 80 – 90%.

„Wisła” – rezerwat obejmujący potoki: Czarna Wisielka ze wszystkimi dopływami, potok Biała Wisielka ze wszystkimi dopływami, odcinek rzeki Wisły od miejsca połączenia się potoków Czarna i Biała Wisielka do ujścia potoku Malinka wraz ze wszystkimi dopływami oraz potok Malinka od jej źródeł do ujścia wraz ze wszystkimi dopływami. Powierzchnia podawana w zarządzeniu wynosi 17,61 ha. Rezerwat położony jest częściowo na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wisła, a częściowo na gruntach w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.

Dla zachowania celu ochrony rezerwatu istotą jest wpływ czynności gospodarczych na zachowanie przedmiotu ochrony jakim jest pstrąg potokowy. Gatunek ten od lat nie występuje w środowisku naturalnym wymienionych potoków, a jako powód podaje się zbyt duże stężenie związków glinu i żelaza w wodach potoków, a także istnienie zapór na Wiśle poniżej zbiegu Białej i Czarnej Wisielki. Można jednak ocenić wpływ gospodarki leśnej na środowisko opisywanego rezerwatu. Bezpośrednio żadna czynność nie powinna dotyczyć obszaru wymienionych potoków, jako powierzchni chronionej rezerwatem, a ponadto chronionej zarządzeniami wewnętrznymi dotyczącymi Lasów Państwowych. Szczególnie dotyczy to zakazu transportu korytami potoków i zakazu zmiany ich stanu naturalnego lub zbliżonego do naturalnego. Niewątpliwie wpływ na środowisko potoków ma trwające właśnie zwiększone zamieranie świerków. Można sądzić, że prowadzi to do zmian warunków retencji ponieważ lite drzewostany świerkowe mają znacznie gorsze zdolności retencyjne niż liściaste i mieszane, a ponadto jednorodna ściółka świerkowa powoduje znaczne zakwaszenie środowiska glebowego i w konsekwencji wypłukiwanie toksycznych związków glinu i żelaza. W tym kontekście wpływ czynności gospodarczych w otoczeniu rezerwatu, prowadzący do powstania zróżnicowanych drzewostanów należy uznać za pozytywny.

Park krajobrazowy

W granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego znajduje się 7571,94 ha, tj. 86% powierzchni Nadleśnictwa. Park obejmuje pasma Czantorii i Baraniej Góry. Został powołany w celu zachowania szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego. Od gospodarki leśnej prowadzonej w jego granicach wymaga się zachowania stabilnych obszarów leśnych o niezmienionym zasięgu i trwałych walorach krajobrazowych. W związku z tym wykluczone jest bezwarunkowe zalesianie gruntów nieleśnych. Pozostałe czynności, wykonywane według zasad zrównoważonej gospodarki leśnej, nie stoją w sprzeczności z podstawowymi celami Parku Krajobrazowego.

Aneks do PUL nie przewiduje zalesień gruntów nieleśnych. Nie planuje się także stosowania zrębów zupełnych, wpływających okresowo na walory krajobrazowe.

Pomniki przyrody

W Nadleśnictwie ochroną pomnikową objęto 3 wychodnie skalne i 1 jaskinię. Czynności przewidziane w aneksie nie zostały zmienione w stosunku do stanu na 01.01.2017 r. W otoczeniu jaskini przewidziano jedynie czyszczenia późne, a w otoczeniu wychodni skalnych oprócz cięć pielęgnacyjnych także uprzątnięcie przestojów. Wszystkie te czynności nie wpłyną negatywnie na stan zachowania pomników.

Stanowisko dokumentacyjne

Jaskinia Miecharska została objęta ochroną w randze stanowiska dokumentacyjnego w roku 2010. Celem ochrony jest zabezpieczenie środowiska jaskini przed niekontrolowaną penetracją, a zimujących nietoperzy przed zakłóceniem hibernacji. Zakazy związane z leśnymi czynnościami gospodarczymi mają chronić wejście do jaskini, i cały obszar naziemny, przed uszkodzeniami i zniekształceniami. Dopuszcza się prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej z zastrzeżeniem utrzymania dostępu do jaskini. W drzewostanie otaczającym wejście do jaskini, tj. 112 b, zaplanowano jedynie, wg stanu na 01.01.2017 r., cięcia pielęgnacyjne w postaci czyszczeń i trzebieży i utrzymano je w niezmienionej formie w aneksie do PUL. Żadna z tych czynności nie może przekształcić środowiska jaskini, nie zmieni sposobu użytkowania gruntu i nie ograniczy dostępu do wejścia.

Strefy ochrony ostoi

W Nadleśnictwie Wisłą wyznaczono strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania dla głuszca. Obejmują one obszar 88,45 ha strefy ochrony okresowej i 42,10 ha strefy ochrony całorocznej. W strefie okresowej na dzień 01.01.2017 r. zaplanowano tylko cięcia pielęgnacyjne w postaci trzebieży i czyszczeń, odnowienia luk i uprzątnięcie przestojów (w jednym młodniku). W aneksie ww. czynności zostały utrzymane w niezmienionej postaci. Prace w strefie ochrony okresowej poza terminem ochrony należy prowadzić ze szczególną ostrożnością z uwagi na możliwą całoroczną obecność ptaków. Żadna z wymienionych czynności gospodarczych wykonana poza okresem ochrony i z uwzględnieniem możliwego przebywania ptaków na powierzchni wydzieleń (toki i rozród od 1 lutego do 31 sierpnia, zimowanie od 1 grudnia do 1 marca) nie wpłynie negatywnie na stan środowiska i utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.

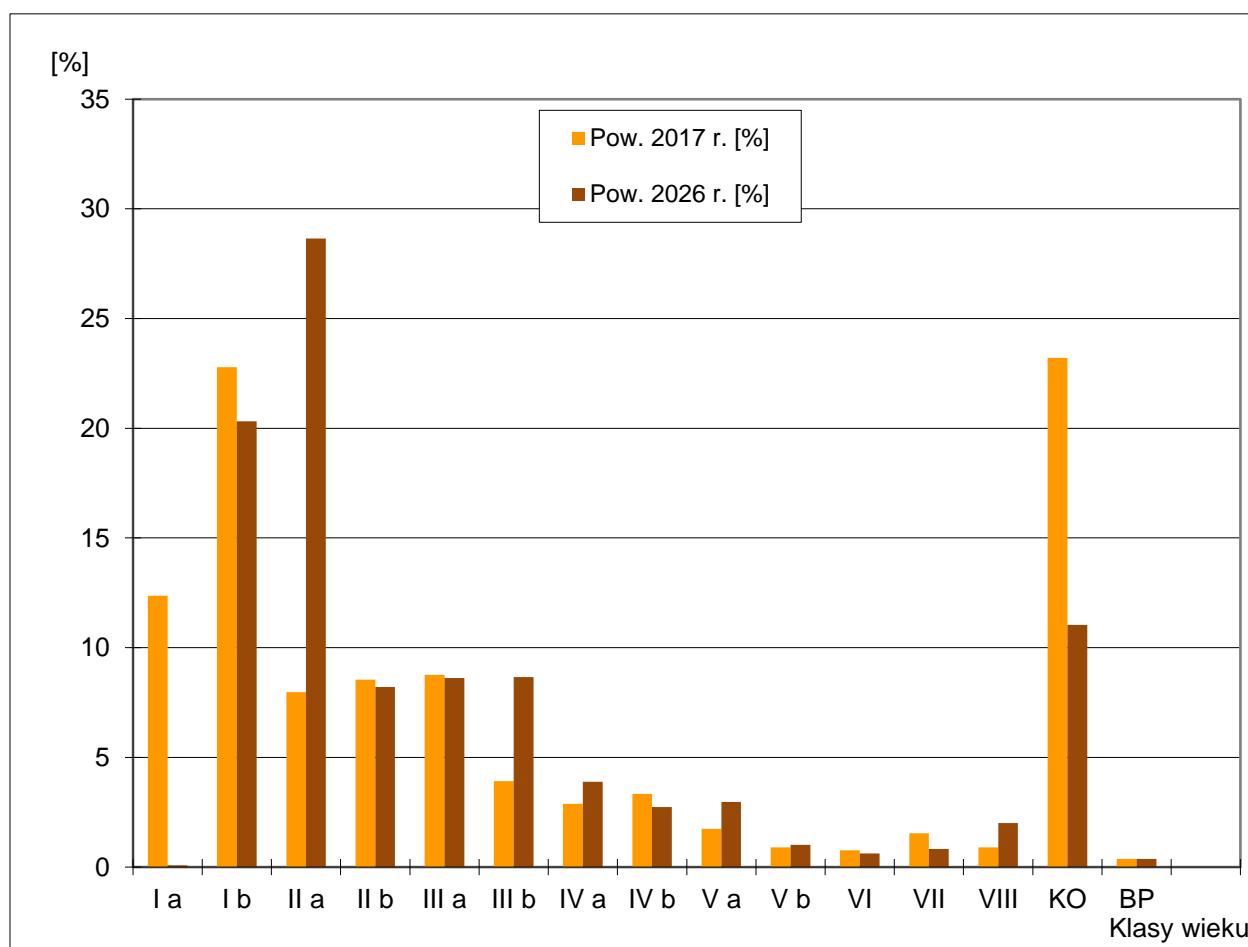
35. Przewidywane oddziaływanie projektu aneksu do PUL na środowisko

Wszystkie czynności dopuszczane, zalecane i obowiązkowe przewidziane do wykonania w ramach 10. letniego okresu gospodarczego mają na celu utrzymanie lub doprowadzenie do możliwie wysokiej stabilności drzewostanów i całego środowiska leśnego, jako źródła korzyści społecznych. Czynności związane z pielęgnacją drzewostanów i odnowieniem powierzchni niezalesionych mają na celu zrekompensowanie ubytków biomasy powstałych w wyniku użytkowania, a jednocześnie mają korygować strukturę drzewostanów i wpływać na regenerację siedlisk zniekształconych. Zdarzenia losowe, np. zamieranie drzewostanów lub ich uszkodzenie, szczególnie na znacznych powierzchniach, poważnie zaburzają dynamikę

drzewostanów i ograniczają możliwości wykonania zaplanowanych wcześniej czynności. W Nadleśnictwie Wiśla wzmożone osłabienie i zamieranie świerka, trwające również w obecnym okresie gospodarczym, zwiększyło pozyskanie o charakterze sanitarnym i przygodnym, doprowadzając niekiedy do całkowitego uprzątnięcia głównego piętra drzewostanów. Można przyjąć, że w konsekwencji nastąpią lokalne zmiany mikroklimatu, tj. m. in. zmiany wilgotności powietrza, zmiany szybkości wiatru, zwiększone nasłonecznienie dna lasu, zwiększone parowanie. Należy się liczyć także ze zwiększonym wpływem powierzchniowym, a co za tym idzie zwiększoną erozją. Przerwanie ciągłości górnego piętra powoduje także większe narażenie drzewostanów na wiatry powalające.

Opisane zmiany środowiska leśnego występują zawsze, ale ich występowanie, przestrzenne i czasowe, wynikające z typowego użytkowania i pielęgnacji lasu, jest w normalnych warunkach kontrolowane i ograniczone do optymalnych wielkości powierzchniowych oraz ograniczone w czasie. Zdarzenia losowe uniemożliwiają kontrolowanie dynamiki zasobów leśnych pod każdym względem, można jedynie dążyć się do złagodzenia ich skutków. W warunkach Nadleśnictwa Wiśla uprzątnięcie zamierającego drzewostanu nie powoduje utraty powierzchni zalesionej ponieważ wszędzie istnieją dolne piętra – w postaci młodego pokolenia – o stopniu pokrycia wystarczającym do ochrony pokrywy glebowej i utrzymania klimatu zbiorowiska leśnego.

Według aktualnej symulacji, uwzględniającej wartości aneksowe, ogólna powierzchnia leśna zalesiona nie ulegnie zmianie, natomiast średnia zasobność zmniejszy się o 18% - ze 189 m³/ha do 155 m³/ha. Udział najstarszych klas wieku (od V kl.w. razem z KO i BP), i tak już mały, zmniejszy się z około 29% do niecałych 19%. Natomiast nieprzeciętnie (ponad trzykrotnie) wzrośnie udział II a klasy wieku – z 8% do ponad 28%.

Udział klas wieku wg gatunków panujących na początku i na końcu okresu gospodarczego

Cięcia i odnowienia spowodują pewną zmianę ogólnego składu gatunkowego. Istotne zmiany dotyczą zasadniczych trzech gatunków: świerka, jodły i buka. Nie są one bardzo wyraziste – według symulacji udział świerka (liczonego wg gatunków panujących) zmaleje o 4% na korzyść jodły – wzrost o 1%, i buka - wzrost o 3%. Te zmiany mogą być w rzeczywistości nieco większe ponieważ symulacja nie uwzględnia rzeczywistego składu odnowień planowanych.

36. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na różnorodność biologiczną

Wpływ na zróżnicowanie gatunkowe.

Czynności gospodarcze mogą wpływać bezpośrednio na skład gatunkowy upraw leśnych – przez dobór gatunków głównych, domieszkowych i biocenotycznych, co w konsekwencji prowadzi do wzbogacenia gatunkowego również warstwy podszytu i wpływa także na formę, i skład pokrywy glebowej. Podobnie cięcia pielęgnacyjne mogą modyfikować skład gatunkowy drzewostanów – praktycznie w każdym wieku. Czynności hodowlane przewidziane na dzień 01.01.2017 r. przewidywały stałe wzbogacanie składu gatunkowego w celu ociążenia udziału świerka na poziomie około 44% w skali całego Nadleśnictwa – obecnie jest ponad 65%. Poziom docelowy byłby osiągnięty w ciągu kilku okresów gospodarczych – według obowiązujących zasad hodowli i użytkowania, jednak postępujące osłabienie świerka niewątpliwie przyspieszy ten proces. Konsekwencją zróżnicowania gatunkowego drzewostanów (szczególnie wzbogacenie o gatunki liściaste) jest, oprócz podniesienia ich stabilności, również stworzenie warunków siedliskowych dla szeregu gatunków grzybów, porostów, śluzowców, roślin runa i zwierząt. W tym kontekście należy uznać, że planowane czynności wpłyną pozytywnie na zróżnicowanie gatunkowe.

W aneksie do PUL rodzaj i rozmiar odnowień i pielęgnacji nie został istotnie zmieniony – wycofano jedynie cięcia pielęgnacyjne na siedlisku priorytetowym.

Wpływ na zróżnicowanie genetyczne.

Czynności gospodarcze zaplanowane w PUL 2017 r. i zmodyfikowane w aneksie nie mają na celu zmniejszania zróżnicowania genetycznego. Przyjmuje się, że utrzymanie zróżnicowania genetycznego na odpowiednim poziomie zapewnia stwarzanie warunków dla powstawania odnowień naturalnych, co jest stosowane w ramach planowanych rębni. Otwarta pozostaje jednak kwestia oceny jakości genetycznej miejscowych drzewostanów świerkowych, szczególnie w kontekście ich aktualnego osłabienia i zamierania. Zasadniczy wpływ na zróżnicowanie genetyczne ma gospodarka nasienna i szkółkarska nie podlegająca jednak planowaniu stosowanemu w PUL i aneksie.

Wpływ na zróżnicowanie ekosystemów.

Wprowadzenie jednorodnych drzewostanów świerkowych bez względu na zróżnicowanie siedliskowe, spowodowało zatarcie różnic, nie tylko na poziomie mikrosiedlisk, ale także siedlisk zasadniczych. Doprowadziło to w efekcie do uproszczenia i zubożenia biocenoz w ramach ekosystemu leśnego. Obecnie trwające zamieranie świerka stwarza warunki do regeneracji zespołów leśnych związanych z innymi drzewostanami niż świerkowe, szczególnie: kwaśnych buczyn, żyznych buczyn oraz mieszanych borów regla dolnego. Współczesna znajomość lokalnych zbiorowisk roślinnych, wiedza o ich wymaganiach i sposobach ochrony pozwala na przywrócenie mozaiki drobnych, powierzchniowo, zbiorowisk, niekoniecznie leśnych przez odnowienie właściwym zestawem gatunków lub niedopuszczeniem do zalesienia – w przypadku młak, torfowisk, ziołorośli i innych zbiorowisk nieleśnych, albo pozostawieniem do naturalnej sukcesji.

37. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na ludzi

W Aneksie zaproponowano zwiększony rozmiar cięć wynikający ze zwiększonej intensywności – rozmieszczenie przestrzenne nie uległo zmianie, a rozmiar powierzchniowy tylko w minimalnym stopniu. Utworzenie aneksu do PUL tworzy podstawy formalno-prawne do dalszego funkcjonowania Nadleśnictwa w całym zakresie, w tym realizowanie funkcji ekonomicznych i społecznych. Ekonomicznym celem tworzenia aneksu jest zapewnienie (do

końca okresu gospodarczego) ciągłości dostarczania na rynek drewna, a co za tym idzie stabilizacji miejsc pracy – bezpośrednio przy pozyskaniu drewna, a następnie przy dystrybucji i przetwarzaniu. Aneks pozwala na realizację jednego z podstawowych zadań Administracji Lasów Państwowych, tj. na utrzymanie na, co najmniej niezmiennym poziomie ilościowym i jakościowym ekosystemów leśnych w granicach Nadleśnictwa. Zachwianie stabilności drzewostanów świerkowych zwiększyło zakres prac dla administracji leśnej, a najważniejszym zadaniem pracowników Nadleśnictwa jest obecnie spowolnienie zamierania drzewostanów i odtworzenie ich w miejsce zamaryłych i uprzątniętych oraz pielęgnacja upraw i młodników.

Lasy Nadleśnictwa Wisła są niezmiernie ważne dla lokalnych, i nie tylko lokalnych, społeczności, ze względu na otoczenie terenów osiedlowych, funkcje krajobrazowe, rekreacyjne, klimatyczne, hydrologiczne i turystyczne. Znaczące i prestiżowe jest także istnienie na terenie Nadleśnictwa obszaru źródliskowego Wisły.

Obszar Nadleśnictwa dla gmin w jego zasięgu i gmin granicznych, jest produktem turystycznym generującym znaczną część dochodów ludności, dlatego dbałość o stan lasu, o jego walory wizualne jest podstawowym zadaniem Nadleśnictwa z zakresu funkcji społecznych.

Zapisy aneksu mają wpływ na ciągłość trwania lasu i na przywrócenie naturalności drzewostanów, a w konsekwencji utrzymanie i poprawienie ich stabilizacji biologicznej. W związku z tym można twierdzić, że realizacja aneksu będzie miała pozytywne oddziaływanie społeczne.

38. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na stanowiska chronionych gatunków zwierząt i roślin

Według aktualnych opracowań waloryzacyjnych na terenie Nadleśnictwa Wisła rozpoznano 158 gatunków zwierząt w tym 95 ptaków i 33 ssaków. Wiedza o ich liczebności i precyzyjnej lokalizacji jest fragmentaryczna. Dla części z nich podaje się zasięg całego Nadleśnictwa, jako obszar występowania, lokalizacja innych jest aktualnie niepotwierdzona (por. POP rozdz. 2.8.2.). Niezależnie od rangi informacji o występowaniu należy przyjąć, że obecność tych gatunków w granicach Nadleśnictwa, lub jego zasięgu, jest możliwa i należy uwzględnić wpływ zaszłości gospodarczych na ich funkcjonowanie w ekosystemie. Znane są wymagania większości gatunków w stosunku do środowiska leśnego. Generalnie wszystkie wymagają obecności zróżnicowanych obszarów leśnych z wykształconymi wszystkimi warstwami, jako obszaru funkcjonalnego i żerowiskowego, ale także obszarów niezalesionych z roślinnością zielną i dostępu do wody. Zróżnicowane są także wymagania w stosunku do struktury i składu gatunkowego: od środowiska upraw i młodników iglastych, do starych drzewostanów o niskim zwarcie, tak iglastych, jak i liściastych, a także obszarów okresowo wylesionych, tj. zrębów zupełnych. Sposób gospodarowania przewidziany dla Nadleśnictwa Wisła gwarantował w dalszej perspektywie wyprowadzenie drzewostanów o zróżnicowaniu odpowiadającym wielu gatunkom zwierząt o bardzo zmiennych wymaganiach.

Obecnie trwające przyspieszone zamieranie świerków drastycznie zmniejszyło powierzchnię starych drzewostanów, ale dzięki temu szybciej nastąpi wzbogacenie składu gatunkowego i przebudowa drzewostanów.

Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na ptaki.

Czynności gospodarcze przewidziane w aneksie są powtórzeniem czynności planowanych w PUL 2017 r. Zachowano pozycje rębne w zasadzie w niezminionej formie – przybyła jedna pozycja i ubyła jedna – natomiast zwiększono lub zmniejszono intensywność cięcia z powodu potrzeby dostosowania planów do stanu faktycznego. Nie spowoduje to raptownej utraty części siedliska ponieważ ostatni etap cięć dotyczy głównie drzewostanów z zamierającym świerkiem, niskim zadrzewieniu i praktycznie bez zwarcia. Obowiązująca procedura planowania i wykonania rębni, a także innych cięć, nakłada obowiązek inwentaryzacji i ochrony drzew biocenotycznych – głównie dziuplastych, rozpoznanie drzew z gniazdami ptaków, wyznaczenie grup drzew do pozostawienia i wyznaczenie drzew do

akumulacji drewna martwego. W sezonie lęgowym drzewa z gniazdami ptaków podlegają ochronie. Wymienione zasady mają za zadanie złagodzić negatywny wpływ cięć uprzętających na środowisko ptaków typowo leśnych, związanych ze starymi drzewostanami.

W najbliższym przedziale czasowym czynności zaplanowane w aneksie spowodują utratę powierzchni najstarszych drzewostanów. Według symulacji na koniec okresu gospodarczego, powierzchnia drzewostanów V i starszych klas wieku, będzie wynosić około 1565 ha, tj. niecałe 19% powierzchni leśnej zalesionej. Ale równocześnie planowane czynności gwarantują odtworzenie ich w kolejnych okresach gospodarczych.

Wpływ zapisów aneksu na stan środowiska głuszca nie jest jednoznaczny. Niewątpliwie utrata powierzchni starych drzewostanów nie jest pozytywna, ale obecny stan lasu w obszarach funkcjonalnych głuszca, tj. z drzewostanami silnie przerzedzonymi, lub nawet zamierającymi, ale z silnie rozwiniętymi borówczyskami i młodnikami o przerywanym pokryciu zdecydowanie odpowiada temu gatunkowi. Z obserwacji behawioralnych głuszca wynika, że odgłosy typowych prac leśnych i maszyn – pilarek, ciągników – nie powodują nadzwyczajnego zaniepokojenia tych ptaków. Największe płoszenie powodują odgłosy quadów, motocykli crossowych, skuterów śnieżnych i nietypowe zachowanie ludzi w jego pobliżu. Największy wpływ na populację głuszca ma aktywność drobnych drapieżników, na co planowanie gospodarcze nie ma wpływu.

Obszar potoków i pasów przypotokowych tworzy siedlisko przynajmniej trzech gatunków ptaków wykazywanych na terenie Nadleśnictwa: pluszcza, pliszki górskiej i zimorodka. Łączna długość potoków zarejestrowanych w Nadleśnictwie wynosi około 325 km, a powierzchnia 64 ha i nie podlega leśnemu planowaniu gospodarczemu – ich ochronę regulują odrębne zasady, zabraniające naruszania ich stanu naturalnego. Leśny pas przypotokowy, po obu stronach, zwykle jest częścią drzewostanu podlegającego planowaniu, ale ogólne zasady ochronne również nakładają pewne ograniczenia na czynności w tym obszarze: zabrania się cięć zupełnych, a zaleca pozostawianie pasów ekotonowych lub wykonanie cięć z mniejszą intensywnością.

Wskazania gospodarcze, również w aneksie, nie są adresowane do powierzchni nieleśnych – siedliska licznych ptaków nie związanych ze środowiskiem leśnym lub związanych częściowo.

Rozpatrując kompleksowy wpływ czynności gospodarczych na gatunki ptaków i ich siedliska, należy stwierdzić, że zasadniczym celem czynności gospodarczych jest utrzymanie lasu na, co najmniej, niezmięnionej powierzchni i osiągnięcie możliwie wysokiej stabilności biologicznej. W tym kontekście oddziaływanie zapisów aneksu należy uznać za neutralne, a dalszej perspektywie za pozytywne.

Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na płazy.

Czynności gospodarcze nie mają bezpośredniego wpływu na stan zachowania populacji gatunków płazów i ich środowiska. Bezpośredni wpływ mają dopiero przepisy wykonawcze, dotyczące sposobu realizacji i lokalizacji konkretnych czynności z zakresu użytkowania, pielęgnacji i odnawiania lasu. Zasady wykonywania ww. czynności są znane, a ich celem jest zabezpieczenie istnienia i naturalnego stanu: drobnych zbiorników wody, ziołorośli, bagien, młak, torfowisk i cieków wodnych położonych w granicach drzewostanów. Zasadnicze czynności gospodarcze, uwzględniające potrzebę ochrony wymienionych mikrosiedlisk, nie naruszają stabilności populacji płazów i ich siedlisk. Racjonalnie prowadzona gospodarka leśna gwarantuje, w długiej perspektywie, zachowanie środowiska leśnego w niezmięzionym stanie, a tym samym trwanie populacji płazów i ich siedlisk.

Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na gady.

Zrównoważona gospodarka leśna sprzyja zachowaniu równowagi w środowisku, a w konsekwencji istnieniu siedlisk przydatnych również dla gadów. W Nadleśnictwie Wiśla wykazano obecność jaszczurki zwinki i żyworodnej, padalca, zaskrońca i żmii zygzakowatej. Czynności gospodarcze zaplanowane w aneksie nie wpływają bezpośrednio na stan siedliska i populacji ww. gatunków.

Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na ssaki.

Obszar Nadleśnictwa jest ostoją szeregu gatunków ssaków chronionych, w tym dużych drapieżników: niedźwiedzia, wilka i rysia, a ponadto wydry, innych drobnych drapieżników, nietoperzy i innych ssaków owadożernych. Wymagania środowiskowe dużych drapieżników są zróżnicowane, ale generalnie wymagają rozległych obszarów leśnych z mozaiką enklaw nieleśnych i określonej koncentracji zwierzyny płowej. Szczególnie dotyczy to obszarów rozrodczych, ale nie stwierdzono ich na obszarze Nadleśnictwa. Obszar Nadleśnictwa nie jest odrębnym terytorium żadnego z dużych drapieżników, a jedynie częścią funkcjonalną i żerowiskową. Czynności gospodarcze zaktualizowane w aneksie przyspieszają proces zmniejszania powierzchni najstarszych drzewostanów, ale nie spowodują utraty powierzchni leśnej zalesionej i zmierzają do zastąpienia zamierających świerczyn drzewostanami zróżnicowanymi i stabilnymi. Czynności gospodarcze dopuszczone w zrównoważonej gospodarce leśnej nie mogą wpłynąć negatywnie na stan populacji dużych drapieżników i ich środowiska, pod warunkiem kontroli antropopresji na tereny leśne i przyległe, odpowiedniej gospodarki łowieckiej i utrzymania korytarzy ekologicznych między kompleksami leśnym. Czynności gospodarcze zapisane w PUL i zaktualizowane w aneksie nie mają wpływu na ww. warunki.

39. Oddziaływanie projektu aneksu do PUL na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych

Obszar Nadleśnictwa Wisła jest częścią Południowego Korytarza Ekologicznego (KPd), jednego z 7 głównych krajowych korytarzy ekologicznych, należących do sieci paneuropejskiej. Zapewniają one łączność ekologiczną w skali kraju i całego kontynentu. Korytarz Południowy biegnie od Bieszczadów przez Pogórze Przemyskie, Pogórze Ciężkowickie, Gorce, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski. W kierunku północnym łączy się z Lasami Pszczyński, Kobiórskimi i Rudzkimi. Oś o randze paneuropejskiej przebiega przez południowe kompleksy Nadleśnictwa Wisła: lasy leśnictwa Zapowiedź wzdłuż doliny Kraźelki i fragmenty leśnictwa Bukowiec, po czym przechodzi na stronę czeską i słowacką. Odgałęzienie tej osi w kierunku północnym przecina dolinę Czadeczek, dolinę Olzy i w leśnictwie Olza przechodzi na stronę czeską w kierunku Jablunkowa. Oś uzupełniająca (o randze krajowej) łączy Korytarz Południowy z Korytarzem Południowo-Centralnym (łączącym Roztocze z Borami Dolnośląskimi) odcinkiem od Doliny Górnej Wisły do Lasów Stobrawskich.

Funkcjonowanie korytarzy jest zależne od istnienia barier ekologicznych tj. szczególnie: wylesień pod infrastrukturę narciarską, zabudowę dolin rzecznych, zabudowę granicy rolno-leśnej, rozwój zabudowy rekreacyjnej i rezydencjalnej między kompleksami leśnymi, rozbudowę sieci dróg i zwiększanie ich przepustowości. Są to zmiany cywilizacyjne niezależne od planowania gospodarczego w lasach – wynikają z planowania przestrzennego gmin i wyższych jednostek administracji państwowej. Czynności gospodarcze tylko wyjątkowo mają na celu trwałe wylesienia gruntów leśnych – zwykle z powodu przekazania gruntów na cele infrastrukturalne. Obecnie na terenie Nadleśnictwa Wisła nie ma takiego przypadku.

Typowe czynności gospodarcze prowadzone w rejonach korytarzy ekologicznych tj.: rębnie, cięcia pielęgnacyjne i odnowienia, a ponadto cięcia przygodne nie podlegające planowaniu, prowadzą jedynie do zmiany struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów, co w żadnym stopniu nie pogarsza ich funkcji jako obszaru migracyjnego.

Lokalne korytarze ekologiczne, tj. połączenia między kompleksami Nadleśnictwa, połączenia z lasami sąsiednich nadleśnictw, połączenia transgraniczne z lasami po stronie czeskiej i słowackiej, podlegają takim samym ograniczeniom, jak wyżej opisane. Bezproblemowe są połączenia kompleksu leśnictwa Zapowiedź z lasami Nadleśnictwa Ujsoły i kompleksem po stronie słowackiej. Podobnie z lasami Nadleśnictwa Węgierska Górka i Bielsko w Paśmie Baraniej Góry oraz z Nadleśnictwem Ustroń w rejonie Gościejowa i Trzech Kopców. Nieco gorsze są połączenia kompleksów w zachodniej i środkowej części zasięgu Nadleśnictwa ze względu na większy zasięg terenów osiedlowych, ale również tu nie ma bezwzględnych barier ekologicznych.

Możliwości komunikacji ekologicznej między obszarami Natura 2000.

Grunty Nadleśnictwa zajmują środkową i zachodnią część głównego kompleksu ostoi. Na północ od obszaru Nadleśnictwa położone są jeszcze 3 enklawy ostoi: pasmo Klimczoka i Błatnej, masyw Równicy i pasmo Czantorii. Obszar między nimi, a kompleksem głównym jest wystarczająco zalesiony aby istniały korytarze ekologiczne. Czynności gospodarcze przewidziane w PUL i zaktualizowane w aneksie nie prowadzą do ograniczenia funkcji korytarzy w żadnym stopniu.

40. Możliwości minimalizacji negatywnego oddziaływania skutków projektu aneksu do PUL na środowisko

Czynności gospodarcze zaplanowane w aneksie dotyczą zwiększenia pozyskania – w cięciach rębnych i przedrębnych – wymuszonego znacznym obniżeniem stabilności biologicznej drzewostanów. W aneksie przewidziano jedynie zwiększenie intensywności cięć, wynikające głównie z zaistniałego stanu faktycznego, a tylko częściowo z przewidywanych potrzeb, jakie mogą zaistnieć w następnych latach okresu gospodarczego.

Skutki uprzątnięcia drzewostanów martwych lub zamierających są niwelowane obecnością młodego pokolenia w postaci podrostów, podsadzeń i nalotów, a także drzewostanu podrzędnego w zasadzie na całej powierzchni przeznaczonej do użytkowania – zwykle młode pokolenie występuje na około 80% powierzchni. W związku z tym uprzątnięcie drzewostanu nie powoduje powstania powierzchni niezalesionej.

Powszechnie stosowaną procedurą przy planowaniu cięć uprzątniętych jest wcześniejsze rozpoznanie powierzchni manipulacyjnej i wyznaczenie drzew biocenotycznych – szczególnie z dziuplami i innymi cechami kwalifikującymi je do pozostawienia na powierzchni zrębowej. Wyznacza się również całe biogrupy drzew z zachowanymi wszystkimi warstwami, w celu pozostawienia ich do naturalnego zamarcia i rozkładu. Ponadto wyznacza się drzewa martwe również do pozostawienia na powierzchni manipulacyjnej, powiększając w ten sposób akumulację martwej substancji drzewnej. Wymienione czynności są ewidencjonowane na szkicach zrębowych z odpowiednim opisem, lokalizacją i rozliczeniem ilościowym. Na szkicach oznacza się również lokalizacje stanowisk roślin chronionych, bagien i siedlisk przyrodniczych. Opisane lokalizacje pozwalają zaplanować wykonanie cięć i transportu z możliwie skuteczną ochroną środowiska leśnego.

41. Możliwości transgranicznego oddziaływania projektu aneksu do PUL

Lasy Nadleśnictwa Wisła graniczą z lasami Republiki Czeskiej (od strony zachodniej) i Republiki Słowackiej (od strony południowej), łącznie na długości granicy leśnej około 15 km. Na odcinku granicy Państwa z Republiką Słowacką, z lasami w zarządzie Nadleśnictwa nie graniczą bezpośrednio obiekty objęte formą ochrony przyrody. Najbliższy obiekt to obszar Natura 2000 Polesie SKUEV0830 o powierzchni około 2,76 ha, w miejscowości Cierne Skalite w odległości około 1,5 km od granicy Polski i oddz. 130,131 obrębu Istebna. Ochronie podlega rozległy kompleks torfowisk i stanowisk reliktowych w Jablunkovské medzihorie. Ochroną objęta jest traszka grzebieniasta kod 1166 oraz siedliska przyrodnicze o kodach: 6230, 6430, 6510, 7140, 91D0. Nieco dalej bo około 4 km od trójstyku granic Polski, Słowacji i Czech w kierunku na SW położony jest obszar Natura 2000 SKUEV0832 Aluvium Markovho potoka o powierzchni około 5,52 ha. Celem jest zachowanie zespołu drzewostanów zalewowych wijącego potoku z zalewowymi łąkami podmokłymi. W obszarze ochronie podlegają siedliska przyrodnicze 6430, 6510, 7140, 7230, 91E0 oraz gatunki zwierząt: 1193 kumak żółto brzuchy, 1163 głowacz biało pletwy, 1355 wydra, 1014 poczwarówka zwężona.

Na odcinku granicy Państwa z Republiką Czeską, z lasami w zarządzie Nadleśnictwa graniczą bezpośrednio dwa obiekty objęte formą ochrony przyrody w Czechach, rezerwaty: Plenisko i Bukovec. Rezerwat Plenisko położony jest na południowym stoku Kiczory na wysokości oddziałów 152, 160 obrębu Istebna i oddziału 117 obrębu Wisła. Ochronie podlega żyzna buczyna karpacka. Drugim obiektem jest rezerwat Bukovec położony na wysokości oddziałów 166-168 Obrębu Istebna na stoku Suszańskiego Wierchu opadającym w kierunku

cieku Olecki. Ochronie podlegają torfowisko wysokie i podmokłe górskie łąki, nienaruszone przez gospodarkę rolną.

Na rzece Olzie od granicy z Polską, na odcinku rzeki o powierzchni około 2 km² położony jest Obszar Natura 2000 Olsze CZ0813516. Ochroną objęte są gatunki zwierząt: 1096 minóg strumieniowy i 1355 wydra oraz trzy siedliska przyrodnicze: 3220, 3240, 91E0. Ponadto, na wysokości oddziałów 25-31 obrębu Wisła w odległości od 3 - 4 km od granicy położone są dwa powierzchniowe pomniki przyrody Filipka (1,1 ha, utworzony w 1990 r.) - obejmujący bogate stanowisko w Beskidach jałowca pospolitego w rzadkim, świetlistym lesie na S stokach szczytu Filipki i Rohovec (29,5 ha, utworzony w 1992 r.) - obejmujący fragment lasów na stokach grzbietu ograniczającego od południa dolinę potoku Rohowiec, stanowiących biotop mrówek leśnych.

W sąsiedztwie rezerwatu Plenisko w oddziale 117c obrębu Wisła oraz 160 b obrębu Istebna zaplanowana została rębna stopniowa z cięciem uprzątającym odpowiednio 95% i 80%. W oddziale 117 c drzewostan świerkowy w wieku 85 lat jest w fazie rozpadu, a młode pokolenie drzew ma 30% pokrycie. W oddziale 160 b podobnie, przy czym udział świerka w drzewostanie wynosi 70%, pozostałe gatunki w udziale to jodła i buk 120-100 lat, a młode pokolenie drzew jest na powierzchni 70% wydzielania. W obu przypadkach przewidziane jest pozostawienie biogrup lub pojedynczych drzew z górnego piętra. W obu wydzieleniach jest znaczący udział podrostu. Zaplanowane cięcia rębne dotyczą w zasadzie tylko świerka, który na skutek szkód od wiatru i ekstremalnej suszy a w konsekwencji gradacji korników samoistnie i lawinowo wydzielił się w drzewostanie. Cięcia głównie mają charakter sanitarny i są wykonywane pod kątem ograniczenia rozprzestrzeniania się szkodników wtórnych świerka na sąsiednie drzewostany. Jednocześnie w obu drzewostanach planowane jest odnowienie poprzez sadzenie jodły i buka w przypadku, gdy samosiew nie zapewni pokrycia powierzchni odnowieniem.

W wydzieleniu 117 f obrębu Wisła, w wydzieleniach 152 b oraz 160 a, obrębu Istebna zaplanowane czynności to pielęgnacja młodników oraz poprawki i odnowienia luk. Zabieg pielęgnacji drzewostanów trzebież wczesną zaplanowano w oddziale 152 a, 160 c, trzebież późną w wydzieleniu 152 c obrębu Istebna.

Tak więc w przypadku rezerwatu Planisko, planowane w przylegających wydzieleniach wskazania gospodarcze nie zmieniają rodzaju gruntu, rezerwat otaczają zróżnicowane gatunkowo i wiekowo młodniki z wielowarstwową strukturą pionową, z pozostawionymi kępami i pojedynczymi drzewami w formie przestojów oraz pas drzewostanu świerkowego w wydz. 152 c. Wykonanie wskazań gospodarczych pozwoli na poprawę stanu sanitarnego otoczenia rezerwatu oraz ograniczyć rozwój szkodników wtórnych świerka.

Do rezerwatu Bukovec bezpośrednio przylega wydzielenie 166 g obrębu Istebna. Jest to młodnik o zróżnicowanej strukturze gatunkowej, wiekowej i pionowej w którym planowana jest trzebież wczesna. Wykonanie tego zabiegu nie zmieni otoczenia rezerwatu, nie wpłynie na stan zachowania łąk rezerwatu.

Na rzece Olzie po stronie Czech od granicy państw, utworzony został obszar Natura 2000 Olsze CZ0813516. Zlewnia Olzy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wisła obejmuje około 3000 ha gruntów w zarządzie LP, długość cieku w sąsiedztwie gruntów LP wynosi około 10 km. W zlewni zaprojektowano użytkowanie rębne rębnią stopniową w 111 wydzieleniach o łącznej powierzchni 766,34 ha. Pobór miąższości projektowano od 25 do 95% zapasu wydzielania, średnio w całej zlewni 70%. Wzdłuż cieku zaprojektowano użytkowanie rębne w 24 wydzieleniach. Projektując użytkowanie brano pod uwagę stan zdrowotny świerka oraz udział powierzchniowy i jakościowy młodego pokolenia drzew w drzewostanie. Przewidziano pozostawienie kęp, biogrup, pojedynczych drzew na powierzchni wydzielania. W żadnym z wydzieleni cięcia rębne nie były planowane gdy na gruncie nie było podrostu, podsadzeń, nalotu lub w udziale drzewostanu miejscami i pojedynczo innych niż świerk gatunków drzew. Cięcia pielęgnacyjne – trzebieże – kształtujące strukturę drzewostanu zaprojektowano w 288 wydzieleniach o łącznej powierzchni 1071,35 ha, w tym trzebieże wczesne mają 43% udział w

liczbie wydzielań. W młodnikach gdzie zachodziła potrzeba wykonania, czyszczeń, poprawek uzupełnień projektowano zabiegi hodowlane.

Reasumując, nie projektowano wylesień. Użytkowanie w wydzieleniach jest kontynuacją prowadzonych działań ochronnych – przebudowy drzewostanów co najmniej od dwu okresów gospodarczych. W drzewostanach jest już młode pokolenie drzew. Cięcia rębne, o ile stan zdrowotny świerka i stan sanitarny drzewostanów nie stwarza zagrożenia, w części wydzielań umiejscowionych w pobliżu cieków wykonywane są z niższą intensywnością lub fragmenty wydzielań pozostawiane są na gruncie bez użytkowania. Nie zachodzi obawa blokady koryta rzeki przez zwalające się świerki i zmiana składu chemicznego wody, co mogło by mieć niekorzystny wpływ na gatunki i siedliska przyrodnicze obszaru Natura 2000 Olsze CZ0813516.

Nie przewiduje się oddziaływania gospodarki leśnej Nadleśnictwa na obszary chronione, pomniki przyrody Czech i Słowacji położone w dalszym sąsiedztwie od granicy państwa.

42. Mapa sporządzona na potrzeby Prognozy

Do sporządzenia opracowania wykorzystano m.in. warstwy map numerycznych Nadleśnictwa oraz dane udostępnione przez RDOŚ w Katowicach.

Mapa przeglądowa form ochrony przyrody.

43. Załączniki

Oświadczenie autora prognozy

mgr inż. Aleksandra Jasińska-M' Bodj
Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie
ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków

Kraków, dnia 24 luty 2023 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Jako kierownik zespołu autorów Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Aneksu do planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wiśla na okres gospodarczy od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r.

OŚWIADCZAM

że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018, poz. 2081 z późniejszymi zmianami) tj.

- ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie: nauk leśnych.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierownik Pracowni Urządzenia Lasu
mgr inż. Aleksandra Jasińska-M' Bodj

Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 15 października 2021

WPN.410.4.2021.AJ1

**Pan
Hubert Wiśniewski
Zastępca Dyrektora
ds. gospodarki leśnej
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Katowicach**

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na Pana wniosek z 14 września 2021 r. znak: ZU.6005.1.3.2021, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego Aneksu do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wisła na lata 2017-2026 wg stanu na 1 stycznia 2023 r. uprzejmie informuję, co następuje.

W ww. wniosku przywołali Państwo przepisy art. 47 i 57 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.), w związku z art. 51 i 52 tej ustawy. Stwierdzając potrzebę przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i wnosząc jednocześnie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, we wniosku należy przywołać art. 53 ust. 1 oraz art. 46 ust. 3, ponieważ uzgodnienie, o którym mowa w art. 47 w związku z art. 53 ust. 2 cyt. ustawy, nie nastąpiło. Ponadto zaznaczam, że regionalny dyrektor ochrony środowiska „uzgadnia”, a nie „ustala” zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie. Mając na względzie cel przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, proponowany zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, przedstawiany do uzgodnienia, powinien być przygotowany, tak aby było możliwe potwierdzenie, że poszczególne zagadnienia wymienione w art. 51 ww. ustawy, zostaną rzeczywiście przeanalizowane w sposób adekwatny do charakteru dokumentu i rzeczywistej specyfiki terenu. Zakres ten winien uwzględniać ewentualne oddziaływanie na siedliska i gatunki będące przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000 i/lub rezerwatu przyrody. Wskazywanie jako zakresu i stopnia szczegółowości jedynie przepisów ustawy, wraz z przywołaniem nieobowiązujących już „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” z 18 sierpnia 2011 r. jest niewystarczające.

W wyniku analizy Państwa wniosku, w tym przedłożonych pism oraz dokumentacji będącej

w dyspozycji RDOŚ w Katowicach, uwzględniając charakter planowanych rozwiązań i ich lokalizację, zasięg i charakter planowanych zmian oraz obecny stan wiedzy stwierdzam, co następuje.

I. Przedłożona dokumentacja to jest: wniosek ZU.6005.1.3.2021 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko, wniosek Nadleśniczego Nadleśnictwa Wisła nr ZG.6005.2.2021.MW do Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz opinia ZOL.6.6005.1.2021 Zespołu Ochrony Lasu w Opolu, zawierają jedynie ogólne informacje dotyczące potrzeby zwiększenia etatu cięć w stosunku do etatu określonego w Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wisła na lata 2017-2026. W ramach Aneksu będą uwzględnione zrealizowane już cięcia przedrębne (o intensywności większej niż zakładano w obowiązującym PUL) oraz zrealizowane dotychczas zręby „klęskowe”. Projektowane też będą dodatkowe zabiegi gospodarcze. Nie podano natomiast informacji szczegółowych o rozmiarze powierzchniowym uwzględnionych w Aneksie cięć oraz rodzaju i rozmiarze planowanych dodatkowo zabiegów gospodarczych.

W Aneksie planuje się zwiększenie etatu o około 185 000 m³, tj. około 41 % w stosunku do etatu obowiązującego. Musi też zatem ulec zmianie zakres prac odnowieniowych oraz pielęgnacyjnych. W związku ze zmianą warunków odnowień (na powierzchniach otwartych - zręby pokłękowe), prawdopodobna jest też modyfikacja przyjętych w obowiązującym PUL orientacyjnych składów gatunkowych upraw. Reasumując, w związku z rozmiarem i charakterem zmian koniecznych do uwzględnienia w planowanym Aneksie, nie jest wykluczone oddziaływanie planowanego dokumentu na przedmioty ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Beskid Śląski PLH240005 oraz chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów.

W zasięgu przedmiotowego projektu, w obszarze Beskid Śląski PLH240005 przedmiotami ochrony są między innymi siedliska leśne. Prace leśne mogą mieć znaczący wpływ na wskaźniki ochrony tych siedlisk takie jak: skład gatunkowy drzewostanu, wiek drzewostanu, gatunki obce w drzewostanie czy udział drewna martwego. Teren objęty opracowaniem jest też siedliskiem roślin i zwierząt, przedmiotów ochrony tego obszaru. Zagrożenia dla tych gatunków mogą występować bezpośrednio, np. poprzez koncentracja prac leśnych w miejscach rozrodu i wychowu młodych w odniesieniu do zwierząt lub poprzez mechaniczne zniszczenie w trakcie prac leśnych w przypadku stanowisk roślin. W związku z powyższym należy dokonać oceny, czy ustalenia przedmiotowego projektu Aneksu PUL nie wpłyną negatywnie na zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Beskid Śląski PLH240005, a także nie pogorszą integralności lub powiązań pomiędzy kompleksami obszaru Beskid Śląski PLH240005 oraz z innymi obszarami Natura 2000. Ocenie powinien podlegać również wpływ planowanych zmian w PUL na gatunki chronione.

II. Mając na uwadze powyższe, zgodnie z art. 53 ust. 1 ww. ustawy, przedmiotowa prognoza powinna zawierać w szczególności problematykę oddziaływania realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:

1. Siedliska leśne:

- kwaśne buczyny górskie (*Luzulo-Fagetum*) - kod 9110,

- żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) - kod 9130,

- górskie bory świerkowe *Piceion abietis* - kod 9410,
- łągi olszowe i jesionowe *Alnenion glutinoso-incanae* - kod *91E0,
- bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne) - kod *91D0;

przy czym należy w szczególności rozważyć wpływ planowanych zabiegów w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu na wskaźniki charakteryzujące stan zachowania siedlisk, takie jak: wiek drzewostanów, skład gatunkowy, udział gatunków obcych w drzewostanie, ilość martwego drewna leżącego i stojącego. W przypadku konieczności modyfikacji obowiązujących orientacyjnych składów gatunkowych upraw, należy przeprowadzić analizę porównawczą zaplanowanych składów gatunkowych upraw i docelowych typów drzewostanu dla poszczególnych typów siedliskowych lasu, z naturalnymi składami gatunkowymi zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych (np. według: J. M. Matuszkiewicz – Zespoły leśne Polski, wyd. PWN 2007r.).

2. Siedliska nieleśne:

- ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) - kod 6430,

- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania - kod 8310;

przy czym należy w szczególności rozważyć zagrożenia związane z możliwością fizycznego zniszczenia ww. siedlisk w trakcie prowadzonych prac leśnych (np. zniszczenie otworu jaskini, mechaniczne zniszczenie płatów ziołorośli).

3. Gatunki roślin:

- tojad morawski (*Aconitum moravicum*) - kod 4109

W odniesieniu do gatunków roślin należy rozważyć w szczególności zagrożenia związane z możliwością fizycznego zniszczenia w trakcie prowadzonych prac leśnych (szlaki zrywkowe, miejsca składowania drewna, palenie gałęzi, planowane odnowienia) oraz zagrożenia związane ze zmianą, w efekcie realizacji ustaleń zmienionego PUL, parametrów istotnych dla utrzymania stanu ochrony siedlisk tych gatunków (np. zmiana stosunków wodnych, warunków świetlnych).

4. Gatunki zwierząt:

- o Ssaki:

duże drapieżniki:

- wilk (*Canis lupus*) - kod *1352;

- ryś (*Lynx lynx*) - kod 1361;

przy czym należy w szczególności rozważyć wpływ planowanych zabiegów na utrzymanie specyficznych cech i odpowiednio dużej powierzchni siedlisk stanowiących terytoria rozrodcze oraz ich rozmieszczenia (struktury przestrzennej), z uwzględnieniem sformułowania wytycznych, co do terminów i intensywności prowadzenia prac leśnych na tych terenach,

nietoperze:

- podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*) - kod 1303;
- mopek (*Barbastella barbastellus*) - kod 1308;
- nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*) - kod 1321;
- nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) - kod 1323,
- nocek duży (*Myotis myotis*) - kod 1324;

przy czym, w szczególności należy rozważyć oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń zmienionego PUL na zachowanie letnich i zimowych naturalnych kryjówek tych zwierząt (utrzymanie struktury i warunków mikroklimatycznych jaskiń oraz schronisk skalnych, starszych drzewostanów), a także warunków niezbędnych do odbycia lotów godowych.

- o Płazy:

- kumak górski (*Bombina variegata*) - kod 1193;
- traszka karpacka (*Triturus Montandowi*) - kod 2001;

przy czym, w szczególności należy rozważyć zagrożenia wynikające z możliwości fizycznego zniszczenia, w wyniku prowadzenia prac leśnych mikrosiedlisk stanowiących miejsca rozrodu tej grupy zwierząt, a także przypadkowego zabijania osobników dorosłych, form rozwojowych i młodocianych w szczególności w trakcie prac transportowych związanych ze zwiększonym pozyskaniem drewna,

- o Bezkręgowce:

- biegacz urozmaicony (*Carabus variolosus*) - kod 4014;

w odniesieniu do tego gatunku należy rozważyć oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu na możliwości utrzymania specyficznych cech siedlisk gatunku (torfowiska, łąki, pobraża górskich potoków), ich powierzchni oraz rozmieszczenia (struktury przestrzennej).

III. Prognoza powinna zawierać wyniki analiz pod kątem oddziaływania realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na rośliny i zwierzęta rzadkie i zagrożone oraz podlegające ochronie gatunkowej, a w szczególności na gatunki ptaków gniazdujących w dziuplach oraz głuszca (*Tetrao urogallus*). W odniesieniu do dziuplaków należy przeanalizować wpływ planowanych zmian PUL na zachowanie starodrzewów oraz mikrosiedlisk istotnych ze względu na możliwości gniazdowania i żerowania tej grupy ptaków (drzewa martwe, dziuplaste i inne biocenotyczne). W odniesieniu do głuszca należy przeanalizować przewidywany wpływ na ten gatunek w trakcie realizacji planowanych zabiegów (np. płoszenie, w szczególności w okresie lęgowym), a także przeanalizować oddziaływania pośrednie związane ze zmianą struktury drzewostanów i przekształceniem siedlisk tego gatunku.

IV. Prognoza powinna ocenić wpływ Aneksu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, ciągłość szlaków migracyjnych, a w szczególności system powiązań ekologicznych pomiędzy poszczególnymi kompleksami Obszarów Natura 2000.

V. Prognoza powinna zawierać rozwiązania mające na celu minimalizację, zapobieganie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w wyniku realizacji Aneksu PUL, a w szczególności ograniczenie negatywnych oddziaływań opracowywanego dokumentu na siedliska i gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar mający znaczenie

dla Wspólnoty Beskid Śląski PLH240005 oraz gatunki chronione. Do działań takich można by np. zaproponować: odstąpienie od użytkowania rębnego w stabilnych i niezagrożonych sanitarnie drzewostanach przeznaczonych do cięć rębnych w obowiązującym PUL (w celu poprawy wskaźnika oceny siedlisk leśnych: wiek drzewostanu), oraz pozostawianie kęp drzew bez użytkowania do naturalnego rozkładu, drzew biocenotycznych itp. (głównie w celu minimalizacji oddziaływania na chronione gatunki ptaków).

Z poważaniem,

Z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach

Przemysław Skrzypiec

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Regionalnego Konserwatora Przyrody

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Nadleśnictwo Wisła

**Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy ze Śląskim Państwowym
Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym**

ŚLĄSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

40 – 074 Katowice ul. Raciborska 39 skrytka pocztowa 591

wsse.katowice@pis.gov.pl

<http://wssekatowice.pis.gov.pl/>

Katowice, dnia 22.10.2020 r.

NS-NZ.9022.22.8.2020

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59 z późn. zm.), art. 53 i art. 58 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, ul. św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice, z dnia 12.10.2020 r., znak: ZU.6003.1.3.2020

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

s t w i e r d z a , ż e

prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kobiór na lata 2023-2032 powinna uwzględniać wymagania określone w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.). Elementy te powinny być przeanalizowane oraz ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem. Prognoza powinna zawierać analizę wpływu zaplanowanych działań na zdrowie ludzi i jakość życia mieszkańców, ze wskazaniem działań, które należy zrealizować w pierwszej kolejności.

UZASADNIENIE

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach wystąpiła z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy dla Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kobiór na lata 2023-2032.

Cele i zadania określone w Planie urządzania lasu dotyczą gospodarowania zasobami leśnymi, w sposób umożliwiający prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Biorąc powyższe pod uwagę określono zakres i stopień szczegółowości prognozy, który jest zgodny z wymogami art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.).

Wskazane wyżej elementy powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem. Ponadto

informacje zawarte w prognozie powinny umożliwiać ocenę wpływu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na zdrowie ludzi.

Biorąc powyższe pod uwagę, określono zakres i stopień szczegółowości prognozy.

Zastępca Śląskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
Kierownik Działu Nadzoru Sanitarnego
Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor
Sanitarny
Wodzisławska - Czapla Dorota
NS-NZ.9022.22.8.2020 2020-10-
22T15:19:54.4852226+02:00

Otrzymuje:

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach
ul. św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice

